



การตัดสินใจจดทะเบียนนิติบุคคลในมุมมองของหน่วยงานภาครัฐ
และผู้ประกอบการด้านโลจิสติกส์

ณัฐนรี หาญเวช

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการจัดการ โลจิสติกส์และโซ่อุปทาน

คณะ โลจิสติกส์ มหาวิทยาลัยบูรพา

2568

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

การตัดสินใจจดทะเบียนนิติบุคคลในมุมมองของหน่วยงานภาครัฐ
และผู้ประกอบการด้าน โลจิสติกส์



ฉันทน์รี หาญเวช

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการ โลจิสติกส์และ โซ่อุปทาน
คณะ โลจิสติกส์ มหาวิทยาลัยบูรพา
2568
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

THE DECISION TO REGISTER A LEGAL ENTITY FROM THE PERSPECTIVE
OF GOVERNMENT AGENCIES AND LOGISTICS OPERATORS



NATNAREE HANWECH

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF
THE REQUIREMENTS FOR MASTER DEGREE OF SCIENCE
IN LOGISTICS AND SUPPLY CHAIN MANAGEMENT
FACULTY OF LOGISTICS
BURAPHA UNIVERSITY

2025

COPYRIGHT OF BURAPHA UNIVERSITY

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ ฌัฐนรี หาญเวช ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ โลจิสติกส์และโซ่อุปทาน ของมหาวิทยาลัย
บูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชมพูนุท อ่ำช้าง)

..... ประธาน

..... (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสาวนิตย์ เลขวัต)

..... กรรมการ

..... (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุฑาทิพย์ สุรารักษ์)

..... กรรมการ

..... (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชมพูนุท อ่ำช้าง)

..... คณบดีคณะโลจิสติกส์

..... (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไพโรจน์ เร้าธนชลกุล)

วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ โลจิสติกส์และโซ่อุปทาน ของ
มหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

..... (รองศาสตราจารย์ ดร.วิวัฒน์ แจ่มเยี่ยม)

วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

63910163: สาขาวิชา: การจัดการ โลจิสติกส์และโซ่อุปทาน; วท.ม. (การจัดการ โลจิสติกส์และโซ่อุปทาน)

คำสำคัญ: การจดทะเบียนนิติบุคคล/ หน่วยงานภาครัฐ/ ผู้ประกอบการด้านโลจิสติกส์/ DEA/ FAHP
 ญัตติ หมายเวช : การตัดสินใจจดทะเบียนนิติบุคคลในมุมมองของหน่วยงานภาครัฐ และ
 ผู้ประกอบการด้านโลจิสติกส์. (THE DECISION TO REGISTER A LEGAL ENTITY FROM THE
 PERSPECTIVE OF GOVERNMENT AGENCIES AND LOGISTICS OPERATORS) คณะกรรมการควบคุม
 วิทยานิพนธ์: ชมพูนุท อ้าซ่าง, ปร.ศ. ปี พ.ศ. 2568.

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการตัดสินใจจดทะเบียนนิติบุคคล ในมุมมองของหน่วยงานภาครัฐและผู้ประกอบการด้านโลจิสติกส์ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ด้วยการศึกษาและประเมินประสิทธิภาพการบริการของสำนักพัฒนาธุรกิจการค้าทั้ง 6 เขต ที่ให้บริการจดทะเบียนนิติบุคคลโดยการประยุกต์ใช้เครื่องมือ Data Envelopment Analysis (DEA) และศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจจดทะเบียนนิติบุคคล ในมุมมองของหน่วยงานภาครัฐและผู้ประกอบการด้าน โลจิสติกส์ ด้วยเครื่องมือกระบวนการวิเคราะห์ลำดับชั้นแบบคลุมเครือ Fuzzy Analytic Hierarchy Process (FAHP) เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง คือ หน่วยงานภาครัฐและผู้ประกอบการด้านโลจิสติกส์ จำนวน 24 คน ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยเก็บข้อมูลจากสำนักพัฒนาธุรกิจการค้าทั้ง 6 เขต ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง เครื่องมือ คือ แบบสอบถาม ผลการวิจัย พบว่า

- 1) ในส่วนหน่วยงานภาครัฐที่เป็นผู้ให้บริการและผู้ให้บริการ ซึ่งเป็นผู้ประกอบการด้านโลจิสติกส์ประเภทธุรกิจ ได้แก่ ด้านการขนส่งและการจัดเก็บสินค้าและด้านการให้คำปรึกษา ด้านการจัดการที่เกี่ยวข้องกับการจดทะเบียนนิติบุคคล มีจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามเท่ากัน ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้มีความชำนาญและประสบการณ์มากกว่า 7 ปีขึ้นไป
- 2) ผลการประเมินประสิทธิภาพการบริการด้วยเครื่องมือ DEA ของผู้ให้บริการทั้ง 6 สาขา พบว่า สำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้า เขต 1 เขต 3 และเขต 5 มีประสิทธิภาพมากที่สุด โดยมีประสิทธิภาพในเรื่องการมีจำนวนเจ้าหน้าที่เพียงพอต่อการให้บริการ มีค่าน้ำหนักที่ 1.000 ซึ่งมีประสิทธิภาพมาก
- 3) การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจดทะเบียนนิติบุคคลของทั้ง 2 มุมมอง พบว่า ปัจจัยระยะเวลาในการจดทะเบียน (T11) เป็นปัจจัยที่หน่วยงานภาครัฐและผู้ประกอบการด้าน โลจิสติกส์ให้ความสำคัญเป็นอันดับแรก โดยมีค่าลำดับความสำคัญในมุมมองหน่วยงานภาครัฐอยู่ที่ 0.084 และมีค่าลำดับความสำคัญในมุมมองผู้ประกอบการอยู่ที่ 0.060 เนื่องจากปัจจัยดังกล่าว ส่งผลต่อการตัดสินใจในการจดทะเบียนของผู้ประกอบการซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการให้บริการ และสามารถสร้างความพึงพอใจให้กับผู้มาใช้บริการจากหน่วยงานภาครัฐได้ งานวิจัยนี้ ทำให้ทราบว่า จำนวนเจ้าหน้าที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานและการบริการของสำนักงานเขต และปัจจัยระยะเวลาในการจดทะเบียน (T11) ปัจจัยความง่าย ความสะดวกในการใช้ระบบการจดทะเบียนนิติบุคคล (SY1) และเอกสารที่ต้องเตรียม (CO1) เป็นลำดับปัจจัยที่สำคัญต่อการตัดสินใจของผู้ประกอบการในการจดทะเบียนนิติบุคคล และเป็นปัจจัยที่หน่วยงานภาครัฐคำนึงถึงคุณภาพของการให้บริการเช่นกัน

63910163: MAJOR: LOGISTICS AND SUPPLY CHAIN MANAGEMENT; M.Sc. (LOGISTICS AND SUPPLY CHAIN MANAGEMENT)

KEYWORDS: LEGAL ENTITY REGISTRATION/ GOVERNMENT AGENCIES/ LOGISTICS OPERATORS/ DEA/ FAHP

NATNAREE HANWECH : THE DECISION TO REGISTER A LEGAL ENTITY FROM THE PERSPECTIVE OF GOVERNMENT AGENCIES AND LOGISTICS OPERATORS. ADVISORY COMMITTEE: CHOMPOONUT AMCHANG, Ph.D. 2025.

This study aims to explore the decision to register a legal entity from the perspective of government agencies and logistics operators in Bangkok. The research assesses the service efficiency of 6 district offices under the Department of Business Development (DBD) using Data Envelopment Analysis (DEA). It also examines the key decision-making factors for business registration using the Fuzzy Analytic Hierarchy Process (FAHP). This is a quantitative study involving 24 participants; government agencies and logistics operators based in Bangkok. Data was collected from all 6 DBD offices through purposive sampling, using questionnaires. The results show that: 1) The number of respondents was equally split between government agencies and logistics operators. They mainly worked in transportation, warehousing, and business consulting services. All participants had more than seven years of experience. 2) The DEA results revealed that DBD District Offices 1, 3, and 5 were the most efficient. These offices had enough staff to handle services well, receiving the highest efficiency score of 1.000. 3) From both perspectives, the time required to complete the registration process (TI1) was the most important factor. Government officials gave it a weight of 0.08366, and business owners rated it at 0.060021. This factor affects business decisions and plays a key role in customer satisfaction with public services. The study concludes that the number of staff directly affects the service efficiency of government offices. Additionally, the top three factors that influence the decision to register a business are: Time required for registration (TI1), Ease of using the registration system (SY1), Documents required for registration (CO1). These factors are also important for government agencies when aiming to improve service quality.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ด้วยความกรุณาอย่างสูงจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชมพูนุท อ่ำช้าง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รวมถึงผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เสาวนิตย์ เลขวัต และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จุฑาทิพย์ สุรารักษ์ ประธานและกรรมการคุมสอบ ที่ได้ให้คำปรึกษา คำแนะนำ ตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่องของวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ หน่วยงานภาครัฐและผู้ประกอบการด้าน โลจิสติกส์ในพื้นที่ กรุงเทพมหานคร ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ทำให้การศึกษาในครั้งนี้ สำเร็จได้ตามเป้าหมายที่กำหนด

ขอขอบคุณครอบครัวหาญเวชทุกคน ที่ช่วยเหลือ ห่วงใย ดูแล ให้กำลังใจ และเป็นกำลังใจ สนับสนุนตลอดมา จนเป็นแรงผลักดันทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

สุดท้ายนี้ ขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่าน สถาบันการศึกษาทุกแห่ง ที่เปิดโอกาสในการศึกษา ให้ความรู้ อบรมสั่งสอนแก่ผู้ศึกษา และผู้ตอบแบบสอบถาม จนกระทั่งสามารถทำให้ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จและมีความสมบูรณ์ คุณค่าและประโยชน์อันจะพึงเกิดมีขึ้นจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบแต่ท่านผู้มีพระคุณทุกท่าน คุณพ่อ คุณแม่ และคณาจารย์ทุกท่าน

ณัฐนรี หาญเวช

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ขอบเขตการวิจัย	4
ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
รูปแบบองค์กรธุรกิจในประเทศไทย	6
ความสำคัญของหน่วยงานภาครัฐในโซ่อุปทานสำหรับกิจกรรมด้านโลจิสติกส์	9
รูปแบบการจดทะเบียนนิติบุคคล	11
ข้อดีและข้อเสียของการจดทะเบียนนิติบุคคล	13
เทคนิค Data Envelopment Analysis (DEA)	15
ทฤษฎีกระบวนการตัดสินใจแบบวิเคราะห์ลำดับชั้นแบบคลุมเครือ Fuzzy Analytic Hierarchy Process (FAHP)	22
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	26

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	29
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	29
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	30
ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	30
การเก็บรวบรวมข้อมูล	31
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	32
วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	33
ข้อจำกัดของการวิจัย	36
บทที่ 4 ผลการดำเนินการวิจัย	37
ข้อมูลเกี่ยวกับการจดทะเบียนนิติบุคคลและการให้บริการจดทะเบียนนิติบุคคลในพื้นที่ กรณีศึกษา.....	38
การใช้เทคนิค Data Envelopment Analysis (DEA) ในการประเมินประสิทธิภาพของสาขาที่ ให้บริการจดทะเบียนนิติบุคคลในพื้นที่กรุงเทพมหานคร.....	40
การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจจดทะเบียนนิติบุคคล ในมุมมองของหน่วยงานภาครัฐ และผู้ประกอบการด้านโลจิสติกส์ โดยการใช้กระบวนการวิเคราะห์ลำดับชั้นแบบคลุมเครือ Fuzzy Analytic Hierarchy Process (FAHP)	46
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	71
สรุปผลการวิจัย	71
อภิปรายผล.....	74
ข้อเสนอแนะ.....	75
บรรณานุกรม	77
ประวัติย่อของผู้วิจัย	81

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1 รูปแบบองค์กรธุรกิจตามประเภทกฎหมาย	7
ตารางที่ 2 สถิติการจดทะเบียนจัดตั้งใหม่รายปี จำแนกตามประเภทนิติบุคคล	8
ตารางที่ 3 สถิติการจดทะเบียนรายเดือน ปี 2566 จำแนกตามสถานะ และประเภทนิติบุคคล	9
ตารางที่ 4 การแบ่งประเภทธุรกิจด้าน โลจิสติกส์ตามรหัสธุรกิจ TSIC	11
ตารางที่ 5 มุมมองปัจจัยผู้ให้บริการและผู้ใช้บริการที่มีผลต่อการตัดสินใจจดทะเบียนนิติบุคคล	15
ตารางที่ 6 การศึกษาการกำหนด Input และ Output ในงานวิจัยอื่น	19
ตารางที่ 7 Input และ Output ที่ในการประเมินประสิทธิภาพของสาขาที่ให้บริการจดทะเบียนนิติบุคคล	22
ตารางที่ 8 การกำหนดเกณฑ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจจดทะเบียนนิติบุคคลในมุมมองของหน่วยงานภาครัฐและผู้ประกอบการ โลจิสติกส์	34
ตารางที่ 9 หน่วยตัดสินใจในการประเมินประสิทธิภาพการจดทะเบียนนิติบุคคล	41
ตารางที่ 10 การกำหนดตัวแปร Input และ Output ของการประเมินประสิทธิภาพสาขา	41
ตารางที่ 11 ข้อมูลที่ทำการรวบรวมเพื่อนำมาใช้ในการประเมินประสิทธิภาพของสาขา	42
ตารางที่ 12 ผลคะแนนการประเมินประสิทธิภาพ	45
ตารางที่ 13 ความหมายของค่าคะแนนความสำคัญ	47
ตารางที่ 14 ค่าคะแนนเปรียบเทียบความสำคัญแบบ Fuzzy	48
ตารางที่ 15 ผลคะแนนเฉลี่ย Fuzzy number ของการเปรียบเทียบความสำคัญเกณฑ์หลักในมุมมองผู้ให้บริการและผู้ใช้บริการ	49
ตารางที่ 16 เมตริกการเปรียบเทียบระดับความสำคัญของเกณฑ์เป็นคู่	51
ตารางที่ 17 เมตริกการเปรียบเทียบระดับความสำคัญของทางเลือกภายใต้เกณฑ์ระยะเวลาในมุมมองของผู้ให้บริการและผู้ใช้บริการ	51

ตารางที่ 18 เมตริกการเปรียบเทียบระดับความสำคัญของทางเลือกภายใต้เกณฑ์ความซับซ้อน ในมุมมองของผู้ให้บริการและผู้ใช้บริการ	52
ตารางที่ 19 เมตริกการเปรียบเทียบระดับความสำคัญของทางเลือกภายใต้เกณฑ์ระบบในมุมมอง ของผู้ให้บริการและผู้ใช้บริการ	53
ตารางที่ 20 เมตริกการเปรียบเทียบระดับความสำคัญของทางเลือกภายใต้เกณฑ์การให้บริการ ในมุมมองของผู้ให้บริการและผู้ใช้บริการ	53
ตารางที่ 21 เมตริกการเปรียบเทียบระดับความสำคัญของทางเลือกภายใต้เกณฑ์ประโยชน์ในมุมมอง ของผู้ให้บริการและผู้ใช้บริการ	54
ตารางที่ 22 เมตริกการเปรียบเทียบระดับความสำคัญของทางเลือกภายใต้เกณฑ์ความเสี่ยง ในมุมมองของผู้ให้บริการและผู้ใช้บริการ	55
ตารางที่ 23 ความถี่และร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	58
ตารางที่ 24 ลำดับความสำคัญของเกณฑ์เป็นคู่ในมุมมองผู้ให้บริการและผู้ใช้บริการ	59
ตารางที่ 25 ลำดับความสำคัญของทางเลือกแบบเป็นคู่ ภายใต้เกณฑ์ระยะเวลาในมุมมองของ ผู้ให้บริการและผู้ให้บริการ	60
ตารางที่ 26 ลำดับความสำคัญของทางเลือกแบบเป็นคู่ ภายใต้เกณฑ์ด้านความซับซ้อนในมุมมอง ผู้ให้บริการและผู้ให้บริการ	61
ตารางที่ 27 ลำดับความสำคัญของทางเลือกแบบเป็นคู่ ภายใต้เกณฑ์ด้านระบบ ในมุมมองของ ผู้ให้บริการและผู้ให้บริการ	62
ตารางที่ 28 ลำดับความสำคัญของทางเลือกแบบเป็นคู่ ภายใต้เกณฑ์ด้านการให้บริการในมุมมอง ของผู้ให้บริการและผู้ให้บริการ	63
ตารางที่ 29 ลำดับความสำคัญของทางเลือกแบบเป็นคู่ ภายใต้เกณฑ์ประโยชน์ ในมุมมองของ ผู้ให้บริการและผู้ให้บริการ	64
ตารางที่ 30 ลำดับความสำคัญของทางเลือกแบบเป็นคู่ ภายใต้เกณฑ์ด้านความเสี่ยง ในมุมมองของ ผู้ให้บริการและผู้ให้บริการ	65
ตารางที่ 31 แผนภูมิกำน้ำหนักความสำคัญ	66
ตารางที่ 32 ลำดับค่าน้ำหนักความสำคัญของปัจจัยทางเลือกของผู้ให้บริการ (ปัจจัยรอง)	68

ตารางที่ 33 ลำดับค่าน้ำหนักความสำคัญของปัจจัยทางเลือกของผู้ใช้บริการ (ปัจจัยรอง)69



สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 โครงสร้างแผนภูมิของการตัดสินใจจดทะเบียนนิติบุคคล ในมุมมองของหน่วยงานภาครัฐ และผู้ประกอบการ โลจิสติกส์.....	36
ภาพที่ 2 ขั้นตอนดำเนินการวิจัย.....	37
ภาพที่ 3 ไซ่อุปทานของการจดทะเบียนนิติบุคคล.....	39
ภาพที่ 4 หน่วยตัดสินใจในการประเมินประสิทธิภาพการจดทะเบียนนิติบุคคล	40
ภาพที่ 5 ตัวอย่างแบบสอบถามกรอกคะแนนเปรียบเทียบความสำคัญ	47
ภาพที่ 6 ค่าของ RI สำหรับแต่ละเมตริกซ์ตามวิธีของ Gogus and Boucher.....	57

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

หลังจากผ่านพ้นช่วงวิกฤตโควิด-19 มาได้ ก็เริ่มมีสัญญาณที่ดีจากภาคธุรกิจ โดยเฉพาะในมุมมองของธุรกิจ โลจิสติกส์ การส่งสินค้าและบริการผ่านทางช่องทางออนไลน์ ส่วนเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางโลจิสติกส์ แม้จะมีผู้ประกอบการรายเดิมที่อาจจะประสบปัญหาทางด้านธุรกิจไปแล้ว ในช่วงโควิด แต่ก็ยังมีผู้ประกอบการรายใหม่ ๆ ที่ได้มองเห็น โอกาสในการประกอบธุรกิจ ไม่ว่าจะเป็นการประกอบธุรกิจในฐานะบุคคลธรรมดา หรือนิติบุคคล แบ่งเป็น 1) ธุรกิจเจ้าของคนเดียว ซึ่งจะเป็นการลงทุนคนเดียว รับผิดชอบในกำไร-ขาดทุนเพียงคนเดียว มีสถานะทางกฎหมายเป็นบุคคลธรรมดา และ 2) ธุรกิจที่มีการลงทุนร่วมกัน เป็นการลงทุนตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปตกลงทำธุรกิจร่วมกัน โดยแบ่งผลตอบแทนตามสัดส่วนการลงทุน ได้แก่ ห้างหุ้นส่วนและบริษัทจำกัด ซึ่งก็ขึ้นอยู่กับว่า ผู้ประกอบการตัดสินใจสร้างตัวตนทางธุรกิจในรูปแบบใด เพื่อให้เหมาะสม และสร้างความน่าเชื่อถือให้กับธุรกิจที่ประกอบกิจการ (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2558)

ที่ผ่านมา จะเห็นได้ว่า ผู้ประกอบการรายเดิมและผู้ประกอบการรายใหม่บางรายได้มีการจดทะเบียนนิติบุคคล ในประเทศไทย มีรูปแบบการจัดตั้งขององค์กรธุรกิจหลากหลายประเภท จากสถิติการจดทะเบียนรายปี พบว่า มีการจดทะเบียนจัดตั้งใหม่เป็นนิติบุคคลในปี พ.ศ. 2566 จำนวนรวม 85,300 ราย แบ่งเป็นการจดทะเบียนธุรกิจประเภทต่าง ๆ ได้แก่ บริษัทจำกัด จำนวน 72,139 ราย บริษัท มหาชน จำกัด จำนวน 75 ราย ห้างหุ้นส่วนจำกัด จำนวน 13,042 ราย และห้างหุ้นส่วนสามัญ จำนวน 44 ราย ซึ่งเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า มีแนวโน้มการจดทะเบียนจัดตั้งใหม่ที่สูงขึ้น และประเภทนิติบุคคลที่มีจำนวนมากที่สุด คือ นิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด ในการจัดตั้งองค์กรธุรกิจแต่ละประเภทจะมีความแตกต่างกัน วรรณรัตน์ การุณยวิช และปราโมช ธรรมกรณ์ (2566) พบว่า ผลกระทบที่พบเจอได้บ่อยจากการไม่ได้จดทะเบียนเป็นนิติบุคคล คือ เรื่องของการจำกัดความรับผิด หากไม่ได้จดทะเบียนแล้ว ก็ยังไม่มีสภาพเป็นนิติบุคคล ความรับผิดของหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วนสามัญนั้น หุ้นส่วนจะต้องรับผิดในหนี้ของห้างหุ้นส่วนอย่างไม่จำกัดจำนวน และหุ้นส่วนทุกคนจะต้องรับผิดร่วมกันกับห้างหุ้นส่วน ส่วนบริษัทจำกัด เป็นองค์กรธุรกิจประเภทหนึ่งที่กฎหมายกำหนดให้มีบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป เริ่มก่อนการมีการจำกัดความรับผิดของหุ้นส่วนแต่ละคน เพียงไม่เกินจำนวนเงินที่ตนยังคงใช้ ไม่ครบมูลค่าของหุ้นที่จนถึงเท่านั้น นอกจากนี้ การที่ธุรกิจที่ไม่ได้จดทะเบียน ก็จะมีชื่อเสียง

ที่น้อยกว่า เนื่องจากในการจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลนั้น จำเป็นจะต้องมีหน้าที่ในการส่งงบการเงิน รวมถึงปฏิบัติตามข้อกำหนดอย่างถูกต้อง รวมถึงภาครัฐก็สามารถจัดเก็บภาษีได้อย่างถูกต้อง และสามารถนำข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับธุรกิจไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อหาข้อได้เปรียบ และช่วยส่งเสริมธุรกิจให้มีความยั่งยืนต่อไปได้

การจดทะเบียนนิติบุคคลจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งผู้ประกอบการถือเป็นส่วนสำคัญในโซ่อุปทานของแต่ละธุรกิจ การเริ่มต้นธุรกิจต้องอาศัยผู้ประกอบการ สิ่งแรกที่ผู้ประกอบการหลายรายคำนึงถึง เมื่อต้องการเริ่มต้นธุรกิจ คือ การจดทะเบียนนิติบุคคล นอกจากนี้ การจดทะเบียนนิติบุคคล หรือจดทะเบียนธุรกิจจัดตั้งใหม่นั้น สะท้อนให้เห็นถึงการลงทุนของภาคเอกชนที่เพิ่มมากขึ้น เมื่อมีการลงทุนมากขึ้น ย่อมส่งผลให้อุปสงค์มวลรวมเพิ่มสูงขึ้น ก่อให้เกิดการจ้างงานมากขึ้น ประชาชนมีรายได้เพิ่มมากขึ้น มีเงินมาใช้จ่ายหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจ ทำให้เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจ อีกทั้งการลงทุนของภาคเอกชนที่มากขึ้น ยังก่อให้เกิดการพัฒนานวัตกรรมใหม่ ๆ ที่ทำให้กระบวนการในการผลิตสินค้าและบริการง่ายและสะดวกมากขึ้น สินค้าและบริการขั้นสุดท้ายที่ผลิตออกมามีคุณภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งเป็นตัวขับเคลื่อนให้เกิดการจัดการ โลจิสติกส์และโซ่อุปทาน ประเทศไทยเองก็มีธุรกิจที่เริ่มประกอบกิจการใหม่อยู่ตลอดเวลา เห็นได้จากการจดทะเบียนนิติบุคคลในประเทศไทย สำหรับจำนวนการจดทะเบียนนิติบุคคลของไทยนั้น ก็จะแตกต่างกันออกไปในแต่ละช่วงเวลา และมีหลากหลายประเภทธุรกิจ โดยในการศึกษานี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาในหมวดธุรกิจ โลจิสติกส์ ซึ่งถือว่าเป็นอีกหนึ่งในหมวดธุรกิจที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศไทย ทางด้านเศรษฐกิจที่สำคัญ หากเศรษฐกิจดี ตัวเลขการลงทุนย่อมสูง หรือมีความต้องการในการกระตุ้นเศรษฐกิจสูง การส่งเสริมการลงทุนย่อมเป็นตัวที่สามารถทำให้การกระตุ้นเศรษฐกิจเติบโตได้ดียิ่งขึ้น การลงทุนจึงมีความสำคัญต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศอย่างมาก (ธัญวดี สุจริตธรรม, 2561) โดยสำหรับผู้ประกอบการในธุรกิจ โลจิสติกส์บางส่วน ก็ได้เริ่มต้นธุรกิจจากการจดทะเบียนนิติบุคคล มีธุรกิจ โลจิสติกส์ที่จดทะเบียนนิติบุคคลรวม 41,212 ราย โดยเปิดกิจการใหม่ 343 ราย ลดลง 2.6% และปิดกิจการ 95 ราย เพิ่มขึ้น 1.1% เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน (สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า, 2566)

โดยหน่วยงานภาครัฐมีส่วนช่วยในการขับเคลื่อนผู้ประกอบการ เพื่อให้การดำเนินการทางธุรกิจไหลลื่น ซึ่งหน่วยงานภาครัฐนั้น เป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในโซ่อุปทานของการประกอบธุรกิจ ตั้งแต่ต้นน้ำในการเริ่มก่อตั้งธุรกิจ จากการให้บริการจดทะเบียนนิติบุคคลจัดตั้งห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท เมื่อจัดตั้งแล้ว ภาครัฐก็มีหน้าที่ในการสร้างองค์ความรู้ในการทำธุรกิจให้แก่ผู้ประกอบการไปจนถึงปลายน้ำ ในการสนับสนุน ส่งเสริม และพัฒนาผู้ประกอบการให้ดำเนิน

ธุรกิจได้อย่างราบรื่น สามารถแข่งขันได้ ตลอดจนสร้างความยั่งยืนให้กับธุรกิจ เห็นได้ว่าการจดทะเบียนนิติบุคคล ถือเป็นประตูบานแรกสู่การทำธุรกิจ ดังนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสร้างความรู้ ความเข้าใจ และพัฒนาบริการการจดทะเบียนให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้สามารถดึงดูดผู้ประกอบการให้เข้ามาใช้บริการ และเห็นความสำคัญของการจดทะเบียนนิติบุคคลมากขึ้น รวมถึงปฏิบัติได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย เพื่อเป็นการลดความเสี่ยงในด้านต่าง ๆ หากสามารถทำให้ผู้ประกอบการมองเห็นถึงประโยชน์และความสำคัญได้ ก็จะทำให้ผู้ประกอบการมีแนวโน้มที่จะจดทะเบียนนิติบุคคลเพิ่มมากขึ้น และช่วยให้ผู้ประกอบการสามารถเข้ามาอยู่ในทะเบียนธุรกิจอย่างถูกต้อง ได้รับการสนับสนุนอย่างเต็มที่ และดำเนินธุรกิจต่อไปได้อย่างยั่งยืน

จากที่กล่าวมาข้างต้น จึงทำให้ผู้วิจัยต้องการที่จะศึกษาเกี่ยวกับข้อมูลการจดทะเบียนนิติบุคคล การให้บริการจดทะเบียนนิติบุคคล การประเมินประสิทธิภาพของผู้ให้บริการ รวมถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจจดทะเบียนนิติบุคคลของหน่วยงานภาครัฐและผู้ประกอบการ โดยเน้นไปที่ผู้ประกอบการด้าน โลจิสติกส์ ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งในภาคธุรกิจที่มีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย เพื่อนำข้อมูลเกี่ยวกับการจดทะเบียนนิติบุคคลไปใช้ในการประเมินประสิทธิภาพสาขาที่ให้บริการจดทะเบียนนิติบุคคล และเพื่อคลำดับความสำคัญของปัจจัยที่มีความสำคัญต่อมุมมองในแต่ละส่วน ทั้งหน่วยงานภาครัฐและผู้ประกอบการด้าน โลจิสติกส์ เพื่อที่หน่วยงานภาครัฐจะสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปทำการวิเคราะห์ ปรับปรุงพัฒนาการให้บริการจดทะเบียนที่ตอบ โจทย์ผู้ใช้บริการ สนับสนุนสร้างองค์ความรู้ให้แก่ผู้ประกอบการ และผู้ประกอบการจะได้เห็นความสำคัญในการจดทะเบียนนิติบุคคล สามารถเลือกรูปแบบองค์กรธุรกิจที่เหมาะสม ปฏิบัติอย่างถูกต้องตามหลักเกณฑ์ต่าง ๆ รวมถึงได้รับรู้ถึงขั้นตอน ประโยชน์และข้อควรระวังในการจดทะเบียนนิติบุคคล โดยการศึกษาครั้งนี้ ทำการวัดประสิทธิภาพการให้บริการของผู้ให้บริการด้วยวิธี Data Envelopment Analysis (DEA) และการใช้ทฤษฎีกระบวนการวิเคราะห์ลำดับชั้นแบบคลุมเครือ Fuzzy Analytic Hierachy Process (FAHP) เป็นเครื่องมือวิเคราะห์ปัจจัย เพื่อทำการเปรียบเทียบลำดับความสำคัญของปัจจัยจากทั้ง 2 มุมมอง ทั้งมุมมองหน่วยงานภาครัฐ (ผู้ให้บริการ) และผู้ประกอบการด้าน โลจิสติกส์ (ผู้ใช้บริการ) ทั้งนี้ ผู้วิจัยหวังว่า การศึกษาครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์สำหรับหน่วยงานภาครัฐ (ผู้ให้บริการ) ซึ่งเป็นผู้ที่ปฏิบัติงานได้เข้าใจ และมองเห็นประโยชน์ของการจดทะเบียนนิติบุคคล สามารถนำแนวทางที่ได้ทำการศึกษาไปใช้ในการกำหนดนโยบาย สนับสนุนการจดทะเบียนนิติบุคคล และผู้ประกอบการด้าน โลจิสติกส์ (ผู้ใช้บริการ) ที่ประกอบธุรกิจนั้น จะได้ทราบเกี่ยวกับขั้นตอน และกระบวนการที่ใช้ในการประกอบธุรกิจ ไม่ว่าจะเป็นการกำหนดกลยุทธ์ การวางแผน การเข้าถึง

แหล่งเงินทุน การสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่ธุรกิจของตน มีความรับผิดชอบต่อสังคม รวมถึง การปฏิบัติตามข้อกำหนดได้อย่างถูกต้องด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการจดทะเบียนนิติบุคคลและการให้บริการจดทะเบียนนิติบุคคลในพื้นที่กรณีศึกษา
2. เพื่อประเมินประสิทธิภาพการบริการของสาขาที่ให้บริการจดทะเบียนนิติบุคคลในพื้นที่กรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจจดทะเบียนนิติบุคคล ในมุมมองของหน่วยงานภาครัฐและผู้ประกอบการด้าน โลจิสติกส์

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตของเนื้อหา

การตัดสินใจจดทะเบียนนิติบุคคล ในมุมมองของหน่วยงานภาครัฐและผู้ประกอบการด้าน โลจิสติกส์

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. หน่วยงานภาครัฐ ได้แก่ นายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกรุงเทพมหานคร จำนวน 12 คน (สำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้า 6 สาขา สาขาละ 2 คน)
2. ผู้ประกอบการด้าน โลจิสติกส์ ได้แก่ ผู้ใช้บริการจดทะเบียนนิติบุคคลที่ประกอบธุรกิจด้าน โลจิสติกส์ 2 ประเภทห้ธุรกิจ (สำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้า 6 สาขา สาขาละ 2 คน)

ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่กรุงเทพมหานคร (สำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้า จำนวน 6 สาขา)

ขอบเขตด้านเวลา

ตั้งแต่เดือนมีนาคม พ.ศ. 2568 ถึง เดือนเมษายน พ.ศ. 2568

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับการจดทะเบียนนิติบุคคลและการให้บริการจดทะเบียนนิติบุคคลในพื้นที่กรณีศึกษา เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูล
2. สามารถประเมินประสิทธิภาพของสาขาที่ให้บริการจดทะเบียนนิติบุคคล เพื่อนำไปปรับปรุงการให้บริการได้

3. สามารถนำปัจจัยที่ได้จากการศึกษามาใช้ในการพัฒนา ปรับปรุงการให้บริการ และทำให้เข้าใจความต้องการของผู้ใช้บริการได้มากยิ่งขึ้น

นิยามศัพท์เฉพาะ

การกำหนดขอบเขตความหมายของคำศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ระหว่างผู้วิจัยและผู้ที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น จึงกำหนดคำจำกัดความที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

การจดทะเบียนนิติบุคคล หมายถึง การจัดตั้งองค์กรธุรกิจ ซึ่งมีสถานะเป็นนิติบุคคล ตามประมวลกฎหมายแพ่งพาณิชย์ ได้แก่ ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล ห้างหุ้นส่วนจำกัด และบริษัทจำกัด

หน่วยงานภาครัฐ หมายถึง ผู้ให้บริการ หรือผู้ปฏิบัติงานด้านการจดทะเบียนนิติบุคคล ผู้ประกอบการด้าน โลจิสติกส์ หมายถึง ผู้ให้บริการจดทะเบียนนิติบุคคล ซึ่งเกี่ยวข้องกับ ธุรกิจด้าน โลจิสติกส์

DBD Datawarehouse หมายถึง ระบบที่ให้บริการข้อมูลธุรกิจของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษา เรื่อง การตัดสินใจตะเบียนนิติบุคคลในมุมมองของหน่วยงานภาครัฐ และผู้ประกอบการด้าน โลจิสติกส์ ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาค้นคว้าที่มา ความหมาย แนวคิด ทฤษฎี ต่าง ๆ รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในการศึกษา ดังนี้

1. รูปแบบองค์กรธุรกิจในประเทศไทย
2. ความสำคัญของหน่วยงานภาครัฐในโซ่อุปทานสำหรับกิจกรรมด้าน โลจิสติกส์
3. รูปแบบการจดทะเบียนนิติบุคคล
4. ข้อดีและข้อเสียของการจดทะเบียนนิติบุคคล
5. เทคนิค Data Envelopment Analysis (DEA)
6. ทฤษฎีกระบวนการตัดสินใจแบบวิเคราะห์ลำดับชั้นแบบคลุมเครือ Fuzzy Analytic Hierarchy Process (FAHP)
7. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

รูปแบบองค์กรธุรกิจในประเทศไทย

รูปแบบองค์กรธุรกิจในปัจจุบันมีการพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว สอดคล้องกับการประกอบธุรกิจที่มีรูปแบบที่หลากหลาย และมีวิธีการดำเนินธุรกิจที่ซับซ้อนมากขึ้น รูปแบบองค์กรธุรกิจที่ต่างกันย่อมมีสิทธิ หน้าที่ ความรับผิดชอบที่ต่างกันไป ผู้ประกอบการควรที่จะต้องมีความรู้ความเข้าใจในแต่ละรูปแบบองค์กรธุรกิจ เพื่อที่จะสามารถเลือกรูปแบบองค์กรธุรกิจที่สอดคล้องกับการประกอบธุรกิจของตนได้อย่างเหมาะสม พร้อมทั้งสามารถปฏิบัติตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนดไว้ได้อย่างถูกต้อง อันจะนำไปสู่ผลประโยชน์สูงสุดอย่างถูกต้องตามกฎหมาย สำหรับรูปแบบขององค์กรธุรกิจในประเทศไทย แบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ 1) รูปแบบองค์กรธุรกิจที่อยู่ภายใต้ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และ 2) รูปแบบองค์กรธุรกิจที่อยู่ภายใต้กฎหมายอื่น

ตารางที่ 1 รูปแบบองค์กรธุรกิจตามประเภทกฎหมาย

ภายใต้ประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์	ภายใต้กฎหมายอื่น
1. กิจการเจ้าของคนเดียว	1. บริษัทมหาชนจำกัด
2. ห้างหุ้นส่วนสามัญ	2. ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
3. ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล	3. บริษัทจดทะเบียน
4. ห้างหุ้นส่วนจำกัด	4. สำนักงานปฏิบัติการภูมิภาค
5. บริษัทจำกัด	5. บริษัทการค้าระหว่างประเทศและสำนักงานใหญ่ ข้ามประเทศ
	6. กิจการร่วมค้า
	7. กิจการร่วม
	8. สาขาบริษัทต่างประเทศ
	9. สำนักงานผู้แทน หรือธุรกิจการค้าระหว่างประเทศ
	10. บริษัทธุรกิจเงินร่วมลงทุน

ที่มา: สิทธิภาคย์ ภูริสินสิทธิ์ (2560)

การจดทะเบียนธุรกิจ หรือการจดทะเบียนนิติบุคคลนั้น ถือเป็น การสร้างตัวตนให้กับธุรกิจ สำหรับผู้ประกอบการที่ตัดสินใจเริ่มต้นประกอบธุรกิจนั้น ควรมีการพิจารณาทั้งประเภทธุรกิจ ขนาด และเงินทุน เป้าหมายของธุรกิจ ข้อได้เปรียบเสียเปรียบ และข้อปฏิบัติตามกฎหมาย โดยการจดทะเบียนธุรกิจ สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่ การจดทะเบียนที่ไม่ใช่นิติบุคคล และการจดทะเบียนนิติบุคคล สำหรับการจดทะเบียนที่ไม่ใช่นิติบุคคล (บุคคลธรรมดา) มีหน้าที่จดทะเบียนตามพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ เช่น กิจการเจ้าของคนเดียว (บุคคลธรรมดาคนเดียว) มีลักษณะสำคัญ คือ จัดตั้งธุรกิจง่าย รับผิดชอบคนเดียวกำไร ขาดทุน ทำการตัดสินใจได้อย่างรวดเร็ว มีสถานะทางกฎหมายเป็นบุคคลธรรมดา มีข้อบังคับกฎหมายน้อย ซึ่งธุรกิจบางประเภทต้องจดทะเบียนพาณิชย์ ห้างหุ้นส่วนสามัญ มีลักษณะสำคัญ คือ ทุกคนที่ลงทุนและเป็นหุ้นส่วนต้องรับผิดชอบในหนี้สิน ไม่จำกัดจำนวน ซึ่งไม่ได้มีการจดทะเบียน การจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล (ธุรกิจที่มีการลงทุนร่วมกัน) ห้างหุ้นส่วนสามัญจดทะเบียน มีลักษณะสำคัญ คือ ทุกคนที่ลงทุน และเป็นหุ้นส่วนต้องรับผิดชอบในหนี้สิน ไม่จำกัดจำนวน มีการจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล ห้างหุ้นส่วนจำกัด มีลักษณะสำคัญ คือ จดทะเบียนและมีสถานะ

เป็นนิติบุคคล โดยจำแนกความรับผิดชอบในหนี้สินของผู้เป็นหุ้นส่วน 2 ประเภท คือ ไม่เกินจำนวนเงินที่ได้ลงทุนไป และประเภทที่ไม่จำกัดจำนวน โดยหุ้นส่วนประเภทนี้ จะมีอำนาจในการตัดสินใจทางธุรกิจ มีข้อดี คือ มีการระดมทุนเพิ่มขึ้น มีความคล่องตัวในการประกอบธุรกิจ ส่วนใหญ่เป็นธุรกิจครอบครัว ความน่าเชื่อถือระดับปานกลาง และข้อเสีย การระดมทุนเพื่อขยายกิจการทำได้ยาก ขึ้นอยู่กับข้อตกลงของผู้เป็นหุ้นส่วนบริษัทจำกัด มีลักษณะสำคัญคือ จดทะเบียน และมีสถานะเป็นนิติบุคคล มีผู้เริ่มก่อการจัดตั้งไม่น้อยกว่า 2 คน ลงทุนโดยแบ่งเงินลงทุนเป็นหุ้น มูลค่าหุ้นและเท่ากัน บริหารในรูปแบบคณะกรรมการบริษัท ความรับผิดชอบไม่เกินจำนวนค่าหุ้นที่ยังชำระไม่ครบถ้วน มีข้อดี จะทำให้ระดมทุนง่ายและมาก จำกัดความรับผิดชอบหนี้สิน การบริหารธุรกิจมีการพิจารณาอย่างรอบคอบมากขึ้น มีความน่าเชื่อถือสูง และข้อเสีย มีขั้นตอนการจัดตั้ง และข้อบังคับที่ต้องปฏิบัติตาม บริหารในรูปแบบคณะกรรมการ และบางเรื่องต้องนำเสนอที่ประชุมผู้ถือหุ้น เพื่อมิให้เกิดผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย อาจไม่คล่องตัวในบางสถานการณ์ บริษัทมหาชนจำกัด องค์กรธุรกิจอื่นซึ่งจัดตั้งขึ้นตามกฎหมายเฉพาะ ซึ่งการจดทะเบียนจัดตั้งใหม่เป็นนิติบุคคลนั้น ขึ้นอยู่กับผู้ประกอบการว่า ต้องการประกอบธุรกิจในรูปแบบไหน มีลักษณะอย่างไร ซึ่งประเภทที่ผู้ประกอบการเลือกจดทะเบียนจัดตั้งใหม่มากที่สุด คือ นิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 สถิติการจดทะเบียนจัดตั้งใหม่รายปี จำแนกตามประเภทนิติบุคคล

จำนวนนิติบุคคล (ราย)	2563	2564	2565	2566	2567	
จัดตั้งใหม่	บริษัทจำกัด	47,986	52,516	60,299	72,139	27,281
	บริษัทมหาชนจำกัด	36	47	75	75	16
	ห้างหุ้นส่วนจำกัด	15,255	20,303	16,068	13,042	4,220
	ห้างหุ้นส่วนสามัญ	63	92	46	44	17
	รวม	63,340	72,958	76,488	85,300	31,534

ที่มา: DBD Datawarehouse (2025) (ข้อมูล ณ วันที่ 10 มกราคม พ.ศ. 2568)

ตารางที่ 3 สถิติการจดทะเบียนรายเดือน ปี 2566 จำแนกตามสถานะ และประเภทนิติบุคคล

สถิติการจดทะเบียนรายเดือน จำแนกตามสถานะ และประเภทนิติบุคคล

ช่วงเวลาที่จดทะเบียน (ราย)		ม.ค. 66	ก.พ. 66	มี.ค. 66	เม.ย. 66	พ.ค. 66	มิ.ย. 66	ก.ค. 66	ส.ค. 66	ก.ย. 66	ต.ค. 66	พ.ย. 66	ธ.ค. 66
นิติบุคคล	บริษัทจำกัด	2,191	2,363	2,468	1,719	2,061	2,165	1,887	2,149	2,091	1,884	1,723	1,165
	บริษัทมหาชนจำกัด	0	2	12	4	6	5	1	7	5	4	5	3
	ห้างหุ้นส่วนจำกัด	157	132	134	63	109	97	136	107	80	70	59	46
	ห้างหุ้นส่วนสามัญ	0	1	0	0	2	1	0	3	1	0	2	0
	รวม	2,348	2,498	2,614	1,786	2,178	2,268	2,024	2,266	2,177	1,968	1,789	1,214
คนธรรมดา	บริษัทจำกัด	275,778	272,236	274,329	275,710	277,295	278,827	280,030	281,430	282,757	283,809	284,547	283,807
	บริษัทมหาชนจำกัด	966	968	974	975	980	984	985	992	995	999	1,004	1,006
	ห้างหุ้นส่วนจำกัด	34,294	32,826	32,895	32,902	32,949	32,953	32,987	32,990	32,935	32,891	32,812	32,580
	ห้างหุ้นส่วนสามัญ	352	347	345	345	347	348	347	349	350	348	348	345
	รวม	311,390	306,377	308,543	309,932	311,571	313,112	314,349	315,751	317,037	318,047	318,711	317,738
นิติบุคคล	บริษัทจำกัด	308	197	249	241	328	509	570	667	664	684	673	1,170
	บริษัทมหาชนจำกัด	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0
	ห้างหุ้นส่วนจำกัด	49	49	45	44	25	75	84	78	106	97	123	265
	ห้างหุ้นส่วนสามัญ	0	0	1	0	0	0	1	1	0	2	2	3
	รวม	357	246	295	286	341	584	655	746	771	783	908	2,038

ที่มา: DBD Datawarehouse (2025) (ข้อมูล ณ วันที่ 10 มกราคม พ.ศ. 2568)

ความสำคัญของหน่วยงานภาครัฐในโซ่อุปทานสำหรับกิจกรรมด้านโลจิสติกส์

ประเทศไทย ถือเป็นประเทศที่มีศักยภาพเชิงพื้นที่สูง เนื่องจากมีตำแหน่งที่เหมาะสมแก่การเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจ เช่น การเชื่อมโยงทางการค้า การลงทุน การท่องเที่ยว การบริการ เป็นต้น ซึ่งการเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจนั้น จำเป็นที่จะต้องอาศัยกิจกรรมทางโลจิสติกส์เข้ามาเป็นตัวช่วย ไม่ว่าจะเป็นการขนส่ง การจัดเก็บสินค้า การบริหารจัดการ เป็นต้น ดังนั้นธุรกิจโลจิสติกส์ จึงเข้ามามีบทบาทสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจการค้าทั้งในและระหว่างประเทศ ซึ่งประเทศไทยก็ได้มีการกำหนดการพัฒนาาระบบโลจิสติกส์ให้เป็นวาระแห่งชาติ

ปัจจุบัน ธุรกิจมีการแข่งขันกันอย่างรุนแรงทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ ทั้งยังมีความคาดหวังในการใช้บริการที่รวดเร็วมากขึ้น และสามารถตอบสนองความต้องการได้ ทำให้ต้องนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงข้อมูลและอำนวยความสะดวกและพัฒนาระบบบริการ หรือผลิตภัณฑ์ที่ตอบโจทย์ผู้ใช้บริการ จึงต้องมีการปรับตัวด้วยการหาวิธีที่ช่วยส่งเสริม ซึ่งบทบาทสำคัญของภาครัฐและภาคเอกชนต่อการพัฒนาระบบการจัดการโลจิสติกส์ในประเทศไทย ควรมีการบูรณาการความร่วมมือตั้งแต่วางแผน การจัดองค์การกลาง การบริหารทรัพยากรมนุษย์ การติดตามควบคุม การนำเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาใช้ การออกกฎหมายที่เอื้อต่อธุรกิจ และสร้างเครือข่ายพันธมิตร หรือความร่วมมือทางธุรกิจระหว่างภาครัฐกับเอกชน สถาบันการเงินและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงตั้งแต่แผนยุทธศาสตร์ชาติสู่ภูมิภาคและท้องถิ่น เพื่อยกระดับการบริหารจัดการภาครัฐและภาคเอกชนต่อการพัฒนาระบบการจัดการโลจิสติกส์ ซึ่งถือเป็นธุรกิจฐานรากให้ได้รับการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันอย่างมีประสิทธิภาพ และส่งผลให้ระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย

สามารถขับเคลื่อนได้ และแข่งขันในระดับโลกได้อย่างเข้มแข็งและมั่นคง สำหรับความสำคัญ
ของโลจิสติกส์ในประเทศไทย สามารถพิจารณาได้จากหลายมุมมองที่สำคัญ ทั้งเป็นการเพิ่ม
ประสิทธิภาพในการค้าขายระหว่างประเทศ ช่วยให้สินค้าสามารถเคลื่อนย้ายไปมาระหว่างประเทศ
ได้อย่างรวดเร็วและมีความเป็นมาตรฐาน ซึ่งเสริมสร้างฐานการค้าของประเทศไทยในการแข่งขัน
กับตลาดโลก การสนับสนุนในการผลิตและการค้าขายภายในประเทศ ลดต้นทุนในการขนส่ง
และจัดเก็บสินค้า การสร้างงานและช่องทางการจ้างงาน

ในส่วน of หน่วยงานภาครัฐนั้น มีความสำคัญมากในโซ่อุปทานของกิจกรรม โลจิสติกส์
เพราะมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุน และสร้างพื้นที่ในการดำเนินการ โลจิสติกส์
ที่มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล ไม่ว่าจะเป็นการกำหนดนโยบายและกฎหมาย ซึ่งหน่วยงาน
ภาครัฐมีหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย และกฎหมายที่ส่งเสริมการดำเนินกิจกรรม โลจิสติกส์
อย่างมีระบบ ซึ่งสามารถช่วยลดข้อบกพร่องทางกฎหมาย และเพิ่มความเรียบง่ายในการดำเนินธุรกิจ
ของผู้ประกอบการได้ การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำเนินกิจกรรม โลจิสติกส์
โดยการพัฒนาพื้นที่ และสถานที่ที่เหมาะสมสำหรับการขนส่งและการจัดเก็บสินค้า เช่น
การสร้างท่าเรือ ท่าอากาศยาน โรงงานผลิต และคลังสินค้า เป็นต้น ที่ส่งผลต่อความสามารถ
ในการดำเนินการ โลจิสติกส์ และการสนับสนุนในด้านพื้นฐาน การให้บริการพื้นฐานที่จำเป็น
สำหรับการดำเนินกิจกรรม โลจิสติกส์ เช่น พื้นที่จอดรถบรรทุก การจัดการจราจร และ
สาธารณูปโภคอื่น ๆ ที่สำคัญต่อการเคลื่อนย้ายสินค้า เป็นต้น ประเทศไทยจึงต้องมีการปรับตัว
และพัฒนาโลจิสติกส์อย่างจริงจัง เพื่อไม่ให้เสียเปรียบในการแข่งขันในเวทีนานาชาติ โดยการสร้าง
องค์ความรู้และบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญ รวมถึงการปรับปรุงกฎระเบียบที่เอื้ออำนวยต่อ
การพัฒนาด้าน โลจิสติกส์ (ฉัตรชัย เหล่าเขตการณ์, 2561)

ธุรกิจด้าน โลจิสติกส์ที่จดทะเบียนนิติบุคคล ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการศึกษา มีการแบ่งประเภท
ธุรกิจ ออกเป็นรหัสธุรกิจ (TSIC) 2 กลุ่มใหญ่ ดังนี้

ตารางที่ 4 การแบ่งประเภทธุรกิจด้าน โลจิสติกส์ตามรหัสธุรกิจ TSIC

ลำดับ	รหัสธุรกิจ	ชื่อประเภทธุรกิจ	จำนวนนิติบุคคล (ราย)	ทุนจดทะเบียนรวม (บาท)
1	52291	กิจกรรมการบริหารจัดการด้านการขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า	1,634	28,899,300,200.00
2	70209	กิจกรรมให้คำปรึกษาด้านการบริหารจัดการอื่น ๆ ซึ่งมีได้จัดประเภทไว้ในที่อื่น	17,567	362,963,164,477.92

ที่มา: DBD Datawarehouse (2025) (ข้อมูล ณ วันที่ 12 มกราคม พ.ศ. 2568)

ประเภทธุรกิจ: 52291 กิจกรรมการบริหารจัดการด้านการขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า ประกอบด้วยกิจกรรมโลจิสติกส์ ได้แก่ การวางแผน การออกแบบและการจัดการสนับสนุนอื่น ๆ ด้านการขนส่ง การจัดเก็บสินค้าและการกระจายสินค้า การออกเอกสาร และการจัดหาเอกสารเกี่ยวกับการขนส่งและเอกสารเกี่ยวกับรายการสินค้าที่ขนส่ง รวมทั้งการขนถ่ายสินค้า เช่น การบรรจุสินค้าลงกล่องชั่วคราว เพื่อป้องกันสินค้าเสียหายระหว่างการขนส่ง

ประเภทธุรกิจ: 70209 กิจกรรมให้คำปรึกษาด้านการบริหารจัดการอื่น ๆ ซึ่งมีได้จัดประเภทไว้ในที่อื่น สำหรับธุรกิจในกลุ่มนี้ ได้แก่ การให้คำปรึกษา แนะนำและช่วยเหลือในการดำเนินงานเกี่ยวกับการวางแผนกลยุทธ์และแผนองค์กร การจัดการด้านการตลาด เช่น การกำหนดนโยบายและเป้าหมายการตลาด การจัดการทรัพยากรบุคคล เช่น การฝึกอบรม และการวางแผน การพัฒนาบุคลากร การจัดการด้านการผลิต เช่น การทำแผนการผลิต การทำแผนควบคุมการผลิต มาตรฐานการควบคุมคุณภาพ และการจัดการคุณภาพการผลิต รวมถึงระบบการป้องกันความปลอดภัยในโรงงาน การจัดการด้านโลจิสติกส์ เช่น การจัดการระบบสินค้าคงคลัง การกระจายและการขนส่งสินค้า การจัดการด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมและการท่องเที่ยว การจัดการอื่น ๆ ซึ่งมีได้จัดประเภทไว้ในที่อื่น

รูปแบบการจดทะเบียนนิติบุคคล

กรมพัฒนาธุรกิจการค้า เป็นหน่วยงานที่มีภารกิจหลักที่ช่วยดูแล ส่งเสริม และพัฒนาผู้ประกอบการในการสร้างความเข้มแข็งของภาคธุรกิจ ตั้งแต่ต้นน้ำไปจนถึงปลายน้ำ โดยเริ่มตั้งแต่

การเริ่มต้นประกอบธุรกิจ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า มีหน้าที่ในการจดทะเบียนนิติบุคคล หากผู้ประกอบการตัดสินใจเริ่มต้นธุรกิจและเลือกรูปแบบธุรกิจของตนเอง เป็นประเภทที่ต้องจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล ผู้ประกอบการสามารถยื่นคำขอจดทะเบียนกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ได้ที่กรมพัฒนาธุรกิจการค้า (กลาง) สำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้า เขต1-6 (กรุงเทพมหานคร) และสำนักงานพาณิชย์จังหวัดทั่วประเทศ สำหรับจดทะเบียนจัดตั้งใหม่ สามารถยื่นจดทะเบียนได้ทั่วประเทศ แต่หากเป็นการจดทะเบียนแก้ไขรายการทางทะเบียนอื่น ๆ สามารถยื่นจดทะเบียนได้ทั้งช่องทาง Walk-in และช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ e-Registration และ Biz-Registration

สำหรับการประกอบธุรกิจนั้น หากผู้ประกอบการเริ่มต้นธุรกิจและตัดสินใจเลือกรูปแบบองค์กรธุรกิจของตนเองว่า จะจดทะเบียนในรูปแบบเป็นนิติบุคคลแล้ว ผู้ประกอบการก็ต้องมีการยื่นคำขอจดทะเบียนจัดตั้งใหม่ ซึ่งรูปแบบของนิติบุคคลที่ผู้ประกอบการเลือก ก็ขึ้นอยู่กับลักษณะของธุรกิจของผู้ประกอบการด้วย เช่น ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด เป็นต้น ซึ่งนอกจากมีการจดทะเบียนจัดตั้งใหม่ขึ้นแล้ว เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงรายการทางทะเบียนต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงชื่อนิติบุคคล หุ้นส่วน หรือกรรมการ ทูลจดทะเบียน สำนักงานใหญ่ หรือสำนักงาน และวัตถุประสงค์นั้น ก็จะต้องมีการยื่นคำขอจดทะเบียนเช่นเดียวกัน โดยการจดทะเบียนรายการทางทะเบียนต่าง ๆ รวมถึงการส่งงบการเงิน ส่งบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น ก็ถือเป็นการส่งผ่าน แลกเปลี่ยนข้อมูลของธุรกิจให้กับหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งเป็นตัวกลางให้สามารถนำข้อมูลดังกล่าวไปวิเคราะห์ถึงประเภทธุรกิจ แนวโน้มต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น นอกจากนี้ ประชาชนก็สามารถรับรู้และตรวจสอบข้อมูลต่าง ๆ ได้เช่นเดียวกัน ซึ่งทำให้ธุรกิจที่ผู้ประกอบการจัดตั้งขึ้นนั้นมีตัวตน มีความน่าเชื่อถือมากขึ้น เนื่องจากประชาชน หรือลูกค้าสามารถตรวจสอบธุรกิจที่จัดตั้งขึ้นมาได้ และภาครัฐเองก็สามารถนำข้อมูลที่ได้อิงไปวิเคราะห์ต่อไป ไม่ว่าจะเป็นการวิเคราะห์งบการเงิน การจดทะเบียนจัดตั้งใหม่ ซึ่งสามารถใช้ในการวิเคราะห์ความอยู่รอดของธุรกิจได้ เพื่อหาทางส่งเสริม สนับสนุน ออกมาตรการช่วยเหลืออย่างทั่วถึง

การจดทะเบียน สามารถจำแนกตามประเภทนิติบุคคล ได้แก่ ห้างหุ้นส่วนสามัญ ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด และสถานะการดำเนินกิจการ ดังนี้

1. จัดตั้งใหม่
2. ดำเนินกิจการอยู่
3. เลิกกิจการ

ในส่วนของผู้ปฏิบัติงานจดทะเบียนนิติบุคคลนั้น คือ ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ไปปฏิบัติหน้าที่เป็นนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท โดยแต่งตั้งให้ข้าราชการพลเรือนสามัญประเภททั่วไป ระดับปฏิบัติงาน ซึ่งมีอายุราชการไม่น้อยกว่า 5 ปี ข้าราชการพลเรือนสามัญทั่วไประดับชำนาญงาน

ขึ้นไป และข้าราชการพลเรือนสามัญ ประเภทวิชาการ ตั้งแต่ระดับปฏิบัติการขึ้นไป ในสังกัด กองทะเบียนธุรกิจ กองทะเบียนมหาชนและธุรกิจพิเศษ กองข้อมูลธุรกิจ กองกำกับบัญชีธุรกิจ สำนักกฎหมาย กองธุรกิจภูมิภาคและชุมชน กองธรรมาภิบาลธุรกิจ และกองทะเบียนหลักประกันทางธุรกิจ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า เป็นนายทะเบียนตามคำสั่งสำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนกลางที่ 2/2567 ซึ่งนายทะเบียนถือเป็นผู้ปฏิบัติงานโดยตรง และมีหน้าที่ในการจดทะเบียนนิติบุคคล

ข้อดีและข้อเสียของการจดทะเบียนนิติบุคคล

การจดทะเบียนนิติบุคคล มีข้อดีและข้อเสีย ดังนี้

ข้อดีของการจดทะเบียนนิติบุคคล

การที่ผู้ประกอบการจดทะเบียนธุรกิจเป็นนิติบุคคลแล้ว ช่วยเพิ่มความสามารถในการขยายการลงทุน ประโยชน์ที่ได้รับ รวมถึงสิทธิประโยชน์จากภาครัฐ (วรรณรัตน์ การุณยวนิช และปราโมช ธรรมกรณ์, 2566) นอกจากนี้ ในส่วนของการลดจำนวนบุคคลในการจดทะเบียน จัดตั้งบริษัทลงเหลือ 2 คน ยังส่งผลให้มีความคล่องตัวในการทำธุรกิจมากขึ้น รวมถึงความต้องการจดทะเบียนจัดตั้งบริษัท มีความสำคัญในการเปลี่ยนสถานะเป็นนิติบุคคลและการเสียภาษีในอัตราก้าวหน้า ซึ่งมีความแตกต่างกับการเสียภาษีแบบบุคคลธรรมดา

ข้อเสียของการจดทะเบียนนิติบุคคล

สำหรับความรู้มาตรฐานบัญชีและการเงิน ระเบียบและข้อบังคับ ค่าใช้จ่าย ความรู้เบื้องต้นด้านบัญชี ถือเป็นสิ่งที่ผู้ประกอบการมองว่ามีผลต่อการจดทะเบียนนิติบุคคล (วรรณรัตน์ การุณยวนิช และปราโมช ธรรมกรณ์, 2566) เนื่องจากประเด็นดังกล่าวนี้ มีความซับซ้อน มีภาระค่าใช้จ่าย รวมถึงสร้างข้อจำกัดให้แก่การจดทะเบียนนิติบุคคล นอกจากนี้ ความไม่เข้าใจในกฎระเบียบที่ใช้และหน้าที่ เมื่อต้องกระทำหลังเป็นนิติบุคคล ก็ทำให้นิติบุคคลดำเนินการได้อย่างไม่ถูกต้องเท่าที่ควร

เห็นได้ว่า การจดทะเบียนนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มีข้อดีสำหรับผู้ประกอบการที่ทำธุรกิจหลายประการ โดย วชิร คุณทวีเทพ และสวัสดิ์ วรรณรัตน์ (2559) ได้ทำการศึกษาแล้ว พบว่า หากปัจจัยดังต่อไปนี้มีมากขึ้น จะส่งผลให้การตัดสินใจในการจดทะเบียนนิติบุคคลเป็นนิติบุคคลของ SMEs ไทยมากขึ้น คือ การเพิ่มและขยายการลงทุน ประโยชน์ที่ได้รับ การประชาสัมพันธ์ ความรู้มาตรฐานบัญชีและการเงิน การลดระเบียบ และข้อบังคับ ลดค่าใช้จ่าย ความรู้เบื้องต้นด้านบัญชี และสิทธิประโยชน์จากภาครัฐ วชิร คุณทวีเทพ และสวัสดิ์ วรรณรัตน์ (2559) ได้อธิบายในเรื่องของการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ โดยลดจำนวนบุคคลในการจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทลงเหลือ 2 คน

ซึ่งส่งผลให้มีความคล่องตัวในการทำธุรกิจมากขึ้น รวมถึงความต้องการจดทะเบียนจัดตั้งบริษัท มีความสำคัญในด้านการเป็นนิติบุคคลและในด้านการเสียภาษีในอัตราก้าวหน้า ซึ่งมีความแตกต่างกับการเสียภาษีแบบบุคคลธรรมดา สำหรับ ปีพ.ศ. ๒๕๖๕ (2554) ได้ศึกษากลยุทธ์การจัดตั้งธุรกิจ SMEs ตามสิทธิประโยชน์ทางภาษี และงบการเงินในแนวคิดหลักเศรษฐกิจพอเพียง โดยนำเสนอหลักการจัดตั้งธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในรูปแบบองค์กรธุรกิจที่เป็นนิติบุคคล และไม่เป็นนิติบุคคล โดยกล่าวถึงความแตกต่างในเรื่องของกฎหมายการจัดตั้งธุรกิจ ด้านภาษี และด้านสิทธิประโยชน์ทางภาษีด้วย

การศึกษาส่วนใหญ่ได้พูดถึงข้อดีในการจดทะเบียนนิติบุคคลมากมาย โดยปัจจัยที่ผู้ประกอบการมองเห็น มักจะเป็นในด้านภาษีและด้านสิทธิประโยชน์ นอกจากนี้ ยังมีข้อเสียหรืออุปสรรคบางประการ เช่น การจดทะเบียนนิติบุคคลนั้นมีค่าใช้จ่าย ไม่ว่าจะ เป็นค่าใช้จ่ายในการจ้างผู้สอบบัญชี หนายความ และค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมอีก เช่น เมื่อจดทะเบียนแล้ว ไม่ได้ปฏิบัติตามกฎหมาย ต้องมีการรับผิดชอบพระราชบัญญัติความรับผิดชอบของห้างหุ้นส่วนบริษัท เป็นต้น ทำให้ผู้ใช้บริการเกิดความกังวลใจได้ นอกจากนี้ อนุชิต สังฆมณี (2566) ได้ศึกษาคุณภาพการให้บริการที่ส่งผลต่อภาพลักษณ์ของสำนักงานพาณิชย์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งให้บริการจดทะเบียนนิติบุคคล โดยมีข้อเสนอแนะว่า หน่วยงานผู้ให้บริการควรเพิ่มความน่าเชื่อถือและความไว้วางใจ และสร้างความมั่นใจให้แก่ประชาชน ด้วยการพัฒนาทักษะ ความรู้ความสามารถในการให้บริการ รวมถึงการปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต การให้บริการตามลำดับก่อน หลัง ให้การดูแลรายบุคคลและใส่ใจในความต้องการของผู้รับบริการ เพื่อให้ผู้ประกอบการมีความเชื่อมั่น ส่งผลให้เกิดการตัดสินใจจดทะเบียนนิติบุคคลมากขึ้น

ตารางที่ 5 มุมมองปัจจัยผู้ให้บริการและผู้ใช้บริการที่มีผลต่อการตัดสินใจจดทะเบียนนิติบุคคล

ประเด็น		วชิร คุณทวีเทพ และสวัสดิ์ วรณรัตน์ (2559)	วรรณรัตน์ การุณยวณิช และปราโมช ธรรมกรณ์ (2566)	ปัทมา ไวยวงต์สกุล (2554)	ศิรินทร์พร ธารมณี (2556)	ธัญวดี สุจริตรธรรม (2561)	ณัฐดล ตั้งขมณี และฐิติวรีย์ ศิริมงคล (2566)	ปิยนันท์ ศรีทองทิพย์ (2563)	สมศักดิ์ อัครศิริวัฒน์ และคณะ (2564)	พูนพงษ์ นัยนาภากรณ์ (2543)	โกมล นมรักษ์ (2564)	ภิญญาดา ดิษยาวังคุณ (2564)	วิษขกานต์ เมธาวิริยะกุล (2560)
1. ด้านสิทธิประโยชน์จากรัฐ/ ผลประโยชน์ทางด้านภาษี/ ลดค่าใช้จ่าย	ผู้ให้บริการ	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓				✓
2. ด้านความต้องการเพิ่ม/ ขยายการลงทุน	ผู้ให้บริการ	✓				✓							
3. สิทธิหน้าที่และความรับผิดชอบ	ผู้ให้บริการ				✓								
4. ภาพลักษณ์/คุณภาพขององค์กร	ผู้ให้บริการ						✓						
5. ความรู้ ความเข้าใจ/ ปัญหา อุปสรรค/ ระบบ/ ความเสี่ยง	ผู้ให้บริการ									✓	✓	✓	
มุมมอง	ผู้ให้บริการ												
	ผู้ให้บริการ												
	ผู้ให้บริการ												
	ผู้ให้บริการ												
	ผู้ให้บริการ												
	ผู้ให้บริการ												
	ผู้ให้บริการ												
	ผู้ให้บริการ												
	ผู้ให้บริการ												
	ผู้ให้บริการ												

เทคนิค Data Envelopment Analysis (DEA)

DEA ได้มีการคิดค้นขึ้นในปี ค.ศ. 1957 โดย Joseph Farrell นักเศรษฐศาสตร์ เป็นการวัดประสิทธิภาพของหน่วยงาน โดยใช้หลักการของเส้นประสิทธิภาพ หรือ Efficient frontier และต่อมา แนวคิดนี้ได้ถูกนำมาเป็น DEA ในปี ค.ศ. 1978 โดย Charnes Cooper

and Rhodes นักวิชาการในสาขาวิจัยการดำเนินงาน ผู้พัฒนาแบบจำลองชื่อว่า CCR Model มีเป้าหมายเพื่อหาค่าดัชนีประสิทธิภาพทางเทคนิค (Technical efficiency index) หรือค่าคะแนนประสิทธิภาพการดำเนินงานรวม แต่แบบจำลองนี้มีข้อกำหนดที่สำคัญ คือ หน่วยผลิตที่มีประสิทธิภาพ จะต้องมียอดผลตอบแทนต่อขนาดคงที่ (Constant returns to scale: CRS) โดยใช้เปรียบเทียบประสิทธิภาพขององค์กรที่ไม่แสวงหากำไร จิตติยา เสรีวัฒน์ (2550) จากนั้นได้มีการพัฒนาแบบจำลอง BCC โดย Banker, Charnes, and Cooper เพื่อลดข้อจำกัดผลตอบแทนต่อขนาดคงที่ โดยเพิ่ม Constraint บางประการ เข้าไปในแบบจำลอง CCR ทำให้การวัดดัชนีประสิทธิภาพทางเทคนิค สามารถพิจารณาในมุมมองของผลตอบแทนต่อขนาดผันแปรได้ หรือผลตอบแทนต่อขนาดเปลี่ยนแปลงได้ตามสภาพการ 16 คำเนิการที่แท้จริง Variable returns to scale (VRS) จึงเรียกแบบจำลองนี้ ซึ่งใช้หาค่าดัชนีประสิทธิภาพทางเทคนิคที่แท้จริง (Pure technical efficiency index) ทั้งนี้ แบบจำลองทั้ง 2 แบบจำลอง ยังสามารถแยกย่อยออกเป็นอีก 2 ประเภท คือ แบบจำลองแบบ Input-oriented ที่เน้นให้ DMUs ที่มีประสิทธิภาพไม่เต็มที่ ปรับปรุงการใช้ปัจจัยการผลิต ณ ระดับผลผลิตที่เป็นอยู่ และแบบจำลองแบบ Output-oriented ที่เน้นให้ DMUs ที่มีประสิทธิภาพไม่เต็มที่ ปรับปรุงการผลิตผลผลิต ณ ระดับปัจจัยการผลิตที่เป็นอยู่

สำหรับการวัดประสิทธิภาพการให้บริการของผู้ให้บริการในแต่ละสาขาของงานวิจัยในครั้งนี้ มีการนำเทคนิค DEA เพื่อประเมินประสิทธิภาพการดำเนินงานของพื้นที่กรณีศึกษา เนื่องจากเป็นเทคนิคที่สามารถวัดประสิทธิภาพขององค์กร โดยพิจารณาจากปัจจัยนำเข้าและปัจจัยผลผลิตที่เป็นตัวแปรเชิงคุณภาพ (Qualitative variable) และเชิงปริมาณ (Quantitative variables) ได้หลายปัจจัยในคราวเดียวกัน และอาศัยแนวคิดของ Linear programming ซึ่งเป็นโปรแกรมเชิงเส้นทางคณิตศาสตร์ (Mathematical programming) ที่ไม่ต้องการข้อสมมติของลักษณะการกระจายของกลุ่มตัวอย่าง (Non-parametric approach) มาใช้ในการคำนวณขอบเขตของที่ตั้งกลุ่มตัวอย่าง (Frontier analysis) ซึ่งทำให้สามารถวิเคราะห์ห้ความมีประสิทธิภาพ หรือความด้อยประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่และผลผลิตที่ได้ นอกจากนี้ ยังสามารถหาสาเหตุของการด้อยประสิทธิภาพ (Inefficiency) ซึ่งสามารถใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงประสิทธิภาพขององค์กรได้

พินดา พรหมสาขา ณ สกลนคร (2553) ได้ทำการศึกษาประสิทธิภาพการดำเนินงานของธนาคารเกียรตินาคิน จำกัด (มหาชน) เปรียบเทียบธนาคารทีสโก้ จำกัด (มหาชน) โดยใช้แบบจำลอง DEA ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูลการดำเนินงานในช่วง พ.ศ. 2547-2551 ประกอบด้วย เงินสด หลักทรัพย์ต่าง ๆ เงินให้สินเชื่อและทรัพย์สินอื่น ๆ ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ได้แก่ ปัจจัยการผลิต (Input) ประกอบด้วย ค่าใช้จ่าย ดอกเบี้ย ค่าใช้จ่ายอาคาร สถานที่ และ เครื่องใช้สำนักงาน ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน และค่าธรรมเนียมและบริการ ปัจจัยผลผลิต (Output) ประกอบด้วย รายได้จากดอกเบี้ยและรายได้ที่มีใช้ดอกเบี้ย พบว่า ธนาคารทีสโก้ เป็นธนาคารที่มีประสิทธิภาพในการดำเนินงานสูงสุด (ค่าคะแนนประสิทธิภาพเท่ากับ 1) ซึ่งในช่วงเวลาที่ทำการศึกษานั้น เศรษฐกิจประสบภาวะวิกฤตอย่างหนักทั่วโลก ธนาคารพาณิชย์ จึงควรมีนโยบายการควบคุมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานทุกด้านให้มีสัดส่วนที่เหมาะสม เนื่องจากการศึกษาในครั้งนี้ พบว่า ธนาคารที่มีรายได้มากที่สุด มิได้หมายความว่า ธนาคารนั้นมีประสิทธิภาพในการดำเนินงานมากที่สุด แต่จะต้องเป็นธนาคารที่สามารถควบคุมค่าใช้จ่ายที่มีมากเกินไปจนเกินไป รวมถึงการปล่อยสินเชื่อที่มีคุณภาพและใช้กลยุทธ์ในการเพิ่มรายได้ที่มีใช้ดอกเบี้ยจากผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ที่หลากหลายในแต่ละธนาคาร เช่น ค่าธรรมเนียมในการชำระค่าสาธารณูปโภคและค่าธรรมเนียมโอนต่างธนาคาร

Chen and Wang (2025) ได้ใช้ DEA ในการวิเคราะห์ข้อมูลประสิทธิภาพธนาคารจีน ในช่วงปี ค.ศ. 2016-2020 พบว่า ค่า Efficiency ของการไหลเวียนทุนและการทำกำไรจากทุน ทำให้เห็นสาเหตุเชิงลึกของความไม่มีประสิทธิภาพระหว่างธนาคารแต่ละประเภท

Luhaniwal (2025) ได้นำ FAHP และ DEA มาใช้แบบบูรณาการเพื่อประเมินประสิทธิภาพและจัดลำดับความสำคัญของแหล่งพลังงานหมุนเวียนในประเทศอินเดีย โดยใช้ FAHP แปลงตัวแปรเชิงคุณภาพ ได้แก่ ความปลอดภัย ความเสี่ยงแผ่นดินไหว และการท่องเที่ยวให้อยู่ในรูปเชิงปริมาณ จากนั้นจึงใช้ DEA เพื่อประเมินประสิทธิภาพของเขตย่อย โดยครอบคลุมทั้งข้อมูลเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ ทำให้เห็นความแตกต่างของประสิทธิภาพแต่ละเขต และได้นำเสนอให้รัฐบาลใช้ผลที่ได้จากการศึกษา เพื่อกำหนดนโยบายพัฒนาที่เหมาะสม

Loureiro et al. (2025) ได้ทำการประเมินประสิทธิภาพการดำเนินงานของรถแท็กซี่ในเมือง Braga ประเทศโปรตุเกส โดยใช้ DEA เพื่อคำนวณค่าประสิทธิภาพและตรวจสอบอิทธิพลของปัจจัยแวดล้อม พบว่า ตัวแปรการเลือกคิวจอดรถ มีผลอย่างมีนัยสำคัญต่อประสิทธิภาพ ขณะที่ปัจจัยอื่น เช่น สัดส่วนบริการส่วนตัว หรือจำนวนผู้ขับ ไม่มีผลมากนัก อีกทั้ง งานวิจัยนี้ ช่วยเสนอแนะแนวทางสำหรับผู้จัดการและผู้กำหนดนโยบายภาครัฐ ในการวางแผนพัฒนาธุรกิจแท็กซี่อีกด้วย

สำหรับการคำนวณหาประสิทธิภาพ Efficiency แต่ละ DMUs สามารถคำนวณได้ ดังนี้

$$\text{Efficiency} = \frac{\text{น้ำหนักรวมของ Output}}{\text{น้ำหนักรวมของ Input}}$$

จากสูตร

$$\text{MAX: } \sum_{j=1}^{n_o} o_{ij} w_j$$

โดยขึ้นอยู่กับสมการเงื่อนไขต่อไปนี้

$$\sum_{j=1}^{n_o} o_{ij} w_j - \sum_{i=1}^{n_i} l_{kj} v_j \leq 0$$

สำหรับ $k = 1$ จนถึงจำนวนของ DMU

$$\sum_{j=1}^{n_i} l_{ij} v_j = 1$$

สำหรับ $k = 1$ จนถึงจำนวนของ DMU

สำหรับงานวิจัยนี้ จะใช้แบบจำลอง CCR Model (Input oriented) ประกอบด้วยสมการ 2 ส่วน คือ สมการวัตถุประสงค์และสมการข้อจำกัด ดังต่อไปนี้
สมการวัตถุประสงค์ คือ

$$\text{MAX: } \sum_{j=1}^{n_o} o_{ij} w_j$$

สมการดังกล่าวนี้ จะทำให้ DMU ที่กำลังถูกประเมิน มีโอกาสที่จะเลือกค่าถ่วงน้ำหนัก สำหรับปัจจัยออก (w_j) ที่เมื่อคูณกับค่าพารามิเตอร์ของปัจจัยออก (o_{ij}) และนำผลคูณรวมกัน แล้วจะได้ค่ามากที่สุด โดยจะต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขของสมการข้อจำกัดในข้อ 2

สมการข้อจำกัด มี 2 สมการย่อย คือ

$$\sum_{j=1}^{n_o} o_{ij} w_j - \sum_{i=1}^{n_i} l_{kj} v_j \leq 0$$

สมการนี้ มีการกำหนดให้ DMU ไม่สามารถเลือกค่าถ่วงน้ำหนักที่ทำให้ประสิทธิภาพของ DMU แต่ละตัวเกิน 1 (100%) คือ อัตราส่วนระหว่างผลรวมถ่วงน้ำหนักของปัจจัยออก กับผลรวมถ่วงน้ำหนักของปัจจัยเข้าจะต้องไม่เกิน 1

$$\sum_{j=1}^{n_i} I_{ij} v_j = 1$$

สมการนี้ มีหน้าที่ไม่ให้มีคำตอบที่เป็นอนันต์ (Unbound solution) โดยที่กำหนดให้ผลรวมค่าถ่วงน้ำหนักของปัจจัยเข้า (v_j) คูณกับค่าพารามิเตอร์ของปัจจัยเข้า (I_{ij}) มีค่าเท่ากับ 1

ตารางที่ 6 การศึกษาการกำหนด Input และ Output ในงานวิจัยอื่น

ผู้วิจัย	การประเมินประสิทธิภาพ	Input	Output
ประภา บาร์ด (2553)	โรงพยาบาลชุมชน ในประเทศเนปาล	จำนวนเตียง จำนวนแพทย์ จำนวนพยาบาล จำนวนเจ้าหน้าที่ ที่เกี่ยวข้อง	ผู้ป่วยนอกทั้งหมด ผู้ป่วยในทั้งหมด จำนวนอุบัติเหตุ จำนวนการท่าคลอด
พนิดา พรหมสาขา ณ สกลนคร (2553)	ธนาคารเกียรตินาคิน จำกัด (มหาชน) เปรียบเทียบ ธนาคารทีสโก้ จำกัด (มหาชน)	ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับ อาคาร สถานที่ และ อุปกรณ์ ค่าใช้จ่าย เกี่ยวกับพนักงาน ค่าธรรมเนียม การบริการ	รายได้จากดอกเบี้ย รายได้ที่มีใช้ดอกเบี้ย
ธเนษฐศักดิ์ เพชรรัตน์ (2554)	สหกรณ์ออมทรัพย์ครู ในภาคใต้	จำนวนเจ้าหน้าที่ จำนวนทุน การดำเนินงาน	สมาชิก กำไรสุทธิ

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ผู้วิจัย	การประเมิน ประสิทธิภาพ	Input	Output
ศศิพร ชินธรรมมิตร (2556)	ธนาคารพาณิชย์ ในอาเซียน	สินทรัพย์รวม ส่วนของผู้ถือหุ้น ค่าใช้จ่ายทั้งหมด	กำไรสุทธิ อัตราผลตอบแทน ต่อสินทรัพย์ อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น
ภัตต์ธินา กรสดี (2561)	การตัดสินใจเลือกผู้ให้ บริการ โลจิสติกส์ สำหรับโรงงาน ผู้ผลิตชิ้นส่วน ฮาร์ดดิสก์ไดรฟ์	ราคาค่าบริการขนส่ง จำนวนความเสียหาย ของสินค้าที่จัดส่ง ค่าใช้จ่าย ในการประกัน ความเสียหาย ในระหว่างการขนส่ง	การส่งมอบสินค้า ตรงเวลา ความรวดเร็ว ในการตอบสนอง ความต้องการ ความสามารถ ในการตอบสนอง ในกรณีการร้องขอด่วน ความครบถ้วนถูกต้อง ของเอกสารการขนส่ง
ณัฐพัชร์ อารีรัชกุลกานต์ (2559)	การทำงานสำหรับ บุคลากรทางการศึกษา ของคณะ วิศวกรรมศาสตร์	เงินเดือน ค่าใช้จ่าย ทั้งหมด+ครุภัณฑ์ ต่อคน	คะแนนงานวิจัย ที่ตีพิมพ์ตามเกณฑ์ สกอ. % การคงอยู่ของ นักศึกษาในที่ปรึกษา เกรดเฉลี่ยทั้งหมดของ นักศึกษาในที่ปรึกษา เงินวิจัยและเงินบริการ วิชาการ จำนวน หน่วยกิตที่สอน รายได้ เฉลี่ยของหน่วยงาน ต่อคน เงินรางวัล ที่ได้รับจากการส่ง ผลงานเข้าแข่งขัน

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ผู้วิจัย	การประเมินประสิทธิภาพ	Input	Output
ธมลวรรณ พวงแก้ว (2559)	สร้างบ้านเดี่ยว	ราคาบ้านเดี่ยวเฉลี่ย แต่ละโครงการ ระยะจากโครงการ ถึงถนนสายหลัก	พื้นที่ของบ้านเดี่ยว จำนวนสิ่งอำนวยความสะดวก ความสะดวก จำนวน ที่จอดรถภายในบ้าน จำนวนห้องน้ำ จำนวนห้องนอน
ศิริภรณ์ กมลนันท์ (2559)	การดำเนินงานของ สาขาศูนย์การค้า เซ็นทรัล พลาซ่า	ระยะห่างจากรถไฟฟ้า BTS/ MRT อัตราว่าง ของพื้นที่ให้เช่า	จำนวนร้านค้าต่อพื้นที่ ให้เช่า จำนวน ร้านอาหารต่อพื้นที่ ให้เช่า จำนวนที่จอดรถ ต่อพื้นที่ใช้สอย
ผู้วิจัย (2568)	การจดทะเบียน นิติบุคคลของพื้นที่ กรณีศึกษา	จำนวนเจ้าหน้าที่ ระยะทางห่างจาก รถไฟฟ้า ค่าเช่าพื้นที่ จำนวนที่จอดรถ จำนวนผู้ให้บริการ จดทะเบียน ระยะเวลา ในการพิจารณาคำขอ	จำนวนคำขอที่รับ จดทะเบียนทั้งหมด จำนวนคำขอที่เป็น ธุรกิจด้านโลจิสติกส์

จากตารางที่ 6 เป็นการรวบรวมข้อมูลจากงานวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องว่า มีการกำหนด Input และ Output เพื่อวัดประสิทธิภาพการดำเนินงาน พบว่า ในแต่ละงานวิจัย มีการใช้ Input และ Output ที่มีความใกล้เคียงกัน เช่น กำหนด Input เป็นจำนวนพนักงาน ค่าใช้จ่าย ระยะทาง ส่วน Output กำหนดเป็นจำนวนผลผลิตที่ได้จากสิ่งที่ต้องการวัด เช่น ธนาคารมีการกำหนด Output เป็นกำไรสุทธิ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงนำการศึกษาที่ได้จากงานวิจัยต่าง ๆ มาปรับใช้ เพื่อกำหนด Input และ Output ในงานวิจัยครั้งนี้ ดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 Input และ Output ที่ในการประเมินประสิทธิภาพของสาขาที่ให้บริการจดทะเบียนนิติบุคคล

ปัจจัย	ประเภทของปัจจัย
1. จำนวนเจ้าหน้าที่(คน)	Input
2. ระยะทางจากรถไฟฟ้า (เมตร)	Input
3. ค่าเช่าพื้นที่ (บาท/ ตารางเมตร/ เดือน)	Input
4. จำนวนที่จอดรถ (คัน)	Input
5. จำนวนผู้ใช้บริการจดทะเบียน (คน)	Input
6. ระยะเวลาในการพิจารณาคำขอ (นาที)	Input
7. จำนวนคำขอที่รับจดทะเบียน (คำขอ)	Output
8. จำนวนคำขอที่เป็นธุรกิจด้าน โลจิสติกส์ (คำขอ)	Output

ทฤษฎีกระบวนการตัดสินใจแบบวิเคราะห์ลำดับชั้นแบบคลุมเครือ Fuzzy Analytic Hierarchy Process (FAHP)

กระบวนการวิเคราะห์เชิงลำดับชั้น Analytic Hierarchy Process (AHP) ในปี ค.ศ. 1970 โดย Thomas Saaty ปรินญาเอกทางด้านคณิตศาสตร์จากมหาวิทยาลัยเยล ประเทศสหรัฐอเมริกา AHP เป็นกระบวนการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นเทคนิคในการตัดสินใจเลือกหรือเรียงลำดับทางเลือกของปัญหาที่ต้องใช้การตัดสินใจที่ซับซ้อน โดยสร้างรูปแบบการตัดสินใจให้เป็นโครงสร้างลำดับชั้น และนำข้อมูลที่ได้จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์สรุปหาแนวทางเลือกที่เหมาะสม จุดเด่นของกระบวนการวิเคราะห์เชิงลำดับชั้น ได้แก่ ง่ายในการสร้าง และสามารถนำเอาปัจจัยที่เป็นทั้งนามธรรมและรูปธรรมมาวินิจฉัยได้อย่างมีความสอดคล้องกันของเหตุผล มีโครงสร้างที่เป็นภูมิลำดับชั้นเลียนแบบกระบวนการความคิดของมนุษย์ ทำให้ง่ายต่อการใช้และการทำความเข้าใจ ไม่ต้องการผู้เชี่ยวชาญพิเศษมากอยความคุมชี้แนะ ดังเช่นที่เกิดขึ้นกับการตัดสินใจ โดยวิธีการปกติธรรมดาทั่วไป และให้ผลการสำรวจน่าเชื่อถือกว่าวิธีอื่น ๆ เนื่องจากใช้วิธีการเปรียบเทียบเชิงคู่ในการตัดสินใจก่อนที่จะลงมือตอบคำถาม ผลลัพธ์ที่ได้เป็นปริมาณตัวเลข ทำให้ง่ายต่อการจัดลำดับความสำคัญ และยังสามารถนำผลลัพธ์ดังกล่าวไปเปรียบเทียบกับหน่วยงานอื่น ๆ ได้ ใช้ได้ทั้งการตัดสินใจแบบคนเดียวและแบบที่เป็นกลุ่ม และสามารถจัดการตัดสินใจแบบมีอคติ หรือลำเอียงออกไปได้ จะเห็นได้ว่า เทคนิคกระบวนการวิเคราะห์เชิงลำดับ

ชั้นนั้น มีโครงสร้างหรือแนวคิดเลียนแบบความคิดของมนุษย์ที่ใช้เหตุผลในการแก้ปัญหา โดยการวิเคราะห์ความสำคัญตามเหตุและผลที่เหมาะสมกับปัญหานั้น ๆ หรือเป้าหมายที่ต้องการ โดยเป็นการนำเอาความคิด ความรู้สึกที่เป็นนามธรรมนำมาให้ค่าน้ำหนัก โดยใช้ตัวเลขแทนค่า เพื่อให้เป็นรูปธรรม ซึ่งมีกระบวนการอยู่ 4 ขั้นตอนดังนี้

1. การจัดโครงสร้างลำดับขั้นของการตัดสินใจ ด้วยกระบวนการวิเคราะห์เชิงลำดับชั้น มีโครงสร้างกระบวนการเลียนแบบความคิดของมนุษย์ ดังนั้น จึงมีการสร้างแผนภูมิเป็นลำดับขั้น เลียนแบบกระบวนการคิดเพื่อตัดสินใจของมนุษย์ โดยแผนภูมิแบ่งออกเป็นหลายระดับชั้น

ขึ้นอยู่กับความซับซ้อนของปัญหา โดยแต่ละระดับชั้นจะประกอบด้วยกลุ่มของเกณฑ์ต่าง ๆ ได้แก่ ระดับชั้นที่ 1 เป็นชั้นบนสุดที่เป็นปัญหา หรือเป้าหมาย โดยรวมจะเรียกว่า จุดโฟกัส ซึ่งจะมีเพียงแค่อปัญหา หรือเป้าหมายเดียวเท่านั้น

ระดับชั้นที่ 2 เป็นระดับชั้นของเกณฑ์หลัก อาจมีหลายเกณฑ์ ขึ้นอยู่กับว่า แผนภูมินั้น มีทั้งหมดกี่ระดับชั้น ถ้ามีมากกว่า 3 ระดับชั้นขึ้นไป จำนวนเกณฑ์ในระดับชั้นนี้ ควรมีไม่เกิน 3 เกณฑ์ แต่ถ้ามีมากกว่า 3 ระดับชั้น จำนวนเกณฑ์อาจมีได้ถึง 9 เกณฑ์

ระดับชั้นที่ 3 เป็นระดับชั้นของเกณฑ์รอง สำหรับระดับชั้นนี้ จะมีจำนวนเกณฑ์เท่าไรก็ได้ ขึ้นอยู่กับว่า ผู้ศึกษามีข้อมูล หรือประสบการณ์และความรู้ความชำนาญมากเท่าไร เพื่อนำมาใช้ ในการกำหนดเกณฑ์ต่าง ๆ ขึ้นมา

ระดับชั้นที่ 4 เป็นชั้นของทางเลือก หรือหาทางแก้ปัญหาก็เหมาะสมที่สุด ภายใต้ปัญหา หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้ในระดับชั้นที่ 1

2. การวินิจฉัยเปรียบเทียบความสำคัญของเกณฑ์ในการตัดสินใจเปรียบเทียบเกณฑ์ต่าง ๆ เป็นการเปรียบเทียบเป็นรายคู่ (Pair wise comparison) ซึ่งเป็นการเปรียบเทียบ เพื่อกำหนด ค่าน้ำหนักความสำคัญระหว่างเกณฑ์เป็นคู่ ๆ โดยใช้ตัวเลขแทนค่า เพื่อนำไปสู่การคำนวณ ค่าคะแนนความสำคัญรวมของแต่ละทางเลือก เครื่องมือที่เหมาะสมสำหรับการใช้ ในการเปรียบเทียบเป็นรายคู่ (Pair wise comparison) ได้แก่ การใช้ตารางเมตริก นอกจากตารางเมตริก จะสามารถใช้ประโยชน์ในการอธิบายการเปรียบเทียบแล้ว ยังสามารถใช้ในการทดสอบ ความสอดคล้องของเหตุผล และความอ่อนไหวของลำดับความสำคัญของทางเลือกด้วย

3. การวินิจฉัยเปรียบเทียบแต่ละคู่ เกณฑ์ระหว่างเกณฑ์นั้น ผู้ทำการตัดสินใจให้ ค่าน้ำหนัก จะต้องทราบว่า แต่ละเกณฑ์ที่ทำการพิจารณานั้นมีความสำคัญ การส่งผลและมีอิทธิพล หรือมีประโยชน์มากกว่าเกณฑ์อื่นที่นำมาเปรียบเทียบในระดับใด ซึ่งการเปรียบเทียบนั้น ผู้ทำการพิจารณาต้องแสดงออกในรูปของความหมายที่เป็นคำพูด เช่น น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด แล้วจึงทำการใช้ตัวเลขในการแทนค่า และเพื่อให้การพิจารณานั้น มีความถูกต้อง

และแม่นยำมากขึ้น จึงมีการคำนวณค่าที่เหมาะสมสำหรับการใช้แทนค่าน้ำหนัก ในการเปรียบเทียบแต่ละคู่เกณฑ์ พบว่า ตัวเลข 1-9 นั้น เหมาะสมกับเหตุผล และสะท้อนถึงระดับที่สามารถแยกแยะความสัมพันธ์ระหว่างเกณฑ์ได้ดี

4. การหาค่าน้ำหนักเกณฑ์ เมื่อได้ค่าน้ำหนักที่ผู้เชี่ยวชาญวินิจฉัยแล้ว ออกมาในรูปแบบของตัวเลข จะนำตัวเลขที่ได้มาคำนวณหาน้ำหนักความสำคัญในแต่ละชั้น แล้วทำการวิเคราะห์ตามลำดับชั้นแต่ละระดับชั้น จากชั้นบนลงสู่ชั้นล่างจนครบทุกชั้น มีขั้นตอน ดังนี้

4.1 ทำการเปรียบเทียบเกณฑ์แต่ละคู่ในรูปแบบของตารางเมตริก ทำได้โดยการเปรียบเทียบทุก ๆ เกณฑ์ ทั้งในแถวแนวนอนและแนวตั้ง

4.2 คำนวณค่า Eigenvector ของเมตริกแต่ละแถว (Normalized matrix) โดยการหา Normalized ทำได้จากการหาค่าเฉลี่ยความสำคัญในแต่ละแถว

4.3 การคำนวณหาลำดับความสำคัญของระดับชั้น ถัดลงมาทำโดยการหาคำนวณตั้งแต่ชั้นตอนที่ 1 จนถึงชั้นตอนที่ 2 แล้วนำค่าที่คำนวณได้ จากลำดับชั้นที่อยู่สูงกว่า 1 ระดับชั้น มาเป็นตัวคูณค่า Normalized ของลำดับชั้นที่ 2 ที่ได้จากการคำนวณ จะได้ค่าลำดับความสำคัญในลำดับชั้นรองลงมา ตามเกณฑ์ในระดับชั้นนั้น ๆ ทำเช่นนี้จนครบทุกเกณฑ์ โดยสมการที่ใช้คำนวณค่าน้ำหนักความสำคัญของเกณฑ์ในแต่ละชั้น

การตรวจสอบความสอดคล้องกันของเหตุผล (Consistency ratio: CR) เป็นการตรวจสอบผลเปรียบเทียบที่ได้กระทำมาในข้อที่ 2 นั้น มีความสอดคล้องกันของเหตุผลหรือไม่ ตรวจสอบโดยใช้การหาค่าความสอดคล้องกันของเหตุผลตามสมการที่ 1

$$CR = \frac{CI}{RI} \quad \text{สมการที่ 1}$$

ค่า RI คือ ค่าดัชนีสุ่ม (Random index) หมายถึง ค่าระดับความสอดคล้องของข้อมูลที่ได้จากการสุ่มตัวอย่าง สามารถหาได้จากตาราง RI ตามจำนวน (n) ของแต่ละปัจจัย และนำมาเปรียบเทียบกับค่า CI คือ ดัชนีความสอดคล้อง (Consistency index) คำนวณได้จากสมการที่ 2

$$CI = \frac{\lambda_{\max} - n}{(n-1)} \quad \text{สมการที่ 2}$$

การคำนวณหาค่า Eigen values หรือ λ_{\max} คือ ตัวแปรที่เป็นตัวแทนของความน่าเชื่อถือของคะแนน โดยคำนวณผลคูณคะแนน Fuzzy number และเวกเตอร์ค่าถ่วงน้ำหนักของเกณฑ์ตามขั้นตอนที่จะกล่าวต่อไป

เนื่องจากวิธีการคำนวณค่า (CR: Consistency ratio) นี้ ใช้สำหรับเลขจำนวนจริง ดังนั้นต้องทำการแปลงค่าตัวเลข m_{ij} ($M = 1, m$ และ u) ต่าง ๆ ทั้งหมดกระบวนการนี้ เรียกว่า Defuzzified TFN ซึ่งคำนวณได้จากสมการที่ 3

$$E = (1 + 2m + u) / 400 \quad \text{สมการที่ 3}$$

คำนวณหาค่า λ_{\max} แนวตั้ง โดยแปลงค่าตัวเลขเป็นจำนวนจริงแล้ว จากนั้นทำการคำนวณหา λ_{\max} แนวตั้ง เพื่อนำผลลัพธ์ที่ได้ไปคำนวณหาค่าผลรวมแนวนอนและค่าถ่วงน้ำหนักต่อไป นำตัวเลข Crisp number หารกับผลรวมแนวตั้งทุกตัว (ผลรวมแต่ละแนวตั้ง ต้อง = 1) จากนั้น คำนวณหาผลรวมแนวนอน ค่าถ่วงน้ำหนัก = ผลรวมแนวนอน/จำนวนปัจจัย

ซึ่งค่า CR ที่ได้ จะต้องมิต่ำน้อยกว่า 0.1 ตรงตามเงื่อนไขของขนาด เมตริก $n \geq 5$ ซึ่งเป็นค่าที่ยอมรับได้ หรือมีความสอดคล้องกันมากพอ บ่งบอกถึงความน่าเชื่อถือของผลวิจัยในงานวิจัย

วัชรพร พุกบุญมี และคณะ (2564) ได้ศึกษาเกณฑ์การเลือกสายการบินขนส่งสินค้าทางอากาศ โดยผู้เชี่ยวชาญไทยในด้าน โลจิสติกส์ และได้พัฒนาตัวแบบกระบวนการลำดับชั้นเชิงวิเคราะห์ (Analytic hierarchy process) สำหรับการเลือกสายการบินที่เหมาะสม ผ่านมุมมองของผู้จัดการ โดยเกณฑ์การเลือกสายการบินขนส่งสินค้าทางอากาศที่มีความสำคัญสูงสุดเรียงตามลำดับ คือ ราคา และความน่าเชื่อถือ

วารจกณา ประชาเกษม และจุฑาทิพย์ ลีลาธนาพิพัฒน์ (2564) ได้นำวิธีการวิเคราะห์เชิงลำดับชั้น (Analytic hierarchy process) มาประยุกต์ใช้ในการตัดสินใจที่จะเลือกใช้เฟอร์นิเจอร์รูปแบบใดให้มีความเหมาะสมที่สุด และกำหนดเกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสินใจ 6 เกณฑ์ ได้แก่ ต้นทุนค่าใช้จ่ายในการปรับเปลี่ยน การซ่อมบำรุง การขนส่ง การติดตั้ง และความสวยงาม

Labdhiri et al. (2024) ได้พัฒนารูปแบบการคัดเลือกซัพพลายเออร์ในอุตสาหกรรมสิ่งทอ (เสื้อผ้า) โดยใช้ Fuzzy AHP เพื่อจัดอันดับซัพพลายเออร์ตามเกณฑ์ ได้แก่ ราคา คุณภาพ ความถูกต้องตามจำนวน และระยะเวลาการส่งมอบ ผลการวิเคราะห์ พบว่า สอดคล้องกับ

การตัดสินใจของฝ่ายจัดซื้อที่สูงที่สุด (ตรงกันถึง 70-80%) และเหมาะกับการจัดการการตัดสินใจที่ซับซ้อนและไม่แน่นอน

Gupta and Gupta (2024) ทำการศึกษาเพื่อวิเคราะห์และจัดลำดับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจซื้อยานพาหนะสีเขียว เช่น รถไฟฟ้า หรือไฮบริด โดยใช้ Fuzzy AHP ในการช่วยประเมินปัจจัยภายใต้ความไม่แน่นอน จากข้อมูลแบบสอบถาม จำนวน 302 ชุด ผลการวิเคราะห์ พบว่า ความห่วงใยสิ่งแวดล้อม เป็นปัจจัยสำคัญที่สุด ส่วนอิทธิพลของสื่อมวลชนสำคัญน้อยที่สุด งานนี้ แสดงให้เห็นว่า Fuzzy AHP เป็น MCDM ที่เหมาะสมในการศึกษาแรงจูงใจเชิงพฤติกรรมผู้บริโภคด้านยานยนต์สีเขียว และยังมี การให้ข้อเสนอแนะสำหรับผู้จัดการ ผู้ปฏิบัติงาน และหน่วยงานรัฐด้วย

Kurniawan, Surarso, and Suseno (2020) การศึกษานี้ เป็นการคัดเลือกซัพพลายเออร์วัตถุดิบในอุตสาหกรรมไม้ โดยใช้ทั้ง Fuzzy AHP และ Fuzzy MOLP พบว่า ทั้ง 2 วิธี จัดลำดับซัพพลายเออร์ทั้ง 5 ราย ได้เหมือนกัน อย่างไรก็ตาม เมื่อทำ Sensitivity analysis พบว่า Fuzzy AHP มีความเสถียรมากกว่า (เปลี่ยนค่าจาก 0% ถึง 30%) ขณะที่ Fuzzy MOLP มีความผันผวนสูง (75% ถึง 100%) ทั้งนี้ Fuzzy AHP มีการใช้ความเห็นจากผู้เชี่ยวชาญเป็นส่วนใหญ่ ในขณะที่ Fuzzy MOLP จะอิงจากข้อมูลจริงมากกว่า เพราะฉะนั้น จึงควรเลือกใช้วิธีที่เหมาะสมกับลักษณะของปัญหา

งานวิจัยครั้งนี้ มีความต้องการศึกษาการตัดสินใจจดทะเบียนนิติบุคคลในมุมมองของหน่วยงานภาครัฐและผู้ประกอบการด้านโลจิสติกส์ ซึ่งมีความซับซ้อนในการตัดสินใจ ดังนั้น กระบวนการวิเคราะห์ลำดับชั้นแบบคลุมเครือ Fuzzy Analytic Hierarchy Process (FAHP) ซึ่งมีวิธีการคิดคล้ายกับ AHP แต่เป็นส่วนขยายความคลุมเครือของการตัดสินใจที่ไม่ชัดเจน หรือการตัดสินใจที่ไม่แน่นอน

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ศิริินทร์พร ธารมณี (2562) ได้ศึกษาผลของการจัดตั้งห้างหุ้นส่วนจำกัด ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งมีรายละเอียดเกี่ยวกับองค์กรธุรกิจของประเทศไทย และผลของการจัดตั้งห้างหุ้นส่วน

ธัญวดี สุจริตธรรม (2561) ได้ศึกษาการวิเคราะห์ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการจดทะเบียนธุรกิจอุตสาหกรรม เพื่อใช้เป็นแนวทางให้กับผู้กำหนดนโยบายของประเทศ ในการวางแผน ส่งเสริมการจดทะเบียนธุรกิจอุตสาหกรรม และจะช่วยส่งเสริมการลงทุนเพื่อให้เกิดการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจต่อไป

ปิยนันท์ ศรีทองทิม (2563) ศึกษาปัญหาการจับเก็บภาษีเงินได้จากผู้ขายสินค้าออนไลน์ที่ไม่ได้อยู่ในประเทศไทย โดยการจับเก็บภาษีเงินได้จากการขายสินค้าออนไลน์ที่ผู้ขาย หรือผู้ประกอบการขายสินค้าออนไลน์ เป็นบุคคลธรรมดาที่อยู่ในต่างประเทศ หรือเป็นนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศ และไม่ได้ประกอบกิจการในประเทศไทยนั้น พบว่ารัฐไม่สามารถเรียกเก็บภาษีได้ และพบปัญหาต่าง ๆ ตามมา เช่น ความไม่เป็นธรรมในการจัดเก็บภาษี ความยากในการติดตามตรวจสอบการจับเก็บภาษีเงินได้ เป็นต้น

สมศักดิ์ อัสศิริวรรณันท์ และคณะ (2564) ได้ศึกษาในเรื่องการนำมาตรการเยียวยาช่วยเหลือธุรกิจ SME's ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โควิด-19 ไปปฏิบัติ มีรายละเอียดดังนี้

- 1) การเลื่อนชำระเงินต้นและดอกเบี้ย
- 2) สินเชื่อเงินผ่อนปรน
- 3) การให้สินเชื่อใหม่ หรือสินเชื่อเพิ่มเติม ผ่านสถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐ
- 4) การรับฟังเสียงจากผู้ประกอบการ
- 5) ความรวดเร็วในการออกมาตรการให้ทันต่อสถานการณ์
- 6) การรักษาความต่อเนื่องของมาตรการในช่วงที่ได้รับผลกระทบ โดยการขยายเวลาและขยายวงเงินมาตรการความช่วยเหลือธุรกิจ SMEs และ
- 7) การร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน

พูนพงษ์ นัยนาภากรณ์ (2543) และ โคมล นมรัักษ์ (2564) ได้ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการจดทะเบียนธุรกิจ: ศึกษากรณีสำนักงานทะเบียนการค้าจังหวัดชลบุรี และการพัฒนาระบบการจดทะเบียนนิติบุคคลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ แสดงให้เห็นถึงการสำรวจปัญหาในการจดทะเบียนธุรกิจ และการพัฒนาระบบการจดทะเบียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ภิญญาดา ดิษยารุ่งคุณ (2564) ศึกษาการแบ่งกลุ่มวิสาหกิจขนาดเล็ในยุคดิจิทัลตามความเสี่ยงของธุรกิจ โดยมีจุดประสงค์เพื่อแบ่งกลุ่มวิสาหกิจขนาดเล็ในยุคดิจิทัล ตามระดับความเสี่ยงของธุรกิจ ไม่ว่าจะเป็นความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ ด้านปฏิบัติการ การบริหารจัดการทางการเงิน การปฏิบัติตามกฎระเบียบ

วิชชกานต์ เมธาวิริยะกุล (2560) ศึกษามาตรการบัญชีชุดเดียวและการยกเว้น และลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับ SMEs มีการนำเสนอประเด็นสำคัญของกฎหมาย และสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ที่จะได้รับการเข้าร่วมมาตรการตามกฎหมาย 2 ฉบับ ได้แก่ พระราชกำหนดยกเว้นและสนับสนุนการปฏิบัติการเกี่ยวกับภาษีอากร ตามประมวลรัษฎากร พ.ศ. 2558 และพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการลดอัตราและยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ 595) พ.ศ. 2558

นิพัฒพร ใจเป็ง (2560) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการยื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่มผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ของผู้ประกอบการจดทะเบียนในท้องที่สำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานคร 11 พบว่า ปัญหาและอุปสรรคสำคัญของผู้ประกอบการยื่นแบบชำระภาษี

ผ่านอินเทอร์เน็ต ได้แก่ การขาดความมั่นใจในการยื่นแบบผ่านอินเทอร์เน็ต และการขาดความรู้และความเข้าใจในการยื่นแบบ

ฉวีวรรณ ผลาหาญ (2555) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการยื่นแบบแสดงรายการและชำระภาษีมูลค่าเพิ่มผ่านระบบอินเทอร์เน็ต: กรณีศึกษาผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มในจังหวัดปราจีนบุรี พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการยื่นแบบชำระภาษีทางอินเทอร์เน็ต คือ สามารถลดค่าใช้จ่าย การได้รับสิทธิในการพิจารณาคืนเงินภาษีเร็ว และความสะดวกรวดเร็ว ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจไม่เลือกใช้บริการมากที่สุด คือ การยื่นแบบมีความยุ่งยาก ไม่คิดว่าจะสามารถลดค่าใช้จ่ายในการยื่นแบบ และจากการศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการยื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่มผ่านระบบอินเทอร์เน็ต มีปัญหาที่สำคัญ คือ ขาดความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบการชำระภาษีมูลค่าเพิ่มผ่านอินเทอร์เน็ต ขั้นตอนการสมัครที่ยุ่งยาก การประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึง และมีขั้นตอนการทำรายการที่ยุ่งยากตามลำดับ

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า งานวิจัยส่วนใหญ่ได้ทำการศึกษาในเรื่องของภาษี และมุมมองในด้านอื่น ๆ เช่น การลงทุน รวมถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อองค์กรธุรกิจที่ได้มีการจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล นอกจากนี้ ในมุมมองของภาครัฐ งานวิจัยอื่นก็ได้กล่าวในเรื่องผลกระทบที่เกิดขึ้น หากไม่ได้มีการจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลในประเทศไทยทางภาครัฐเองก็ไม่สามารถเรียกเก็บภาษี รวมถึงไม่สามารถจัดทำมาตรการเข้าช่วยเหลือภาคธุรกิจเมื่อเกิดวิกฤตต่าง ๆ ได้ ซึ่งเห็นได้ว่า งานวิจัยอื่น ๆ มีการศึกษาถึงปัจจัยการจดทะเบียนนิติบุคคล ในมุมมองหนึ่งหรือธุรกิจหนึ่ง แต่ยังไม่ได้มีการศึกษาในมุมมองอื่น ๆ งานวิจัยนี้ จึงได้ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจจดทะเบียนนิติบุคคลเพิ่มเติม รวมถึงมีการศึกษาใน 2 มุมมอง คือ มุมมองของหน่วยงานภาครัฐ (ผู้ให้บริการ) และผู้ประกอบการด้านโลจิสติกส์ (ผู้ให้บริการ)

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาการตัดสินใจจดทะเบียนนิติบุคคลในมุมมองของหน่วยงานภาครัฐและผู้ประกอบการด้านโลจิสติกส์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการตัดสินใจจดทะเบียนนิติบุคคลในมุมมองของหน่วยงานภาครัฐและผู้ประกอบการด้านโลจิสติกส์ และเพื่อเปรียบเทียบลำดับความสำคัญของปัจจัยต่าง ๆ ในการตัดสินใจจดทะเบียนนิติบุคคลในมุมมองของหน่วยงานภาครัฐและผู้ประกอบการด้านโลจิสติกส์ โดยนำเทคนิค Data Envelopment Analysis (DEA) มาประยุกต์ใช้ในการวัดประสิทธิภาพการบริการจดทะเบียนนิติบุคคลในแต่ละพื้นที่ และใช้ทฤษฎีกระบวนการตัดสินใจแบบวิเคราะห์ลำดับชั้นแบบคลุมเครือ Fuzzy Analytic Hierarchy Process (FAHP) เพื่อเปรียบเทียบลำดับความสำคัญของปัจจัยต่าง ๆ ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
6. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล
7. ข้อจำกัดของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากประชากรที่ทำการศึกษา โดยมีประชากร คือ หน่วยงานภาครัฐและผู้ประกอบการด้าน โลจิสติกส์

สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ 1) หน่วยงานภาครัฐ เลือกจากผู้ให้บริการซึ่งเป็น ผู้ปฏิบัติหน้าที่เป็นนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท โดยการจดทะเบียนนิติบุคคลตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทนั้น คือ ข้าราชการพลเรือนสามัญประเภททั่วไป ระดับปฏิบัติงาน ซึ่งมีอายุราชการไม่น้อยกว่า 5 ปี ข้าราชการพลเรือนสามัญทั่วไป ระดับชำนาญงานขึ้นไป และข้าราชการพลเรือนสามัญประเภทวิชาการ ตั้งแต่ระดับปฏิบัติการขึ้นไป ในสังกัดกองทะเบียนธุรกิจ กองทะเบียนมหาชนและธุรกิจ

พิเศษ กองข้อมูลธุรกิจ กองกำกับบัญชีธุรกิจ สำนักกฎหมาย กองธุรกิจภูมิภาคและชุมชน กองธรรมาภิบาลธุรกิจ และกองทะเบียนหลักประกันทางธุรกิจ สังกัดกรมพัฒนาธุรกิจการค้า และ 2) ผู้ประกอบการ โลจิสติกส์ เลือกจากผู้ใช้บริการจดทะเบียนนิติบุคคล ที่มีวัตถุประสงค์ของนิติบุคคล หรือรหัสธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมด้าน โลจิสติกส์ ได้แก่ ประเภทธุรกิจ: 52291 กิจกรรมการบริหารจัดการด้านการขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า และประเภทธุรกิจ: 70209 กิจกรรมให้คำปรึกษาด้านการบริหารจัดการอื่น ๆ ซึ่งมีได้จัดประเภทไว้ในที่อื่น

พื้นที่ที่ทำการเก็บข้อมูล คือ สำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้า จำนวนทั้งหมด 6 เขตในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ได้แก่ สำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้า เขต 1 (ปิ่นเกล้า) สำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้า เขต 2 (พหลโยธิน) สำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้า เขต 3 (รัชดาภิเษก) สำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้า เขต 4 (สี่พระยา) สำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้า เขต 5 (ศรีนครินทร์) และสำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้า เขต 6 (ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา) เนื่องจากมีปริมาณของนิติบุคคลจำนวนมากในพื้นที่อื่น ๆ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ การรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยเครื่องมือ DEA และใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์ด้วยเครื่องมือ FAHP

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากการทบทวนวรรณกรรม วารสาร แนวคิดและทฤษฎี รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยการศึกษาหาข้อมูลเพิ่มเติม และนำมาแยกแยะ เปรียบเทียบในแต่ละงานวิจัย สอบถามจากหน่วยงานภาครัฐ (ผู้ให้บริการ) และผู้ประกอบการ โลจิสติกส์ (ผู้ใช้บริการ) โดยนำข้อมูลที่ได้มาหาปัจจัยที่มีความสำคัญ

2. สอบเค้าโครงงานวิจัย ได้รับความเห็นจากท่านคณะกรรมการ นำไปปรับปรุง และทำ IOC เพื่อตรวจสอบปัจจัยเพิ่มเติม สร้างเครื่องมือวิจัยจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ทำแบบสอบถาม และนำแบบสอบถามไปสัมภาษณ์ใน 2 มุมมอง ทั้งมุมมองหน่วยงานภาครัฐ (ผู้ให้บริการ) และผู้ประกอบการ โลจิสติกส์ (ผู้ใช้บริการ)

3. ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลของพื้นที่ที่ทำการศึกษา แล้วใช้เทคนิค Data Envelopment Analysis (DEA) เพื่อวัดประสิทธิภาพการบริการจดทะเบียนนิติบุคคลในแต่ละสาขา จากนั้น

ทำการเปรียบเทียบพื้นที่กรณีศึกษา วิเคราะห์ข้อมูล เพื่อนำไปพัฒนาปรับปรุงประสิทธิภาพการให้บริการต่อไป

4. ทำการศึกษารวบรวมข้อมูลเพิ่มเติมจากงานวิจัยต่าง ๆ เพื่อหาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจจดทะเบียนนิติบุคคล โดยใช้แบบสอบถามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในมุมมองของผู้ให้บริการและผู้ใช้บริการ เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ผลด้วยกระบวนการลำดับชั้นเชิงวิเคราะห์ความคลุมเครือ Fuzzy Analytic Hierarchy Process (FAHP) เพื่อศึกษาลำดับความสำคัญของปัจจัย

5. ทำการอภิปรายผล สรุปผล ทำข้อเสนอแนะจากการศึกษาในครั้งนี้ และข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในครั้งต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยผู้วิจัยได้มีการอธิบายถึงวัตถุประสงค์ รวมถึงประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการทำการวิจัยในครั้งนี้ ให้แก่ผู้ให้สัมภาษณ์และกลุ่มตัวอย่าง ก่อนทำการรวบรวมข้อมูลเพื่อนำไปประมวลผลด้วยเครื่องมือ DEA โดยโปรแกรมสำเร็จรูปในเว็บไซต์ onlineoutput.com และใช้แบบสอบถาม โดยให้กลุ่มตัวอย่างทำ จากนั้น ผู้วิจัยได้มีการตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของแบบสอบถามก่อนทำการนำไปวิเคราะห์ข้อมูล สำหรับการเก็บข้อมูลปัจจัยการตัดสินใจจดทะเบียนนิติบุคคล ในมุมมองหน่วยงานภาครัฐและผู้ประกอบการด้านโลจิสติกส์ เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ด้วย Fuzzy Analytic Hierarchy Process (FAHP) โดยผู้วิจัยทำการแจกแบบสอบถามออนไลน์ โดยสร้างแบบสอบถามใน Google form และส่งลิงก์แบบสอบถามให้ผู้ตอบแบบสอบถามผ่านทางอีเมล กรณีผู้ตอบแบบสอบถามไม่สะดวกตอบทันที และให้ผู้ที่ไม่สะดวกตอบทันทีสแกน QR Code เพื่อเข้าสู่ลิงก์ในการตอบแบบสอบถาม โดยกำหนดกลุ่มประชากรเป็นหน่วยงานภาครัฐ (ผู้ให้บริการ) และผู้ประกอบการด้านโลจิสติกส์ (ผู้ให้บริการ) ในการจดทะเบียนนิติบุคคล ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร แบ่งเป็น 2 กลุ่ม จำนวน 6 สาขา (สำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้า เขต 1-6 ได้แก่ สำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้า เขต 1 (ปิ่นเกล้า) สำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้า เขต 2 (พหลโยธิน) สำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้า เขต 3 (รัชดาภิเษก) สำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้า เขต 4 (สี่พระยา) สำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้า เขต 5 (ศรีนครินทร์) และสำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้า เขต 6 (ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา) ได้แก่ กลุ่มผู้ให้บริการและผู้ให้บริการจดทะเบียนนิติบุคคล (ผู้ประกอบการโลจิสติกส์ 2 รหัสธุรกิจ ได้แก่ รหัส 52291 กิจกรรมการบริหารจัดการด้านการขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า และรหัส 70209 กิจกรรมให้คำปรึกษาด้านการบริหารจัดการอื่น ๆ ซึ่งมีได้จัดประเภทไว้ในที่อื่น ในพื้นที่ตามสำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าทั้ง 6 สาขา ในพื้นที่

กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามออนไลน์ และจัดการในรูปแบบไฟล์ Excel ทำการตรวจสอบข้อมูลความถูกต้อง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ Data Envelopment Analysis (DEA) และ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน Fuzzy Analytic Hierarchy Process (FAHP) โดยการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาการตัดสินใจจดทะเบียนนิติบุคคลของผู้ประกอบการ ด้านโลจิสติกส์จากการสอบถาม จากนั้น ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อประเมินประสิทธิภาพ แต่ละพื้นที่ โดยนำข้อมูลที่ได้อาจเรียงในโปรแกรม Excel และประมวลผลข้อมูลด้วย DEA โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป onlineoutput.com จากนั้น ใช้ทฤษฎีกระบวนการวิเคราะห์ลำดับชั้น แบบคลุมเครือ Fuzzy Analytic Hierarchy Process (FAHP) ในการคำนวณหาค่าน้ำหนักของ ปัจจัยต่าง ๆ เพื่อจัดลำดับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจจดทะเบียนนิติบุคคลของหน่วยงานภาครัฐ และผู้ประกอบการด้าน โลจิสติกส์

การประเมินประสิทธิภาพด้วยเทคนิค Data Envelopment Analysis (DEA)

การคำนวณหาค่าคะแนนประสิทธิภาพทั้งทางด้านปัจจัยการผลิต และผลผลิต รวมไปถึง การพิจารณาประโยชน์ และข้อจำกัดของแบบจำลอง DEA ในการวัดประสิทธิภาพของ Decision-Making Unit (DMUs) โดย DEA เป็นวิธีการประมาณค่าที่ไม่อิงพารามิเตอร์ (Nonparametric method) ในการวัดประสิทธิภาพของหน่วยผลิต ในกรณีนี้จะไม่มีการกำหนด รูปแบบของฟังก์ชันที่แน่นอน สำหรับขอบเขตประสิทธิภาพ (Efficient frontier) แต่ขอบเขต ประสิทธิภาพจะถูกคำนวณขึ้น โดยใช้ระเบียบวิธีการทางคณิตศาสตร์ ที่เรียกว่า โปรแกรมเชิงเส้น (Linear programming) โดยใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ของปัจจัยการผลิตและผลผลิต จากนั้น จะทำ การคำนวณหาค่าคะแนนประสิทธิภาพ โดยเปรียบเทียบกับขอบเขตประสิทธิภาพที่สร้างขึ้น ดังกล่าว ขณะที่วิธีการประมาณค่าพารามิเตอร์ (Parametric method) ในการคำนวณหาฟังก์ชัน ขอบเขตประสิทธิภาพ จะเริ่มต้นจากการกำหนดรูปแบบของฟังก์ชันประสิทธิภาพก่อน เช่น ฟังก์ชันการผลิตแบบ Cobb-douglas, CES หรือฟังก์ชันในรูปแบบอื่น ๆ ที่มีคุณสมบัติตามที่ ต้องการ จากนั้นจะใช้ระเบียบวิธีการทางด้านเศรษฐมิติ อาทิ Corrected ordinary least squares, Maximum likelihoods เพื่อทำการประมาณค่าพารามิเตอร์ของฟังก์ชัน 2 ภายใต้บริบทของ DEA หน่วยผลิตดังกล่าว จะถูกเรียกว่า Decision-Making Unit (DMU) แนวคิดเบื้องต้นของ DEA ถูกพัฒนาขึ้น โดย Charnes, Cooper, and Rhodes (1978) แต่ก่อนที่จะกล่าวถึงวิธีการของ DEA ในรายละเอียด สิ่งที่ต้องทำความเข้าใจก่อนล่วงหน้า คือ การคำนวณหาค่าคะแนนประสิทธิภาพ

ของ DMU Farrell (1957) ได้แสดงแนวคิดของการจำแนกประสิทธิภาพทางด้านเศรษฐศาสตร์ (Economic efficiency) ของหน่วยผลิต ออกเป็น 2 ลักษณะ ซึ่งได้แก่ 1) ประสิทธิภาพด้านการจัดสรรทรัพยากร (Price/ Allocative efficiency) หมายถึง ความสามารถของหน่วยผลิตในการเลือกสัดส่วนของปัจจัยการผลิตที่เหมาะสม ภายใต้ข้อจำกัดทางด้านราคาของปัจจัยการผลิต ขณะที่ 2) ประสิทธิภาพทางด้านเทคนิค (Technical efficiency) หมายถึง ความสามารถของหน่วยผลิต ในการที่จะเพิ่มปริมาณผลผลิตภายใต้จำนวนปัจจัยการผลิตที่มีอยู่ (Output-oriented measure) หรือในทางกลับกัน สามารถพิจารณาได้จากความสามารถของหน่วยผลิต ในการลดจำนวนปัจจัยการผลิต โดยที่จำนวนผลผลิตยังคงมีอยู่เท่าเดิม (Input-oriented measure) ดังนั้น การศึกษาระเบียบวิธีการของ DEA จะมุ่งความสนใจไปที่การคำนวณค่าคะแนนประสิทธิภาพทางด้านเทคนิค (Technical efficiency) เท่านั้น

กระบวนการตัดสินใจแบบวิเคราะห์ลำดับชั้นแบบคลุมเครือ (Fuzzy Analytic Hierarchy Process (FAHP))

กระบวนการวิเคราะห์ตามลำดับชั้น Analytic Hierarchy Process: AHP เป็นเทคนิคที่ช่วยในการแก้ไขปัญหา Multi-criteria decision analysis ช่วยให้การตัดสินใจโดยการหาคำตอบที่เหมาะสมที่สุด และช่วยให้ผู้ตัดสินใจเข้าใจปัญหาการตัดสินใจของตนเองมากยิ่งขึ้น มากกว่าการบอกว่า คำตอบไหนเป็นคำตอบที่ถูก โดยมีหลักการคำนวณน้ำหนักของเกณฑ์และค่าคะแนนความเหมาะสม โดยใช้หลักการเปรียบเทียบทีละคู่ สำหรับจุดเด่น คือ การใช้หลักการคิดที่เป็นระบบสามารถตัดสินใจบนหลักเกณฑ์เชิงคุณภาพ และมีการวิเคราะห์ถึงความสอดคล้องของข้อมูล ทำให้การตัดสินใจมีความถูกต้องมากขึ้น และเป็นวิธีการที่มีการประยุกต์ใช้กับการตัดสินใจต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง ซึ่งมีความคล้ายกันกับ Fuzzy Analytic Hierarchy Process (FAHP) ในงานวิจัยนี้ จะใช้ Fuzzy Analytic Hierarchy Process (FAHP) เนื่องจากเป็นการตัดสินใจที่มีความซับซ้อนมากขึ้น

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อหาค่าความสำคัญของเกณฑ์และลำดับปัจจัย ที่มีผลต่อการตัดสินใจจดทะเบียนนิติบุคคล ในมุมมองของหน่วยงานภาครัฐและผู้ประกอบการ ด้านโลจิสติกส์ มีขั้นตอน ดังนี้

1. ในการประเมินประสิทธิภาพการบริการแต่ละพื้นที่ด้วย DEA จะใช้ Input ทั้งหมด 6 ตัว คือ จำนวนเจ้าหน้าที่ (คน) ระยะทางจากรถไฟฟ้า (เมตร) ค่าเช่าพื้นที่ (บาท/ ตารางเมตร/ เดือน) จำนวนที่จอดรถ (คัน) จำนวนผู้ใช้บริการจดทะเบียน (คน) และระยะเวลาในการพิจารณา

คำขอ (นาถิ) และ Output 2 ตัว คือ จำนวนคำขอที่รับจดทะเบียน (คำขอ) และจำนวนคำขอที่เป็นธุรกิจด้าน โลจิสติกส์ (คำขอ)

2. กำหนดปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจจดทะเบียนนิติบุคคล ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจจดทะเบียนนิติบุคคล ประกอบด้วยปัจจัยหลัก คือ ระยะเวลา ความซับซ้อน ระบบการให้บริการ ประโยชน์และความเสี่ยง นอกจากนี้ ยังศึกษาปัจจัยรองอื่น ๆ เพื่อนำมาปรับปรุงให้สอดคล้องกับงานวิจัย เรื่อง การตัดสินใจจดทะเบียนนิติบุคคลในมุมมองของหน่วยงานภาครัฐและผู้ประกอบการ โลจิสติกส์ ดังตารางที่ 8

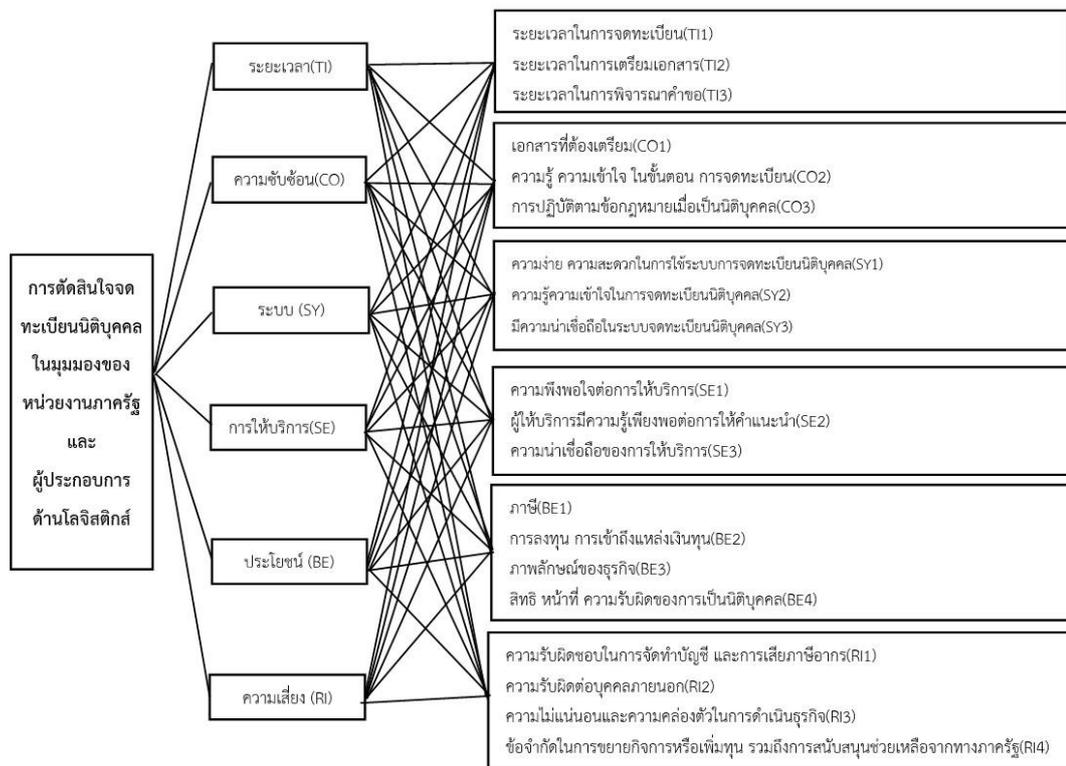
ตารางที่ 8 การกำหนดเกณฑ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจจดทะเบียนนิติบุคคลในมุมมองของหน่วยงานภาครัฐและผู้ประกอบการ โลจิสติกส์

เกณฑ์หลัก		เกณฑ์รอง
ระยะเวลา (Time)	TI1	ระยะเวลาในการจดทะเบียน
	TI2	ระยะเวลาในการเตรียมเอกสาร
	TI3	ระยะเวลาในการพิจารณาคำขอ
ความ ซับซ้อน (Complexity)	CO1	เอกสารที่ต้องเตรียม
	CO2	ความรู้ ความเข้าใจในขั้นตอนการจดทะเบียน
	CO3	การปฏิบัติตามข้อกำหนดฯ เมื่อเป็นนิติบุคคล
ระบบ (System)	SY1	ความง่าย ความสะดวกในการใช้ระบบการจดทะเบียนนิติบุคคล
	SY2	ความรู้ ความเข้าใจในการจดทะเบียนนิติบุคคล
	SY3	มีความน่าเชื่อถือในระบบจดทะเบียนนิติบุคคล
การ ให้บริการ (Service)	SE1	ความพึงพอใจต่อการให้บริการ
	SE2	ผู้ให้บริการมีความรู้เพียงพอต่อการให้คำแนะนำ
	SE3	ความน่าเชื่อถือของการให้บริการ
ประโยชน์ (Benefit)	BE1	ภาษี
	BE2	การลงทุน การเข้าถึงแหล่งเงินทุน
	BE3	ภาพลักษณ์ของธุรกิจ
	BE4	สิทธิ หน้าที่ ความรับผิดชอบของการเป็นนิติบุคคล

ตารางที่ 8 (ต่อ)

เกณฑ์หลัก		เกณฑ์รอง
ความเสี่ยง (Risk)	RI1	ความรับผิดชอบในการจัดทำบัญชี และการเสียภาษีอากร
	RI2	ความรับผิดชอบต่อบุคคลภายนอก
	RI3	ความไม่แน่นอนและความคล่องตัวในการดำเนินธุรกิจ
	RI4	ข้อจำกัดในการขยายกิจการ หรือเพิ่มทุน รวมถึงการสนับสนุนช่วยเหลือจากทางภาครัฐ

3. ทำการสังเคราะห์ปัญหา โดยการใช้โครงสร้างแผนภูมิลำดับชั้นของการตัดสินใจ เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์/ เป้าหมายของการตัดสินใจให้ชัดเจน และสอดคล้องกับลักษณะของปัญหา ซึ่งวิธีนี้ ช่วยให้สามารถมองเห็นภาพรวมของปัญหาและประเมินค่าน้ำหนักความสำคัญได้ โดยกำหนดเกณฑ์ทั้งหมดที่ต้องใช้ในการประเมินทางเลือก ซึ่งประกอบไปด้วย เกณฑ์หลัก และเกณฑ์ย่อยต่าง ๆ โดยแยกองค์ประกอบของปัญหาเป็นลำดับชั้น ได้แก่ การกำหนด วัตถุประสงค์/ เป้าหมายของการตัดสินใจ เกณฑ์หลัก เกณฑ์ย่อย และทางเลือกที่เป็นไปได้ ซึ่งจากผลของการตอบแบบสอบถาม จะถูกนำมาคำนวณหาค่าความสอดคล้อง CR (Consistency ratio) ของปัจจัยก่อน จึงจะสามารถทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามทฤษฎีกระบวนการวิเคราะห์ลำดับชั้นแบบคลุมเครือ Fuzzy Analytic Hierarchy Process (FAHP) ตามลำดับ การเปรียบเทียบทีละคู่ เนื่องจากแต่ละเกณฑ์ก่อนนำไปประเมินทางเลือก จากนั้น ทำการเปลี่ยนแปลงข้อมูลให้อยู่ในรูปของเมตริก และจัดการให้อยู่ในรูปแบบไฟล์ Excel เพื่อนำไปประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปในเว็บไซต์ onlineoutput.com เพื่อพิจารณาการจัดลำดับความเหมาะสมของทางเลือกการตัดสินใจจดทะเบียนนิติบุคคลในพื้นที่ที่ทำการศึกษา



ภาพที่ 1 โครงสร้างแผนภูมิของการตัดสินใจจดทะเบียนนิติบุคคล ในมุมมองของหน่วยงานภาครัฐ และผู้ประกอบการ โลจิสติกส์

ข้อจำกัดของการวิจัย

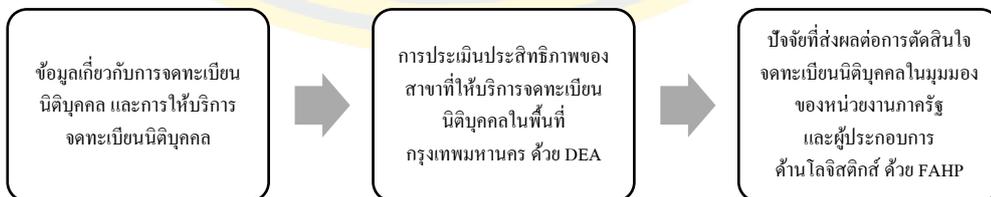
ในการวิจัยครั้งนี้ อาจมีปัญหาอุปสรรคบางประการ คือ การไม่ได้รับความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่าง เนื่องจากเป็นการเก็บข้อมูลทั้งทางออนไลน์และตัวต่อตัว ทำให้ผู้ตอบแบบสอบถามอาจไม่มั่นใจในเรื่องการให้ข้อมูลส่วนตัว ผู้วิจัยจึงทำการชี้แจงและบอกถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย รวมถึงปฏิบัติตามหลักจริยธรรมวิจัยในมนุษย์

บทที่ 4

ผลการดำเนินการวิจัย

งานวิจัยเรื่องนี้ ศึกษาการตัดสินใจจดทะเบียนนิติบุคคลในมุมมองของหน่วยงานภาครัฐ และผู้ประกอบการด้านโลจิสติกส์ โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการจดทะเบียนนิติบุคคลและการให้บริการจดทะเบียนนิติบุคคลในพื้นที่กรณีศึกษา 2) เพื่อประเมินประสิทธิภาพการบริการของสาขาที่ให้บริการจดทะเบียนนิติบุคคลในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และ 3) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจจดทะเบียนนิติบุคคลในมุมมองของหน่วยงานภาครัฐ และผู้ประกอบการด้าน โลจิสติกส์ งานวิจัยนี้ เป็นแบบสำรวจ ผ่านการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการทำแบบสอบถาม จำนวน 24 คน ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร แบ่งออกเป็น 6 สาขา และทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้เทคนิค Data Envelopment Analysis (DEA) และกระบวนการวิเคราะห์ลำดับชั้นแบบคลุมเครือ Fuzzy Analytic Hierarchy Process (FAHP) โดยมีรายละเอียดของการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับการจดทะเบียนนิติบุคคลและการให้บริการจดทะเบียนนิติบุคคลในพื้นที่กรณีศึกษา
2. การใช้เทคนิค Data Envelopment Analysis (DEA) ในการประเมินประสิทธิภาพของสาขาที่ให้บริการจดทะเบียนนิติบุคคลในพื้นที่กรุงเทพมหานคร
3. การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจจดทะเบียนนิติบุคคล ในมุมมองของหน่วยงานภาครัฐและผู้ประกอบการด้าน โลจิสติกส์ โดยการใช้กระบวนการวิเคราะห์ลำดับชั้นแบบคลุมเครือ Fuzzy Analytic Hierarchy Process (FAHP)



ภาพที่ 2 ขั้นตอนดำเนินการวิจัย

ข้อมูลเกี่ยวกับการจดทะเบียนนิติบุคคลและการให้บริการจดทะเบียนนิติบุคคลในพื้นที่ กรณีศึกษา

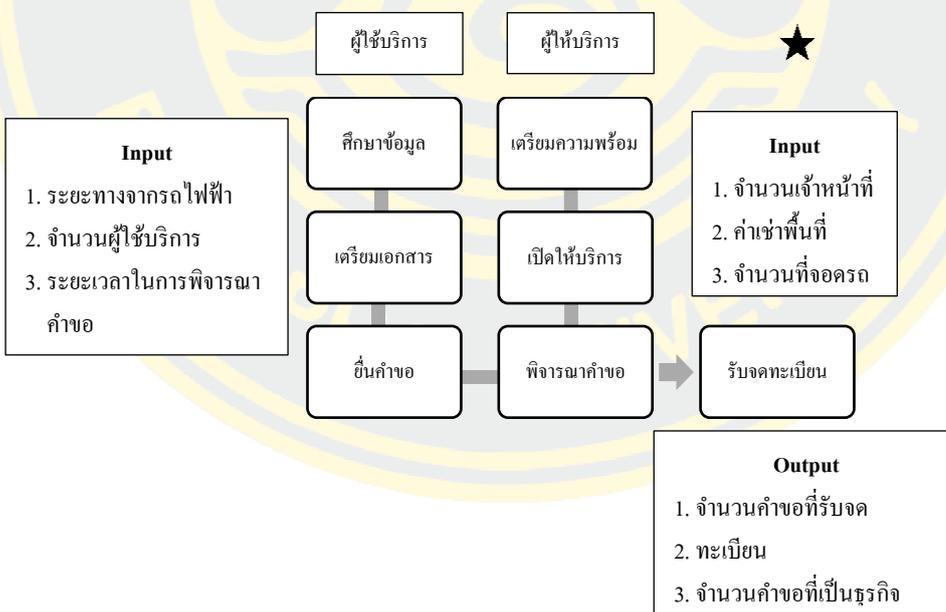
การจดทะเบียนนิติบุคคล หน่วยงานภาครัฐ คือ ผู้ให้บริการซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่เป็น นายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท โดยการจดทะเบียนนิติบุคคลตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทนั้น คือ ข้าราชการพลเรือนสามัญประเภททั่วไป ระดับปฏิบัติงาน ซึ่งมีอายุราชการ ไม่น้อยกว่า 5 ปี ข้าราชการพลเรือนสามัญทั่วไป ระดับชำนาญงานขึ้นไป และข้าราชการพลเรือนสามัญประเภทวิชาการตั้งแต่ระดับปฏิบัติการขึ้นไป ในสังกัดกองทะเบียนธุรกิจ กองทะเบียนมหาชนและธุรกิจพิเศษ กองข้อมูลธุรกิจ กองกำกับบัญชีธุรกิจ สำนักกฎหมาย กองธุรกิจภูมิภาคและชุมชน กองธรรมาภิบาลธุรกิจ และกองทะเบียนหลักประกันทางธุรกิจ ของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ผู้ประกอบการด้าน โลจิสติกส์ คือ ผู้ให้บริการจดทะเบียนนิติบุคคลที่มีวัตถุประสงค์ของนิติบุคคล หรือรหัสธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมด้าน โลจิสติกส์ ได้แก่ ประเภทธุรกิจ: 52291 กิจกรรมการบริหารจัดการด้านการขนส่ง และสถานที่เก็บสินค้า และประเภทธุรกิจ: 70209 กิจกรรมให้คำปรึกษาด้านการบริหารจัดการอื่น ๆ ซึ่งมีได้จัดประเภทไว้ในที่อื่น

ในการเก็บข้อมูล ได้ศึกษาพื้นที่กรุงเทพมหานคร เนื่องจากมีปริมาณของนิติบุคคลจำนวนมากกว่าพื้นที่อื่น ๆ สำหรับการให้บริการจดทะเบียนนิติบุคคลในพื้นที่กรุงเทพมหานคร (ที่ตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร) แบ่งออกเป็น 6 สาขา ได้แก่

1. สำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้า เขต 1 (ปิ่นเกล้า) ตั้งอยู่ ณ อาคารธนาลงกรณ์ ทาวเวอร์ ชั้น 14 เลขที่ 666 ถนนบรมราชชนนี แขวงบางบำหรุ เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร 10700
2. สำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้า เขต 2 (พหลโยธิน) ตั้งอยู่ ณ อาคารเลขที่ 78/ 13 ถนนพระราม 6 (สี่แยกประดิพัทธ์) แขวงพญาไท เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร 10400
3. สำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้า เขต 3 (รัชดาภิเษก) ตั้งอยู่ ณ อาคารปริชาดอมเพ็ล็ก (ซี 2) เยื้องสถานีตำรวจนครบาลสุทธิสาร เลขที่ 48/ 3-4 ซอยรัชดา 20 ถนนรัชดาภิเษก แขวงห้วยขวาง เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร 10310
4. สำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้า เขต 4 (สี่พระยา) ตั้งอยู่ ณ อาคารอามีโก้ทาวเวอร์ ชั้น GB เลขที่ 388 ถนนสี่พระยา แขวงมหาพฤฒาราม เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร 10500
5. สำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้า เขต 5 (ศรีนครินทร์) ตั้งอยู่ ณ อาคารศูนย์การค้า รัชฎาพาร์ค โซน A ชั้น 2 เลขที่ 735-735/ 1-8 ถนนศรีนครินทร์ แขวงพัฒนาการ เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร 10250

6. สำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้า เขต 6 (ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา) ตั้งอยู่ ณ อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น 1 ประตู 4 ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา เลขที่ 120 หมู่ที่ 3 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 10210

สำหรับการให้บริการจดทะเบียนนิติบุคคลในพื้นที่กรุงเทพมหานครนั้น พบว่ามีผู้ใช้บริการ(ผู้ประกอบการด้าน โลจิสติกส์) ที่เข้ามาใช้บริการในพื้นที่กรุงเทพมหานครจำนวนมาก จากปริมาณคำขอที่รับจดทะเบียน รวมถึงจำนวนคำขอที่เป็นธุรกิจด้าน โลจิสติกส์ เมื่อเทียบกับปริมาณคำขอในพื้นที่จังหวัดอื่น ๆ ผู้วิจัยได้ทำการสำรวจ รวบรวมข้อมูลเพิ่มเติมถึงปัจจัยนำเข้าที่ผู้ให้บริการและผู้ใช้บริการให้ความสำคัญต่อการมาใช้บริการในแต่ละพื้นที่ พบว่า ในมุมมองผู้ให้บริการ จะต้องมีการเตรียมความพร้อมในการให้บริการในด้านจำนวนเจ้าหน้าที่ สถานที่ (ค่าเช่าพื้นที่) รวมถึงสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น จำนวนที่จอดรถ ในส่วนของผู้ใช้บริการ ก็จะมีการศึกษาข้อมูล เตรียมเอกสารเพื่อเดินทางมายื่นคำขอจดทะเบียนนิติบุคคล จึงคำนึงถึงเรื่องของระยะทางจากระยะทางจากระถไฟฟ้า จำนวนผู้ใช้บริการ และระยะเวลาในการพิจารณาคำขอ ในพื้นที่ที่ใช้บริการ โดยผู้วิจัยสามารถสรุปเป็นแผนภาพจากการศึกษาได้ดังภาพที่ 3



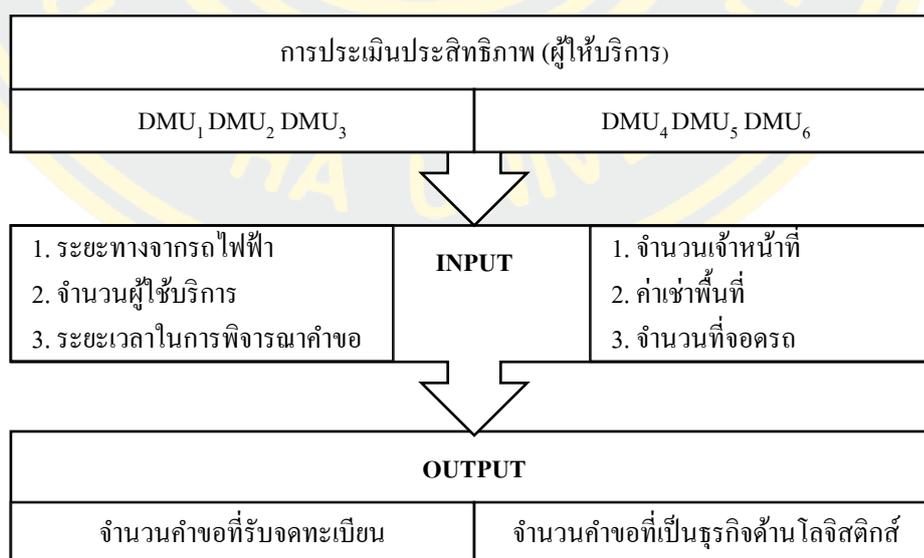
ภาพที่ 3 โซ่อุปทานของการจดทะเบียนนิติบุคคล

จากภาพที่ 3 แสดงกระบวนการจดทะเบียนนิติบุคคลในมุมมองของผู้ให้บริการ และผู้ใช้บริการ รวมถึง Input (ปัจจัยนำเข้า) และ Output (ปัจจัยผลผลิต) ที่เกิดขึ้นในกระบวนการจดทะเบียนนิติบุคคล จากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการจดทะเบียนนิติบุคคล ทำให้ผู้วิจัยทราบถึงกระบวนการในการจดทะเบียนนิติบุคคล ซึ่งสามารถนำข้อมูลดังกล่าวไปใช้ในการประเมินประสิทธิภาพของสาขาที่ให้บริการจดทะเบียนนิติบุคคลในพื้นที่กรุงเทพมหานครได้

การใช้เทคนิค Data Envelopment Analysis (DEA) ในการประเมินประสิทธิภาพของสาขาที่ให้บริการจดทะเบียนนิติบุคคลในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

หลังจากที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการจดทะเบียนนิติบุคคล ทำให้ทราบถึงกระบวนการและปัจจัยที่เกิดขึ้นในกระบวนการจดทะเบียนนิติบุคคล ผู้วิจัยจึงได้นำปัจจัยที่ได้รวบรวมจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มาใช้ในการประเมินประสิทธิภาพของแต่ละสาขา โดยการนำเทคนิค DEA (Data Envelopment Analysis) มาใช้ ซึ่งเป็นวิธีเชิงปริมาณที่สามารถประเมินประสิทธิภาพของหน่วยตัดสินใจ (Decision Making Units: DMUs) ที่มีหลายปัจจัยนำเข้า (Input) และหลายปัจจัยผลลัพธ์ (Output) ได้พร้อมกัน โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ระบุหน่วยตัดสินใจ DMUs เพื่อทำการประเมินประสิทธิภาพของแต่ละ DMUs ประกอบไปด้วย 6 DMUs ตามภาพที่ 4 และตารางที่ 9



ภาพที่ 4 หน่วยตัดสินใจในการประเมินประสิทธิภาพการจดทะเบียนนิติบุคคล

ตารางที่ 9 หน่วยตัดสินใจในการประเมินประสิทธิภาพการจดทะเบียนนิติบุคคล

หน่วยตัดสินใจ	ผู้ให้บริการ
DMU ₁	สำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้า เขต 1 (ปิ่นเกล้า)
DMU ₂	สำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้า เขต 2 (พหลโยธิน)
DMU ₃	สำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้า เขต 3 (รัชดาภิเษก)
DMU ₄	สำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้า เขต 4 (สี่พระยา)
DMU ₅	สำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้า เขต 5 (บางนา)
DMU ₆	สำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้า เขต 6 (ศูนย์ราชการฯ แจ้งวัฒนะ)

ที่มา: กรมพัฒนาธุรกิจการค้า (2568)

จากตารางที่ 9 แสดงการกำหนดหน่วยตัดสินใจจากพื้นที่ที่ต้องการประเมินประสิทธิภาพ ซึ่งงานวิจัยครั้งนี้ ศึกษาในพื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยมีสำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจำนวนทั้งหมด 6 สาขา และได้ทำการกำหนด Input และ Output ดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 การกำหนดตัวแปร Input และ Output ของการประเมินประสิทธิภาพสาขา

สัญลักษณ์	ปัจจัย	ประเภทของปัจจัย
I ₁	จำนวนเจ้าหน้าที่(คน)	Input
I ₂	ระยะทางจากรถไฟฟ้า (เมตร)	Input
I ₃	ค่าเช่าพื้นที่ (บาท/ ตารางเมตร/ เดือน)	Input
I ₄	จำนวนที่จอดรถ (คัน)	Input
I ₅	จำนวนผู้ให้บริการจดทะเบียน (คน)	Input
I ₆	ระยะเวลาในการพิจารณาคำขอ (นาที)	Input
O ₁	จำนวนคำขอที่รับจดทะเบียน (คำขอ)	Output
O ₂	จำนวนคำขอที่เป็นธุรกิจด้านโลจิสติกส์ (คำขอ)	Output

จากตารางที่ 10 พบว่า มีการกำหนด Input จำนวน 6 ตัว และ Output จำนวน 2 ตัว นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลในแต่ละหน่วยตัดสินใจ ตามตารางที่ 9 และนำไปแทนค่าในตัวแปร Input และ Output ตามตารางที่ 10 จากนั้นนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

2. ผู้วิจัยได้ใช้แบบจำลองแบบเน้นปัจจัยนำเข้า (Input-oriented CCR Model) เพื่อวัดประสิทธิภาพของสำนักงานเขตทั้ง 6 สาขา เนื่องจากมีเป้าหมายเพื่อหาค่าสูงสุดของคะแนนประสิทธิภาพโดยรวม ซึ่งคะแนนประสิทธิภาพโดยรวม จะต้องมามีค่าตั้งแต่ 0 ถึง 1 กล่าวคือ ถ้าคะแนนประสิทธิภาพโดยรวมเท่ากับ 1 แสดงว่า องค์กรนั้นมีประสิทธิภาพ แต่ถ้าคะแนนประสิทธิภาพโดยรวมมีค่าเข้าใกล้ 0 แสดงว่า องค์กรนั้นไม่มีประสิทธิภาพ

3. นำข้อมูล input และ output จำนวน 6 DMUs ที่ได้เก็บรวบรวมมาบันทึกข้อมูลลงในตาราง ดังตารางที่ 11

ตารางที่ 11 ข้อมูลที่ทำการรวบรวมเพื่อนำมาใช้ในการประเมินประสิทธิภาพของสาขา

DMUs	I ₁	I ₂	I ₃	I ₄	I ₅	I ₆	O ₁	O ₂
DMU ₁	2	1800	460	400	25	85	1429	4
DMU ₂	2	1700	0	10	25	85	1150	8
DMU ₃	3	400	0	30	25	85	1302	5
DMU ₄	3	700	520	200	25	85	1334	12
DMU ₅	3	200	600	1000	25	85	1746	16
DMU ₆	3	1600	390	10000	25	85	1236	11

จากตารางที่ 11 เป็นการรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยได้ทำการสืบค้น บันทึกข้อมูล โดยเก็บข้อมูลในพื้นที่กรณศึกษา ในกรุงเทพมหานคร จากสำนักงานเขตพัฒนาธุรกิจการค้า ทั้ง 6 สาขา โดยใช้ข้อมูลตั้งแต่เดือนมีนาคม พ.ศ. 2568 ถึงเดือนเมษายน พ.ศ. 2568

4. คำนวณหาค่าประสิทธิภาพ Efficiency โดยการใช้โปรแกรม Microsoft excel เครื่องมือ Solver เพื่อหาน้ำหนักของแต่ละปัจจัยที่ทำให้แต่ละ DMUs มีประสิทธิภาพ ภายใต้เงื่อนไขว่า แต่ละDMUs ต้องมีประสิทธิภาพไม่เกิน 1.00 โดยคำนวณจากสูตร

$$\text{Efficiency} = \frac{\text{น้ำหนักรวมของ Output}}{\text{น้ำหนักรวมของ Input}}$$

จากสูตร

$$\text{MAX: } \sum_{j=1}^{n_o} o_{ij} w_j$$

โดยขึ้นอยู่กับสมการเงื่อนไขต่อไปนี้

$$\sum_{j=1}^{n_o} o_{ij} w_j - \sum_{i=1}^{n_i} l_{kj} v_j \leq 0$$

สำหรับ $k = 1$ จนถึงจำนวนของ DMU

$$\sum_{j=1}^{n_i} l_{ij} v_j = 1$$

สำหรับ $k = 1$ จนถึงจำนวนของ DMU

สำหรับแบบจำลอง CCR Model ประกอบด้วยสมการ 2 สมการ ได้แก่ สมการ
วัตถุประสงค์และสมการข้อจำกัด ดังต่อไปนี้

สมการวัตถุประสงค์ คือ MAX: $\sum_{j=1}^{n_o} o_{ij} w_j$ สมการดังกล่าวนี้ จะทำให้ DMU
ที่กำลังถูกประเมิน มีโอกาสที่จะเลือกค่าถ่วงน้ำหนักสำหรับปัจจัยออก (w_j) ที่เมื่อคูณกับ
ค่าพารามิเตอร์ของปัจจัยออก (o_{ij}) และนำผลคูณรวมกันแล้วจะได้ค่ามากที่สุด โดยจะต้องอยู่ภายใต้
เงื่อนไขของสมการข้อจำกัดในสมการข้อจำกัด

สมการข้อจำกัด มี 2 สมการย่อย คือ

$$\sum_{j=1}^{n_o} o_{ij} w_j - \sum_{i=1}^{n_i} l_{kj} v_j \leq 0$$

สมการนี้ มีการกำหนดให้ DMU ไม่สามารถเลือกค่าถ่วงน้ำหนักที่ทำให้ประสิทธิภาพ
ของ DMU แต่ละตัวเกิน 1 (100%) คือ อัตราส่วนระหว่างผลรวมถ่วงน้ำหนักของปัจจัยออก
กับผลรวมถ่วงน้ำหนักของปัจจัยเข้าจะต้องไม่เกิน 1

$$\sum_{j=1}^{n_i} l_{ij} v_j = 1$$

สมการนี้ มีหน้าที่ไม่ให้มีคำตอบที่เป็นอนันต์ (Unbound solution) โดยที่กำหนดให้ผลรวมค่าถ่วงน้ำหนักของปัจจัยเข้า (V_j) คูณกับค่าพารามิเตอร์ของปัจจัยเข้า (I_{jj}) มีค่าเท่ากับ 1 ตัวอย่างสมการการคำนวณของ DMU₁ คือ

สมการวัตถุประสงค์ของ DMU₁

$$\text{MAX: } 1429w_1 + 4w_2$$

สมการเงื่อนไขประสิทธิภาพของ DMU₁

$$1429w_1 + 4w_2 - 2v_1 + 1800v_2 + 460v_3 + 400v_4 + 25v_5 + 85v_6 \leq 0$$

สมการเงื่อนไขของปัจจัยนำเข้าของ DMU₁

$$2v_1 + 1800v_2 + 460v_3 + 400v_4 + 25v_5 + 85v_6 = 0$$

$$w_1, w_2, v_1, v_2, v_3, v_4, v_5, v_6 \geq 0$$

กำหนดให้

- O_1 = จำนวนคำขอที่รับจดทะเบียน
- O_2 = จำนวนคำขอที่เป็นธุรกิจด้านโลจิสติกส์
- I_1 = จำนวนเจ้าหน้าที่ (คน)
- I_2 = ระยะทางจากรถไฟฟ้า (เมตร)
- I_3 = ค่าเช่าพื้นที่ (บาท/ ตารางเมตร/ เดือน)
- I_4 = จำนวนที่จอดรถ (คัน)
- I_5 = จำนวนผู้ใช้บริการจดทะเบียน (คน)
- I_6 = ระยะเวลาในการพิจารณาคำขอ (นาที)
- W_1 = ค่าน้ำหนักของ O_1
- W_2 = ค่าน้ำหนักของ O_2
- V_1 = ค่าน้ำหนักของ I_1
- V_2 = ค่าน้ำหนักของ I_2
- V_3 = ค่าน้ำหนักของ I_3
- V_4 = ค่าน้ำหนักของ I_4
- V_5 = ค่าน้ำหนักของ I_5
- V_6 = ค่าน้ำหนักของ I_6

ทำการวิเคราะห์ผล Efficiency ในแต่ละ DMUs และทำการเปรียบเทียบกัน กำหนดให้ ค่า Efficiency = 1.000 คือ ประสิทธิภาพสูงสุด (Efficiency) และค่า Efficiency < 1.000 คือ มีประสิทธิภาพต่ำ (Inefficiency)

ตารางที่ 12 ผลคะแนนการประเมินประสิทธิภาพ

ลำดับ	DMU No.	คะแนนประเมินเรียงลำดับจากมากไปน้อย
1	DMU ₁ DMU ₃ DMU ₅	1.000
2	DMU ₄	0.967
3	DMU ₂	0.920
4	DMU ₆	0.211

จากตารางที่ 12 ได้ทำการประเมินประสิทธิภาพของแต่ละ DMUs พบว่า DMU₁ DMU₃ และ DMU₅ มีคะแนนประเมินมากที่สุด และ DMU₆ มีคะแนนประเมินน้อยที่สุด จากนั้นทำการวิเคราะห์เป้าหมายและปรับปรุง

สำหรับ DMU ที่ Inefficiency ให้หาว่า ควรลด Input หรือเพิ่ม Output เท่าใด จึงจะทำให้ค่า Efficiency = 1.000 เพื่อให้ DMU นั้น มีประสิทธิภาพสูงสุด และทำการเปรียบเทียบ DMU ที่ Efficiency เป็น Benchmark

จากผลคะแนนประเมินในตารางที่ 12 ผู้วิจัยได้ทำการแบ่งกลุ่มออกเป็น 4 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 คือ กลุ่มที่ใช้เป็นมาตรฐาน (Benchmark) ในการเปรียบเทียบและพัฒนาสำหรับกลุ่มอื่น ๆ DMU นี้ มีค่าคะแนนประเมินเท่ากับ 1 ได้แก่ DMU₁ DMU₃ และ DMU₅

กลุ่มที่ 2 คือ กลุ่มที่มีคะแนนประเมินในระดับดี คือ มีคะแนนประเมินมากกว่าหรือเท่ากับ 0.80 แต่น้อยกว่า 1 ได้แก่ DMU₄ และ DMU₂

กลุ่มที่ 3 คือ กลุ่มคะแนนประเมินระดับปานกลาง คือ มีคะแนนประเมินมากกว่าหรือเท่ากับ 0.60 แต่น้อยกว่า 0.80 ไม่มี DMU ใดอยู่ในกลุ่มนี้

กลุ่มที่ 4 คือ กลุ่มคะแนนประเมินต่ำกว่า 0.60 ลงไป เป็นกลุ่มที่ต้องมีการเฝ้าระวัง และจะต้องมีการวางแผนในการพัฒนาตนเองอย่างเร่งด่วน ได้แก่ DMU₆

สรุปผลที่ได้จากการวิเคราะห์ด้วยเทคนิค DEA เพื่อนำไปใช้ในการหาปัจจัยในด้านอื่น ๆ ที่มีผลต่อการตัดสินใจจดทะเบียนนิติบุคคล โดยทฤษฎีกระบวนการวิเคราะห์ลำดับชั้นแบบคลุมเครือ (Fuzzy Analytic Hierarchy Process: FAHP)

สำหรับกลุ่มที่ 4 เป็นกลุ่มที่ได้คะแนนประเมินต่ำที่สุด จึงควรได้รับการปรับปรุง เป็นกลุ่มแรก ส่วนในกลุ่มที่ 2 และกลุ่มที่ 1 นั้น ควรที่จะมีการส่งเสริมให้มีการสร้างผลงาน ในส่วนที่ยังสามารถปรับปรุงได้ให้ดีขึ้นอีก

จากการศึกษาผลการวิเคราะห์ พบว่า ประสิทธิภาพของผู้ให้บริการนั้น ปัจจัยด้านจำนวน เจ้าหน้าที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพ และปัจจัยที่ไม่ส่งผลต่อประสิทธิภาพ คือ ด้านระยะเวลา จากรถไฟฟ้า ค่าเช่าพื้นที่ ซึ่งประสิทธิภาพเหล่านี้ อาจมีความสอดคล้องกับการตัดสินใจจดทะเบียน นิติบุคคล ในมุมมองของหน่วยงานภาครัฐและผู้ประกอบการด้าน โลจิสติกส์ได้

ดังนั้น จึงศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจจดทะเบียนนิติบุคคลทั้ง 2 มุมมอง ด้วยการประยุกต์ใช้ FAHP เพื่อให้ทราบลำดับความสำคัญของปัจจัยของผู้ให้บริการและผู้ให้บริการ ซึ่งสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางปรับปรุง และกระตุ้นให้มีการจดทะเบียนนิติบุคคลต่อไป

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจจดทะเบียนนิติบุคคล ในมุมมองของหน่วยงาน ภาครัฐและผู้ประกอบการด้านโลจิสติกส์ โดยใช้กระบวนการวิเคราะห์ลำดับชั้น แบบคลุมเครือ Fuzzy Analytic Hierarchy Process (FAHP)

หลังจากได้ทำการประเมินประสิทธิภาพของแต่ละสาขาแล้ว ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูล จากการทบทวนวรรณกรรม วารสาร แนวคิดและทฤษฎี รวมถึงวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยการศึกษา หาข้อมูลเพิ่มเติม พร้อมนำมาเปรียบเทียบในแต่ละงานวิจัย โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูล จากผู้ให้บริการ (หน่วยงานภาครัฐ) และผู้ให้บริการ (ผู้ประกอบการ โลจิสติกส์) โดยนำข้อมูลที่ ได้มาวิเคราะห์ลำดับความสำคัญของปัจจัย เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีขั้นตอน ดังนี้

การคำนวณค่าน้ำหนักความสำคัญของปัจจัย

สำหรับค่าน้ำหนักความสำคัญของปัจจัย จะคำนวณมาจากการตอบแบบสอบถามของ กลุ่มตัวอย่าง ในมุมมองของหน่วยงานภาครัฐและผู้ประกอบการด้าน โลจิสติกส์ จำนวน 24 คน โดยแบบสอบถามมีการตั้งคำถาม เพื่อให้เปรียบเทียบความสำคัญของแต่ละปัจจัย เพื่อนำมา พิจารณาการตัดสินใจจดทะเบียนนิติบุคคลในพื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยผู้ตอบแบบสอบถาม จะให้คะแนนเปรียบเทียบปัจจัยเป็นคู่ ซึ่งในแบบสอบถามจะมีการระบุความหมายของแต่ละปัจจัย และระดับคะแนนจะมี 9 ระดับ ดังตารางที่ 13

ตารางที่ 13 ความหมายของค่าคะแนนความสำคัญ

ค่าความสำคัญ	นิยาม	คำอธิบาย
1	มีความสำคัญเท่ากัน	ปัจจัยทั้ง 2 มีความสำคัญเท่าเทียมกัน
3	มีความสำคัญมากกว่าเล็กน้อย	ใช้ประสบการณ์และการพิจารณาแสดงความพอใจในปัจจัยหนึ่ง มากกว่าปัจจัยหนึ่งเล็กน้อย
5	มีความสำคัญมากกว่าปานกลาง	ใช้ประสบการณ์และการพิจารณาแสดงความพอใจในปัจจัยหนึ่ง มากกว่าปัจจัยหนึ่งปานกลาง
7	มีความสำคัญมากกว่าค่อนข้างมาก	ในทางปฏิบัติเห็นได้ชัดว่า ปัจจัยหนึ่งมีความสำคัญมากกว่าอีกปัจจัยหนึ่ง
9	มีความสำคัญมากกว่าสูงสุด	มีหลักฐานยืนยันชัดเจนว่า ปัจจัยหนึ่งมีความสำคัญมากกว่าอีกปัจจัยหนึ่ง
2, 4, 6 และ 8	ค่ากลางระหว่างระดับความเข้มข้นตามที่กล่าวมา	ในบางครั้ง ผู้ตัดสินใจมีการพิจารณาในลักษณะที่กำกวมระหว่างระดับความสำคัญ 2 ระดับ

ปัจจัย	ค่ามาตรฐานของการเปรียบเทียบ			ปัจจัย
	มากกว่า	เท่ากัน	น้อยกว่า	
ระยะเวลา	9 8 7 6 5 4 3 2	1	2 3 4 5 6 7 8 9	ความซับซ้อน
ระยะเวลา	9 8 7 6 5 4 3 2	1	2 3 4 5 6 7 8 9	ระบบ
ระยะเวลา	9 8 7 6 5 4 3 2	1	2 3 4 5 6 7 8 9	การให้บริการ
ระยะเวลา	9 8 7 6 5 4 3 2	1	2 3 4 5 6 7 8 9	ประโยชน์
ระยะเวลา	9 8 7 6 5 4 3 2	1	2 3 4 5 6 7 8 9	ความเสี่ยง
ความซับซ้อน	9 8 7 6 5 4 3 2	1	2 3 4 5 6 7 8 9	ระบบ
ความซับซ้อน	9 8 7 6 5 4 3 2	1	2 3 4 5 6 7 8 9	การให้บริการ
ความซับซ้อน	9 8 7 6 5 4 3 2	1	2 3 4 5 6 7 8 9	ประโยชน์
ความซับซ้อน	9 8 7 6 5 4 3 2	1	2 3 4 5 6 7 8 9	ความเสี่ยง
ระบบ	9 8 7 6 5 4 3 2	1	2 3 4 5 6 7 8 9	การให้บริการ
ระบบ	9 8 7 6 5 4 3 2	1	2 3 4 5 6 7 8 9	ประโยชน์
ระบบ	9 8 7 6 5 4 3 2	1	2 3 4 5 6 7 8 9	ความเสี่ยง
การให้บริการ	9 8 7 6 5 4 3 2	1	2 3 4 5 6 7 8 9	ประโยชน์
การให้บริการ	9 8 7 6 5 4 3 2	1	2 3 4 5 6 7 8 9	ความเสี่ยง
ประโยชน์	9 8 7 6 5 4 3 2	1	2 3 4 5 6 7 8 9	ความเสี่ยง

ภาพที่ 5 ตัวอย่างแบบสอบถามกรอกคะแนนเปรียบเทียบความสำคัญ

การพิจารณาการให้คะแนนเชิงเปรียบเทียบความสำคัญระหว่างปัจจัย จะยึดปัจจัยฝั่งซ้ายเป็นหลักในการเปรียบเทียบ โดยมีแนวทางดังนี้

หากผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า ปัจจัยฝั่งซ้ายมีความสำคัญมากกว่าปัจจัยฝั่งขวา ให้ทำการวงกลมที่ช่องคะแนนฝั่งมากกว่า แต่หากผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า ปัจจัยฝั่งซ้ายมีความสำคัญน้อยกว่าฝั่งขวา ให้วงกลมที่ช่องคะแนนฝั่งน้อยกว่า

เมื่อได้คะแนนเปรียบเทียบความสำคัญในรูปแบบ Fuzzy จากผู้ตอบแบบสอบถามครบถ้วนแล้ว จะนำค่าคะแนน Fuzzy เหล่านี้ มาสร้างเป็น Pair-wise comparison matrix และดำเนินการคำนวณหาค่า CR (Consistency ratio) ซึ่งต้องมีความสอดคล้องกันในระดับที่เพียงพอ ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

การสร้างตารางเมตริก Pair-wise comparison matrix

เมื่อผู้ตอบแบบสอบถามกรอกค่าคะแนนครบเรียบร้อยแล้ว คะแนนจะถูกแปลงเป็นค่าคะแนนในรูปแบบ Fuzzy (Fuzzy numbers) จากนั้น จะนำค่าคะแนนของแต่ละคนมาหาค่าเฉลี่ยรวม (Aggregation) แล้วจึงสร้างเป็นตารางเมตริก Pair-wise comparison matrix โดยข้อมูลในตารางเมตริกนี้ จะถูกใช้เพื่อคำนวณค่า CR (Consistency ratio) เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของการให้คะแนน และนำไปใช้คำนวณหาน้ำหนักความสำคัญ (Weight) ของแต่ละปัจจัย ในการวิเคราะห์ลำดับความสำคัญต่อไป

ตารางที่ 14 ค่าคะแนนเปรียบเทียบความสำคัญแบบ Fuzzy

1	Equally important	1	1	1
2	intermediate value between 1 and 3	1	2	3
3	Slightly important	2	3	4
4	intermediate value between 3 and 5	3	4	5
5	Important	4	5	6
6	intermediate value between 5 and 7	5	6	7
7	Strongly important	6	7	8
8	intermediate value between 7 and 9	7	8	9
9	Extremely important	9	9	9

ที่มา: onlineoutput.com (2568)

การหาค่าเฉลี่ยของ Fuzzy AHP (Fuzzy AHP mean)

ทำการพิจารณากลุ่มผู้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจจำนวน K คน ซึ่งทำการเปรียบเทียบแบบเป็นคู่ ระหว่างองค์ประกอบจำนวน n รายการ จากการเปรียบเทียบดังกล่าว จะได้ชุดเมตริกจำนวน K เมตริก โดยที่ \tilde{a}_{ijk} หมายถึง ค่าความสำคัญสัมพัทธ์ขององค์ประกอบ i ต่อ j ตามการประเมินของผู้เชี่ยวชาญลำดับที่ k ทั้งนี้ สามารถคำนวณ Triangular fuzzy numbers ในเมตริกการตัดสินใจรวมของกลุ่มได้โดยใช้สมการต่อไปนี้

$$\begin{aligned}\tilde{A}_k &= \{\tilde{a}_{ijk}\} \\ \tilde{a}_{ijk} &= (\tilde{l}_{ijk}, \tilde{m}_{ijk}, \tilde{u}_{ijk}) \\ l_{ijk} &= \min(\tilde{l}_{ijk}) \quad k = 1, 2, \dots, K \\ m_{ijk} &= \sqrt[k]{\prod_{k=1}^K \tilde{m}_{ijk}} \\ u_{ijk} &= \min(\tilde{u}_{ijk}) \quad k = 1, 2, \dots, K\end{aligned}$$

ตารางที่ 15 ผลคะแนนเฉลี่ย Fuzzy number ของการเปรียบเทียบความสำคัญเกณฑ์หลักในมุมมองผู้ให้บริการและผู้ใช้บริการ

เกณฑ์ซ้ำเปรียบเทียบเกณฑ์ขวา	คะแนน Fuzzy	
	ผู้ให้บริการ	ผู้ใช้บริการ
ระยะเวลา/ ความซับซ้อน	(0.200,2.128,6.000)	(0.250,1.230,4.000)
ระยะเวลา/ ระบบ	(0.250,1.930,6.000)	(0.250,1.335,5.000)
ระยะเวลา/ การให้บริการ	(0.250,2.165,8.000)	(0.200,1.491,6.000)
ระยะเวลา/ ประโยชน์	(0.111,2.188,9.000)	(0.167,1.162,6.000)
ระยะเวลา/ ความเสี่ยง	(0.111,2.060,9.000)	(0.167,1.324,5.000)
ความซับซ้อน/ ระยะเวลา	(0.167,0.470,5.000)	(0.250,0.813,4.000)
ความซับซ้อน/ ระบบ	(0.333,1.161,4.000)	(0.333,1.230,4.000)
ความซับซ้อน/ การให้บริการ	(0.333,1.698,5.000)	(0.333,1.658,4.000)
ความซับซ้อน/ ประโยชน์	(0.167,1.166,7.000)	(0.250,1.335,4.000)
ความซับซ้อน/ ความเสี่ยง	(0.167,1.287,8.000)	(0.200,1.230,4.000)

ตารางที่ 15 (ต่อ)

เกณฑ์ซ้ำเปรียบเทียบกับเกณฑ์ขวา	คะแนน Fuzzy	
	ผู้ให้บริการ	ผู้ใช้บริการ
ระบบ/ ระยะเวลา	(0.167,0.518,4.000)	(0.200,0.749,4.000)
ระบบ/ ความซับซ้อน	(0.250,0.861,3.003)	(0.250,0.813,3.003)
ระบบ/ การให้บริการ	(1.000,1.260,3.000)	(0.250,1.218,3.000)
ระบบ/ ประโยชน์	(0.143,1.160,4.000)	(0.250,0.967,3.000)
ระบบ/ ความเสี่ยง	(0.143,1.288,5.000)	(0.250,1.085,4.000)
การให้บริการ/ ระยะเวลา	(0.125,0.462,4.000)	(0.167,0.671,5.000)
การให้บริการ/ ความซับซ้อน	(0.200,0.589,3.003)	(0.250,0.603,3.003)
การให้บริการ/ ระบบ	(0.333,0.794,1.000)	(0.333,0.821,4.000)
การให้บริการ/ ประโยชน์	(0.125,1.071,3.000)	(0.250,0.990,3.000)
การให้บริการ/ ความเสี่ยง	(0.125,1.286,4.000)	(0.250,1.188,4.000)
ประโยชน์/ ระยะเวลา	(0.111,0.457,9.009)	(0.167,0.861,5.988)
ประโยชน์/ ความซับซ้อน	(0.143,0.858,5.988)	(0.250,0.749,4.000)
ประโยชน์/ ระบบ	(0.250,0.862,6.993)	(0.333,1.034,4.000)
ประโยชน์/ การให้บริการ	(0.333,0.934,8.000)	(0.333,1.010,4.000)
ประโยชน์/ ความเสี่ยง	(1.000,1.335,3.000)	(1.000,1.550,4.000)
ความเสี่ยง/ ระยะเวลา	(0.111,0.485,9.009)	(0.200,0.755,5.988)
ความเสี่ยง/ ความซับซ้อน	(0.125,0.777,5.988)	(0.250,0.813,5.000)
ความเสี่ยง/ ระบบ	(0.200,0.776,6.993)	(0.250,0.922,4.000)
ความเสี่ยง/ การให้บริการ	(0.250,0.778,8.000)	(0.250,0.842,4.000)
ความเสี่ยง/ ประโยชน์	(0.333,0.749,1.000)	(0.250,0.645,1.000)

จากตารางที่ 15 แสดงค่าคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามการเปรียบเทียบความสำคัญเกณฑ์หลักที่ผู้ตัดสินใจต้องระบุค่าคะแนนความสำคัญ 1-9 แต่ในทางเทคนิคกระบวนการวิเคราะห์ลำดับชั้นแบบคลุมเครือ จะกำหนดให้เป็นตัวเลขฟัซซีแบบสามเหลี่ยม (Triangular fuzzy number) แทนค่าด้วยพารามิเตอร์ 3 ตัว คือ l , m และ u โดยที่ l แทนค่าที่น้อยที่สุดที่เป็นไปได้ m แทนค่าที่มีแนวโน้มเป็นได้มากที่สุด และ u แทนค่าที่มากที่สุดที่เป็นไปได้ ดังตารางที่ 16

ตารางที่ 16 เมตริกการเปรียบเทียบระดับความสำคัญของเกณฑ์เป็นคู่

เกณฑ์	Pairwise comparison with respect to การตัดสินใจจดทะเบียนนิติบุคคล (ผู้ให้บริการ)					
	1 ระยะเวลา	2 ความซับซ้อน	3 ระบบ	4 การให้บริการ	5 ประโยชน์	6 ความเสี่ยง
1	(1.000,1.000,1.000)	(0.200,2.128,6.000)	(0.250,1.930,6.000)	(0.250,2.165,8.000)	(0.111,2.188,9.000)	(0.111,2.060,9.000)
2	(0.167,0.470,5.000)	(1.000,1.000,1.000)	(0.333,1.161,4.000)	(0.333,1.698,5.000)	(0.167,1.166,7.000)	(0.167,1.287,8.000)
3	(0.167,0.518,4.000)	(0.250,0.861,3.003)	(1.000,1.000,1.000)	(1.000,1.260,3.000)	(0.143,1.160,4.000)	(0.143,1.288,5.000)
4	(0.125,0.462,4.000)	(0.200,0.589,3.003)	(0.333,0.794,1.000)	(1.000,1.000,1.000)	(0.125,1.071,3.000)	(0.125,1.286,4.000)
5	(0.111,0.457,9.009)	(0.143,0.858,5.988)	(0.250,0.862,6.993)	(0.333,0.934,8.000)	(1.000,1.000,1.000)	(1.000,1.335,3.000)
6	(0.111,0.485,9.009)	(0.125,0.777,5.988)	(0.200,0.776,6.993)	(0.250,0.778,8.000)	(0.333,0.749,1.000)	(1.000,1.000,1.000)

เกณฑ์	Pairwise comparison with respect to การตัดสินใจจดทะเบียนนิติบุคคล (ผู้ให้บริการ)					
	1 ระยะเวลา	2 ความซับซ้อน	3 ระบบ	4 การให้บริการ	5 ประโยชน์	6 ความเสี่ยง
1	(1.000,1.000,1.000)	(0.250,1.230,4.000)	(0.250,1.335,5.000)	(0.200,1.491,6.000)	(0.167,1.162,6.000)	(0.167,1.324,5.000)
2	(0.250,0.813,4.000)	(1.000,1.000,1.000)	(0.333,1.230,4.000)	(0.333,1.658,4.000)	(0.250,1.335,4.000)	(0.200,1.230,4.000)
3	(0.200,0.749,4.000)	(0.250,0.813,3.003)	(1.000,1.000,1.000)	(0.250,1.218,3.000)	(0.250,0.967,3.000)	(0.250,1.085,4.000)
4	(0.167,0.671,5.000)	(0.250,0.603,3.003)	(0.333,0.821,4.000)	(1.000,1.000,1.000)	(0.250,0.990,3.000)	(0.250,1.188,4.000)
5	(0.167,0.861,5.988)	(0.250,0.749,4.000)	(0.333,1.034,4.000)	(0.333,1.010,4.000)	(1.000,1.000,1.000)	(1.000,1.550,4.000)
6	(0.200,0.755,5.988)	(0.250,0.813,5.000)	(0.250,0.922,4.000)	(0.250,0.842,4.000)	(0.250,0.645,1.000)	(1.000,1.000,1.000)

จากตารางที่ 16 แสดงเมตริกการเปรียบเทียบระดับความสำคัญของเกณฑ์หลักเป็นคู่ ในมุมมองผู้ให้บริการและผู้ใช้บริการ เพื่อนำผลลัพธ์ที่ได้ไปแปลงค่าตัวเลข เนื่องจากวิธีการคำนวณค่า (CR: Consistency ratio) นี้ ใช้สำหรับเลขจำนวนจริง ทั้งหมดกระบวนการนี้ เรียกว่า Defuzzified TFN เพื่อนำเลขจำนวนจริงที่ได้ไปคำนวณหาค่าน้ำหนักความสำคัญในลำดับต่อไป

ตารางที่ 17 เมตริกการเปรียบเทียบระดับความสำคัญของทางเลือกภายใต้เกณฑ์ระยะเวลาในมุมมองของผู้ให้บริการและผู้ใช้บริการ

Pairwise comparison with respect to ระยะเวลา (ผู้ให้บริการ)			
เกณฑ์	ระยะเวลาในการจดทะเบียน (T1)	ระยะเวลาในการเตรียมเอกสาร (T2)	ระยะเวลาในการพิจารณาคำขอ (T3)
T1	(1.000,1.000,1.000)	(1.000,2.941,9.000)	(1.000,3.775,9.000)
T2	(0.111,0.340,1.000)	(1.000,1.000,1.000)	(1.000,1.757,4.000)
T3	(0.111,0.265,1.000)	(0.250,0.569,1.000)	(1.000,1.000,1.000)
Pairwise comparison with respect to ระยะเวลา (ผู้ให้บริการ)			
เกณฑ์	ระยะเวลาในการจดทะเบียน (T1)	ระยะเวลาในการเตรียมเอกสาร (T2)	ระยะเวลาในการพิจารณาคำขอ (T3)
T1	(1.000,1.000,1.000)	(0.200,1.720,8.000)	(0.200,1.579,9.000)
T2	(0.125,0.581,5.000)	(1.000,1.000,1.000)	(0.333,1.335,3.000)
T3	(0.111,0.633,5.000)	(0.333,0.749,3.003)	(1.000,1.000,1.000)

จากตารางที่ 17 แสดงเมตริกการเปรียบเทียบระดับความสำคัญของทางเลือกภายใต้เกณฑ์ระยะเวลา ในมุมมองผู้ให้บริการและผู้ใช้บริการ เพื่อนำผลลัพธ์ที่ได้ไปแปลงค่าตัวเลข เนื่องจากวิธีการคำนวณค่า (CR: Consistency ratio) ใช้สำหรับเลขจำนวนจริงทั้งหมด กระบวนการนี้ เรียกว่า Defuzzified TFN เพื่อนำเลขจำนวนจริงที่ได้ไปคำนวณหาค่าน้ำหนักความสำคัญในลำดับต่อไป

ตารางที่ 18 เมตริกการเปรียบเทียบระดับความสำคัญของทางเลือกภายใต้เกณฑ์ความซับซ้อน ในมุมมองของผู้ให้บริการและผู้ใช้บริการ

Pairwise comparison with respect to ความซับซ้อน (ผู้ให้บริการ)			
เกณฑ์	เอกสารที่ต้องเตรียม (CO1)	ความรู้ ความเข้าใจในขั้นตอนการจดทะเบียน (CO2)	การปฏิบัติตามข้อกำหนดเมื่อเป็นนิติบุคคล (CO3)
CO1	(1.000,1.000,1.000)	(0.167,1.449,5.000)	(0.125,1.850,7.000)
CO2	(0.200,0.690,5.988)	(1.000,1.000,1.000)	(0.250,1.513,4.000)
CO3	(0.143,0.541,8.000)	(0.250,0.661,4.000)	(1.000,1.000,1.000)
Pairwise comparison with respect to ความซับซ้อน (ผู้ให้บริการ)			
เกณฑ์	เอกสารที่ต้องเตรียม (CO1)	ความรู้ ความเข้าใจในขั้นตอนการจดทะเบียน (CO2)	การปฏิบัติตามข้อกำหนดเมื่อเป็นนิติบุคคล (CO3)
CO1	(1.000,1.000,1.000)	(0.250,1.097,4.000)	(0.143,1.033,5.000)
CO2	(0.250,0.912,4.000)	(1.000,1.000,1.000)	(0.333,1.122,3.000)
CO3	(0.200,0.968,6.993)	(0.333,0.891,3.003)	(1.000,1.000,1.000)

จากตารางที่ 18 แสดงเมตริกการเปรียบเทียบระดับความสำคัญของทางเลือกภายใต้เกณฑ์ความซับซ้อน ในมุมมองผู้ให้บริการและผู้ใช้บริการ เพื่อนำผลลัพธ์ที่ได้ไปแปลงค่าตัวเลข เนื่องจากวิธีการคำนวณค่า (CR: Consistency ratio) ใช้สำหรับเลขจำนวนจริง ทั้งหมดกระบวนการนี้ เรียกว่า Defuzzified TFN เพื่อนำเลขจำนวนจริงที่ได้ไปคำนวณหาค่าน้ำหนักความสำคัญในลำดับต่อไป

ตารางที่ 19 เมตริกการเปรียบเทียบระดับความสำคัญของทางเลือกภายใต้เกณฑ์ระบบในมุมมอง
ของผู้ให้บริการและผู้ใช้บริการ

Pairwise comparison with respect to ระบบ (ผู้ให้บริการ)			
เกณฑ์	ความง่าย ความสะดวกในการใช้ ระบบการจดทะเบียนนิติบุคคล (SY1)	ความรู้ ความเข้าใจในการจดทะเบียน นิติบุคคล (SY2)	มีความน่าเชื่อถือในระบบ จดทะเบียนนิติบุคคล (SY3)
SY1	(1.000,1.000,1.000)	(0.250,1.862,5.000)	(0.167,2.298,7.000)
SY2	(0.200,0.537,4.000)	(1.000,1.000,1.000)	(0.250,1.367,3.000)
SY3	(0.143,0.435,5.988)	(0.333,0.732,4.000)	(1.000,1.000,1.000)
Pairwise comparison with respect to ระบบ (ผู้ให้บริการ)			
เกณฑ์	ความง่าย ความสะดวกในการใช้ ระบบการจดทะเบียนนิติบุคคล (SY1)	ความรู้ ความเข้าใจในการจดทะเบียน นิติบุคคล (SY2)	มีความน่าเชื่อถือในระบบ จดทะเบียนนิติบุคคล (SY3)
SY1	(1.000,1.000,1.000)	(0.333,2.108,6.000)	(0.333,1.565,5.000)
SY2	(0.167,0.474,3.003)	(1.000,1.000,1.000)	(0.333,1.230,4.000)
SY3	(0.200,0.639,3.003)	(0.250,0.813,3.003)	(1.000,1.000,1.000)

จากตารางที่ 19 แสดงเมตริกการเปรียบเทียบระดับความสำคัญของทางเลือกภายใต้
เกณฑ์ระบบ ในมุมมองผู้ให้บริการและผู้ใช้บริการ เพื่อนำผลลัพธ์ที่ได้ไปแปลงค่าตัวเลข เนื่องจาก
วิธีการคำนวณค่า (CR: Consistency ratio) ใช้สำหรับเลขจำนวนจริง ทั้งหมดกระบวนการนี้ เรียกว่า
Defuzzified TFN เพื่อนำเลขจำนวนจริงที่ได้ไปคำนวณหาค่าน้ำหนักความสำคัญในลำดับต่อไป

ตารางที่ 20 เมตริกการเปรียบเทียบระดับความสำคัญของทางเลือกภายใต้เกณฑ์การให้บริการ
ในมุมมองของผู้ให้บริการและผู้ให้บริการ

Pairwise comparison with respect to การให้บริการ (ผู้ให้บริการ)			
เกณฑ์	ความพึงพอใจต่อการให้บริการ (SE1)	ผู้ให้บริการมีความรู้เพียงพอ ต่อการให้คำแนะนำ (SE2)	ความน่าเชื่อถือของการให้บริการ (SE3)
SE1	(1.000,1.000,1.000)	(0.333,1.797,5.000)	(0.250,1.833,7.000)
SE2	(0.200,0.556,3.003)	(1.000,1.000,1.000)	(0.200,1.304,4.000)
SE3	(0.143,0.546,4.000)	(0.250,0.767,5.000)	(1.000,1.000,1.000)
Pairwise comparison with respect to การให้บริการ (ผู้ให้บริการ)			
เกณฑ์	ความพึงพอใจต่อการให้บริการ (SE1)	ผู้ให้บริการมีความรู้เพียงพอ ต่อการให้คำแนะนำ (SE2)	ความน่าเชื่อถือของการให้บริการ (SE3)
SE1	(1.000,1.000,1.000)	(0.167,1.450,4.000)	(0.111,1.036,6.000)
SE2	(0.250,0.690,5.988)	(1.000,1.000,1.000)	(0.111,0.935,5.000)
SE3	(0.167,0.965,9.009)	(0.200,1.070,9.009)	(1.000,1.000,1.000)

จากตารางที่ 20 แสดงเมตริกการเปรียบเทียบระดับความสำคัญของทางเลือกภายใต้เกณฑ์การให้บริการ ในมุมมองผู้ให้บริการและผู้ใช้บริการ เพื่อนำผลลัพธ์ที่ได้ไปแปลงค่าตัวเลข เนื่องจากวิธีการคำนวณค่า (CR: Consistency ratio) ใช้สำหรับเลขจำนวนจริง ทั้งหมดกระบวนการนี้ เรียกว่า Defuzzified TFN เพื่อนำเลขจำนวนจริงที่ได้ไปคำนวณหาค่าน้ำหนักความสำคัญในลำดับต่อไป

ตารางที่ 21 เมตริกการเปรียบเทียบระดับความสำคัญของทางเลือกภายใต้เกณฑ์ประโยชน์ในมุมมองของผู้ให้บริการและผู้ให้บริการ

Pairwise comparison with respect to ประโยชน์ (ผู้ให้บริการ)				
เกณฑ์	ด้านภาษี (BE1)	ด้านการลงทุน การเข้าถึงแหล่งเงินทุน (BE2)	ด้านภาพลักษณ์ ของธุรกิจ (BE3)	ด้านสิทธิ หน้าที่ ความรับผิดชอบ ของการเป็นนิติบุคคล (BE4)
BE1	(1.000,1.000,1.000)	(0.333,2.277,6.000)	(0.333,2.730,6.000)	(0.250,3.489,7.000)
BE2	(0.167,0.439,3.003)	(1.000,1.000,1.000)	(0.333,1.549,4.000)	(0.333,2.183,5.000)
BE3	(0.167,0.366,3.003)	(0.250,0.646,3.003)	(1.000,1.000,1.000)	(0.250,1.681,5.000)
BE4	(0.143,0.287,4.000)	(0.200,0.458,3.003)	(0.200,0.595,4.000)	(1.000,1.000,1.000)
Pairwise comparison with respect to ประโยชน์ (ผู้ให้บริการ)				
เกณฑ์	ด้านภาษี (BE1)	ด้านการลงทุน การเข้าถึงแหล่งเงินทุน (BE2)	ด้านภาพลักษณ์ ของธุรกิจ (BE3)	ด้านสิทธิ หน้าที่ ความรับผิดชอบ ของการเป็นนิติบุคคล (BE4)
BE1	(1.000,1.000,1.000)	(0.333,1.619,9.000)	(0.200,1.079,6.000)	(0.200,1.731,7.000)
BE2	(0.111,0.618,3.003)	(1.000,1.000,1.000)	(0.200,0.794,3.000)	(0.250,1.122,4.000)
BE3	(0.167,0.927,5.000)	(0.333,1.259,5.000)	(1.000,1.000,1.000)	(0.333,1.428,4.000)
BE4	(0.143,0.578,5.000)	(0.250,0.891,4.000)	(0.250,0.700,3.003)	(1.000,1.000,1.000)

จากตารางที่ 21 แสดงเมตริกการเปรียบเทียบระดับความสำคัญของทางเลือกภายใต้เกณฑ์ประโยชน์ ในมุมมองผู้ให้บริการและผู้ให้บริการ เพื่อนำผลลัพธ์ที่ได้ไปแปลงค่าตัวเลข เนื่องจากวิธีการคำนวณค่า (CR: Consistency ratio) ใช้สำหรับเลขจำนวนจริง ทั้งหมดกระบวนการนี้ เรียกว่า Defuzzified TFN เพื่อนำเลขจำนวนจริงที่ได้ไปคำนวณหาค่าน้ำหนักความสำคัญในลำดับต่อไป

ตารางที่ 22 เมตริกการเปรียบเทียบระดับความสำคัญของทางเลือกภายใต้เกณฑ์ความเสี่ยง
ในมุมมองของผู้ให้บริการและผู้ใช้บริการ

Pairwise comparison with respect to ความเสี่ยง (ผู้ให้บริการ)				
เกณฑ์	ความรับผิดชอบ ในการจัดทำบัญชี และ การเสียภาษีอากร (RI1)	ความรับผิดชอบ ต่อบุคคลภายนอก (RI2)	ความไม่แน่นอน และความคล่องตัว ในการดำเนินธุรกิจ (RI3)	ข้อจำกัดในการขยายกิจการ หรือ เงินทุน รวมถึงการสนับสนุน ช่วยเหลือจากภาครัฐ (RI4)
RI1	(1.000,1.000,1.000)	(1.000,2.391,9.000)	(1.000,3.425,9.000)	(1.000,3.627,9.000)
RI2	(0.111,0.418,1.000)	(1.000,1.000,1.000)	(1.000,1.816,6.000)	(1.000,2.110,5.000)
RI3	(0.111,0.292,1.000)	(0.167,0.551,1.000)	(1.000,1.000,1.000)	(0.250,1.587,4.000)
RI4	(0.111,0.276,1.000)	(0.200,0.474,1.000)	(0.250,0.630,4.000)	(1.000,1.000,1.000)
Pairwise comparison with respect to ความเสี่ยง (ผู้ให้บริการ)				
เกณฑ์	ความรับผิดชอบ ในการจัดทำบัญชี และ การเสียภาษีอากร (RI1)	ความรับผิดชอบ ต่อบุคคลภายนอก (RI2)	ความไม่แน่นอน และความคล่องตัว ในการดำเนินธุรกิจ (RI3)	ข้อจำกัดในการขยายกิจการ หรือ เงินทุน รวมถึงการสนับสนุน ช่วยเหลือจากภาครัฐ (RI4)
RI1	(1.000,1.000,1.000)	(0.250,0.813,3.000)	(0.250,0.913,5.000)	(0.250,0.930,6.000)
RI2	(0.333,1.230,4.000)	(1.000,1.000,1.000)	(0.333,1.059,3.000)	(0.250,1.059,5.000)
RI3	(0.200,1.095,4.000)	(0.333,0.944,3.003)	(1.000,1.000,1.000)	(0.333,0.976,4.000)
RI4	(0.167,1.075,4.000)	(0.200,0.944,4.000)	(0.250,1.025,3.003)	(1.000,1.000,1.000)

จากตารางที่ 22 แสดงเมตริกการเปรียบเทียบระดับความสำคัญของทางเลือกภายใต้
เกณฑ์ความเสี่ยง ในมุมมองผู้ให้บริการและผู้ใช้บริการ เพื่อนำผลลัพธ์ที่ได้ไปแปลงค่าตัวเลข
เนื่องจากวิธีการคำนวณค่า (CR: Consistency ratio) ใช้สำหรับเลขจำนวนจริง ทั้งหมดกระบวนการ
นี้ เรียกว่า Defuzzified TFN เพื่อนำเลขจำนวนจริงที่ได้ไปคำนวณหาค่าน้ำหนักความสำคัญ
ในลำดับต่อไป

การหาค่า Consistency ratio ของ FAHP

Gogus and Boucher (1998) ได้พัฒนาวิธีการคำนวณอัตราความไม่สอดคล้อง
(Consistency ratio) ของเมตริกการเปรียบเทียบเป็นคู่แบบฟัซซี (Fuzzy pairwise comparison
matrices) โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. แปลงเมตริกฟัซซีสามเหลี่ยม (Triangular fuzzy matrix) ให้เป็นเมตริก 2 เมตริก
ที่แยกจากกัน ในขั้นตอนนี้ เมตริกฟัซซีสามเหลี่ยมจะถูกแบ่งออกเป็น 2 เมตริก โดยออกมา
ในรูปแบบจำนวนฟัซซีสามเหลี่ยม คือ

$$A_i = (l_i, m_i, u_i)$$

เมตริกแรก สามารถสร้างขึ้นโดยใช้ค่ากลาง (Middle numbers) ของเมตริกฟัซซีสามเหลี่ยม คือ

$$A_m = [a_{ijm}]$$

เมตริกที่ 2 สามารถสร้างขึ้นโดยใช้ค่าเฉลี่ยเรขาคณิต (Geometric mean: GM) ของค่าบน (Upper bound) และค่าล่าง (Lower bound) ของเมตริกฟัซซีสามเหลี่ยม คือ

$$A_g = [\sqrt{a_{iju} a_{ijl}}]$$

2. การคำนวณเวกเตอร์น้ำหนัก (Weight vector) โดยใช้วิธีของ Saaty และทำการคำนวณค่า λ_{max}

การคำนวณดัชนีความสอดคล้อง (Consistency index: CI) โดยสำหรับแต่ละเมตริกจะสามารถคำนวณค่า CI ได้จากสมการดังต่อไปนี้

$$CI_m = \frac{\lambda_{max}^m - n}{n-1}$$

$$CI_g = \frac{\lambda_{max}^g - n}{n-1}$$

3. คำนวณอัตราความสอดคล้อง (Consistency ratio: CR) ของเมตริกที่กำลังวิเคราะห์ ซึ่งการหาค่า CR จะทำโดยการนำค่าดัชนีความสอดคล้อง (CI) ของแต่ละเมตริกหารด้วยค่า Random index (RI) ของเมตริกนั้น

$$CR_m = \frac{CI_m}{RI_m}$$

$$CR_g = \frac{CI_g}{RI_g}$$

หากค่าของ CR_m และ CR_g น้อยกว่า 0.1 แสดงว่า เมตริกนั้นมีความสอดคล้อง
(Consistent)

สำหรับค่าของ Random index (RI) ที่กำหนดโดยวิธีของ Gogus and Boucher (1998) นั้น
แตกต่างจากวิธีของ Saaty โดย Gogus and Boucher ได้พัฒนาตารางค่า RI ขึ้นมาใหม่ สำหรับเมตริก
การเปรียบเทียบเป็นคู่แบบฟัซซี (Fuzzy pairwise comparison matrices) โดยการสร้างเมตริก
แบบสุ่ม จำนวน 400 เมตริกซ์ โดยมีรายละเอียดดังภาพที่ 6

n	RI_m	RI_g
1	0	1
2	0	2
3	0.4890	0.1796
4	0.7937	0.2627
5	1.0720	0.3597
6	1.1996	0.3818
7	1.2874	0.4090
8	1.3410	0.4164
9	1.3793	0.4348
10	1.4095	0.4455
11	1.4181	0.4536
12	1.4462	0.4776
13	1.4555	0.4691
14	1.4913	0.4804
15	1.4986	0.4880

ภาพที่ 6 ค่าของ RI สำหรับแต่ละเมตริกซ์ตามวิธีของ Gogus and Boucher
ที่มา: onlineoutput.com (2568)

**ผลการวิเคราะห์ลำดับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจจดทะเบียนนิติบุคคลในมุมมอง
ของหน่วยงานภาครัฐและผู้ประกอบการด้านโลจิสติกส์**

งานวิจัยนี้ เป็นแบบสำรวจผ่านการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการทำแบบสอบถามออนไลน์
ในมุมมองของหน่วยงานภาครัฐและผู้ประกอบการด้านโลจิสติกส์จำนวน 6 สาขา ในพื้นที่
กรุงเทพมหานคร โดยการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะจากผู้ให้บริการที่ปฏิบัติงาน ผู้ใช้บริการ
ตามประเภทของธุรกิจด้านโลจิสติกส์ โดยกำหนดจำนวนของหน่วยงานภาครัฐและผู้ประกอบการ
ด้านโลจิสติกส์ที่ตอบแบบสอบถาม แบ่งตามพื้นที่กรุงเทพมหานคร จำนวน 6 เขตสำนักงาน

ซึ่งให้บริการจดทะเบียนนิติบุคคล 2 มุมมอง ได้แก่ หน่วยงานภาครัฐและผู้ให้บริการด้านโลจิสติกส์ โดยแบ่งหน่วยงานภาครัฐจำนวน 6 สาขา สาขาละ 2 คน ผู้ประกอบการด้านโลจิสติกส์ที่เป็นผู้ให้บริการ ตามประเภทธุรกิจ 2 ประเภทธุรกิจ จำนวน 6 สาขา จำนวนทั้งหมด 24 คน

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 23 ความถี่และร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม		จำนวน (คน)	ร้อยละ
มุมมอง	1. ผู้ให้บริการ	12	50.00
	2. ผู้ใช้บริการ	12	50.00
ประสบการณ์ทำงาน	1. น้อยกว่า 1 ปี	5	20.80
	2. 1-3 ปี	5	20.80
	3. 4-6ปี	3	12.50
	4. 7 ปีขึ้นไป	11	45.80
ประเภทธุรกิจ	1. หน่วยงานภาครัฐ	12	50.00
	2. ธุรกิจด้านการขนส่งและการจัดเก็บสินค้า	6	25.00
	3. ธุรกิจด้านการให้คำปรึกษาด้านการจัดการ	6	25.00
	4. ด้านอื่น		
ตำแหน่ง	1. ปฏิบัติการ พนักงานทั่วไป	13	54.20
	2. ชำนาญการ ผู้จัดการ และหัวหน้างาน	4	16.70
	3. ชำนาญการพิเศษ ผู้บริหาร	7	29.20

จากตารางที่ 23 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ให้บริการและผู้ใช้บริการ คิดเป็น ร้อยละ 50.00 จำนวน 12 คนเท่ากัน ประสบการณ์ทำงานส่วนใหญ่ พบว่า 7 ปีขึ้นไป คิดเป็น ร้อยละ 45.80 จำนวน 11 คน น้อยกว่า 1 ปี และ 1-3 ปี คิดเป็นร้อยละ 20.80 จำนวน 5 คน เท่ากัน สำหรับ 4-6 ปี คิดเป็นร้อยละ 12.50 จำนวน 3 คน สำหรับประเภทธุรกิจ แบ่งเป็นหน่วยงานภาครัฐ คิดเป็นร้อยละ 50 จำนวน 12 คน และผู้ประกอบการด้านโลจิสติกส์ คิดเป็นร้อยละ 50 จำนวน 12 คน (แบ่งเป็น 2 ประเภทธุรกิจ ได้แก่ ธุรกิจด้านการขนส่งและการจัดเก็บสินค้า และ ธุรกิจด้านการให้คำปรึกษาด้านการจัดการด้านอื่น)

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบระดับความสำคัญของเกณฑ์เป็นคู่
เกณฑ์หลักที่ต้องพิจารณา มีจำนวน 6 เกณฑ์ ได้แก่ ระยะเวลา ความซับซ้อน
ระบบการให้บริการ ประโยชน์และความเสี่ยง หมายถึง ตารางเมตริกขนาด 6x6 ฉะนั้นค่า CR
ที่ยอมรับได้ จะต้องมามีค่า ≤ 0.1 จากผลการวิเคราะห์สรุปได้ตารางที่ 24

ตารางที่ 24 ลำดับความสำคัญของเกณฑ์เป็นคู่ในมุมมองผู้ให้บริการและผู้ใช้บริการ

ผู้ให้บริการ			Consistency ratio: CR
ลำดับ	เกณฑ์	ค่าน้ำหนักความสำคัญ	
1	ระยะเวลา	0.178	0.027
2	ความซับซ้อน	0.169	
3	ประโยชน์	0.168	
4	ความเสี่ยง	0.166	
5	ระบบ	0.163	
6	การให้บริการ	0.157	
ผู้ให้บริการ			Consistency ratio: CR
ลำดับ	เกณฑ์	ค่าน้ำหนักความสำคัญ	
1	ระยะเวลา	0.171	0.032
2	ความซับซ้อน	0.170	
3	ประโยชน์	0.167	
4	ระบบ	0.165	
5	การให้บริการ	0.164	
6	ความเสี่ยง	0.163	

จากตารางที่ 24 จะเห็นได้ว่า ค่าความสอดคล้อง $CR \leq 1$ ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้
ของขนาดเมตริก $n \geq 5$ ดังนั้น ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามการเปรียบเทียบระดับความสำคัญ
ของเกณฑ์เป็นคู่ ได้แก่ ระยะเวลา ความซับซ้อน ระบบการให้บริการ ประโยชน์และความเสี่ยง
มีความสอดคล้องกัน สามารถใช้ข้อมูลดำเนินการวิเคราะห์ขั้นตอนต่อไปได้ ผลการเปรียบเทียบ
ทางเลือกเกณฑ์เป็นคู่ สรุปได้ว่า ระยะเวลามีความสำคัญมากที่สุดลำดับที่ 1 ทั้งในฝั่งผู้ให้บริการ
และผู้ให้บริการ มีค่าน้ำหนัก 0.178 และ 0.171 ตามลำดับ ลำดับที่ 2 คือ ความซับซ้อน ทั้งใน

ฝั่งผู้ให้บริการและผู้ใช้บริการ มีค่าน้ำหนัก 0.169 และ 0.170 ตามลำดับ ลำดับที่ 3 คือ ประโยชน์ ทั้งในฝั่งผู้ให้บริการและผู้ใช้บริการ มีค่าน้ำหนัก 0.168 และ 0.167 ตามลำดับ สำหรับลำดับที่ 4 ในฝั่งของผู้ให้บริการและผู้ใช้บริการมีความแตกต่างกัน ฝั่งผู้ให้บริการ คือ ความเสี่ยง มีค่าน้ำหนัก 0.166 ฝั่งผู้ให้บริการ คือ ระบบ มีค่าน้ำหนัก 0.165 ลำดับที่ 5 ในฝั่งของผู้ให้บริการและผู้ใช้บริการ มีความแตกต่างกัน ฝั่งผู้ให้บริการ คือ ระบบ มีค่าน้ำหนัก 0.163 ฝั่งผู้ให้บริการ คือ การให้บริการ มีค่าน้ำหนัก 0.164 และลำดับที่ผู้ให้บริการและผู้ให้บริการให้ความสำคัญน้อยที่สุด ผู้ให้บริการ คือ การให้บริการ มีค่าน้ำหนัก 0.157 และผู้ให้บริการ คือ ความเสี่ยง มีค่าน้ำหนัก 0.163 และ ค่าความสอดคล้องเท่ากับ 0.027 และ 0.032 ซึ่งเป็นไปตามเงื่อนไข ขอมรับได้

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบระดับความสำคัญแบบเป็นคู่ ภายใต้เกณฑ์ที่กำหนด

1. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความสำคัญของทางเลือกแบบเป็นคู่ ภายใต้เกณฑ์ระยะเวลา ได้แก่ ระยะเวลาในการจดทะเบียน ระยะเวลาในการเตรียมเอกสาร และระยะเวลาในการพิจารณาคำขอ ดังนั้น ตารางเมตริกขนาด 3x3 ค่า CR ที่ยอมรับได้จะต้องมีค่า ≤ 0.05

ตารางที่ 25 ลำดับความสำคัญของทางเลือกแบบเป็นคู่ ภายใต้เกณฑ์ระยะเวลาในมุมมองของ ผู้ให้บริการและผู้ใช้บริการ

ผู้ให้บริการ			
ลำดับ	เกณฑ์	ค่าน้ำหนักความสำคัญ	CR
1	ระยะเวลาในการจดทะเบียน (TI1)	0.470	0.011
2	ระยะเวลาในการเตรียมเอกสาร (TI2)	0.325	
3	ระยะเวลาในการพิจารณาคำขอ (TI3)	0.204	
ผู้ให้บริการ			
ลำดับ	เกณฑ์	ค่าน้ำหนักความสำคัญ	CR
1	ระยะเวลาในการจดทะเบียน (TI1)	0.351	0.001
2	ระยะเวลาในการเตรียมเอกสาร (TI2)	0.328	
3	ระยะเวลาในการพิจารณาคำขอ (TI3)	0.320	

จากตารางที่ 25 จะเห็นได้ว่า ค่าความสอดคล้อง CR เท่ากับ 0.011 และ 0.001 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ของขนาดเมตริก $n \geq 3$ ดังนั้น ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามการเปรียบเทียบ

ระดับความสำคัญของทางเลือกภายใต้เกณฑ์ ด้านระยะเวลา ได้แก่ ระยะเวลาในการจดทะเบียน ระยะเวลาในการเตรียมเอกสาร ระยะเวลาในการพิจารณาคำขอ มีความสอดคล้องกัน สามารถใช้ข้อมูลดำเนินการวิเคราะห์ขั้นต่อไปได้

ผลการเปรียบเทียบระดับความสำคัญของทางเลือกแบบเป็นคู่ ภายใต้เกณฑ์ระยะเวลา สรุปได้ว่า ระยะเวลาในการจดทะเบียน มีความสำคัญมากที่สุด 0.470 และ 0.351 ค่าความสอดคล้องเท่ากับ 0.011 และ 0.001 ซึ่งเป็นไปตามเงื่อนไข ยอมรับได้

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความสำคัญของทางเลือกแบบเป็นคู่ ภายใต้เกณฑ์ ความซับซ้อน ได้แก่ เอกสารที่ต้องเตรียม ความรู้ ความเข้าใจในขั้นตอนการจดทะเบียน และการปฏิบัติตามข้อกำหนดเมื่อเป็นนิติบุคคล ดังนั้น ตารางเมตริกขนาด 3x3 ค่า CR ที่ยอมรับได้ จะต้องมีค่า ≤ 0.05

ตารางที่ 26 ลำดับความสำคัญของทางเลือกแบบเป็นคู่ ภายใต้เกณฑ์ด้านความซับซ้อน ในมุมมอง ผู้ให้บริการและผู้ใช้บริการ

ผู้ให้บริการ			
ลำดับ	เกณฑ์	ค่าน้ำหนักความสำคัญ	CR
1	เอกสารที่ต้องเตรียม (CO1)	0.346	0.000
2	ความรู้ ความเข้าใจในขั้นตอนการจดทะเบียน (CO2)	0.331	
3	การปฏิบัติตามข้อกำหนดเมื่อเป็นนิติบุคคล (CO3)	0.323	
ผู้ใช้บริการ			
ลำดับ	เกณฑ์	ค่าน้ำหนักความสำคัญ	CR
1	เอกสารที่ต้องเตรียม (CO1)	0.335	0.009
2	ความรู้ ความเข้าใจในขั้นตอนการจดทะเบียน (CO2)	0.333	
3	การปฏิบัติตามข้อกำหนดเมื่อเป็นนิติบุคคล (CO3)	0.331	

จากตารางที่ 26 จะเห็นได้ว่าค่าความสอดคล้อง $CR \leq 0.05$ ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ ของขนาดเมตริก $n \geq 3$ ดังนั้น ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามการเปรียบเทียบระดับความสำคัญของทางเลือกภายใต้เกณฑ์ด้านความซับซ้อน ได้แก่ เอกสารที่ต้องเตรียม ความรู้ ความเข้าใจ ในขั้นตอนการจดทะเบียน การปฏิบัติตามข้อกำหนดเมื่อเป็นนิติบุคคล มีความสอดคล้องกัน สามารถใช้ข้อมูลดำเนินการวิเคราะห์ขั้นต่อไปได้

ผลการเปรียบเทียบระดับความสำคัญของทางเลือกแบบเป็นคู่ ภายใต้เกณฑ์ด้านความซับซ้อน สรุปได้ว่า เอกสารที่ต้องเตรียม มีความสำคัญมากที่สุด 0.346 และ 0.335 ค่าความสอดคล้องเท่ากับ 0 และ 0.009 ซึ่งเป็นไปตามเงื่อนไข ยอมรับได้

3. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความสำคัญของทางเลือกแบบเป็นคู่ ภายใต้เกณฑ์ระบบ ได้แก่ ความง่าย ความสะดวกในการใช้ระบบการจดทะเบียนนิติบุคคล ความรู้ ความเข้าใจในการจดทะเบียนนิติบุคคล และมีความน่าเชื่อถือในระบบจดทะเบียนนิติบุคคล ดังนั้น ตารางเมตริกขนาด 3x3 ค่า CR ที่ยอมรับได้จะต้องมีค่า ≤ 0.05

ตารางที่ 27 ลำดับความสำคัญของทางเลือกแบบเป็นคู่ ภายใต้เกณฑ์ด้านระบบ ในมุมมองของผู้ให้บริการและผู้ใช้บริการ

ผู้ให้บริการ			
ลำดับ	เกณฑ์	ค่าน้ำหนักความสำคัญ	CR
1	ความง่าย ความสะดวกในการใช้ระบบการจดทะเบียนนิติบุคคล (SY1)	0.359	0.004
2	มีความน่าเชื่อถือในระบบจดทะเบียนนิติบุคคล (SY3)	0.321	
3	ความรู้ ความเข้าใจในการจดทะเบียนนิติบุคคล (SY2)	0.320	
ผู้ให้บริการ			
ลำดับ	เกณฑ์	ค่าน้ำหนักความสำคัญ	CR
1	ความง่าย ความสะดวกในการใช้ระบบการจดทะเบียนนิติบุคคล (SY1)	0.362	0.017
2	ความง่าย ความสะดวกในการใช้ระบบการจดทะเบียนนิติบุคคล (SY1)	0.324	
3	มีความน่าเชื่อถือในระบบจดทะเบียนนิติบุคคล (SY3)	0.314	

จากตารางที่ 27 จะเห็นได้ว่า ค่าความสอดคล้อง $CR \leq 0.05$ ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ของขนาดเมตริก $n \geq 3$ ดังนั้น ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามการเปรียบเทียบระดับความสำคัญของทางเลือกภายใต้เกณฑ์ด้านระบบ ได้แก่ ความง่าย ความสะดวกในการใช้ระบบการจดทะเบียน

นิติบุคคล ความรู้ ความเข้าใจในการจดทะเบียนนิติบุคคล มีความน่าเชื่อถือในระบบจดทะเบียนนิติบุคคล มีความสอดคล้องกัน สามารถใช้ข้อมูลดำเนินการวิเคราะห์ขั้นตอนต่อไปได้

4. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความสำคัญของทางเลือกแบบเป็นคู่ ภายใต้เกณฑ์การให้บริการ ได้แก่ ความพึงพอใจต่อการให้บริการ ผู้ให้บริการมีความรู้เพียงพอต่อการให้คำแนะนำ และความน่าเชื่อถือของการให้บริการ ดังนั้น ตารางเมตริกขนาด 3x3 ค่า CR ที่ยอมรับได้ จะต้องมิต่ำ ≤ 0.05

ตารางที่ 28 ลำดับความสำคัญของทางเลือกแบบเป็นคู่ ภายใต้เกณฑ์ด้านการให้บริการในมุมมองของผู้ให้บริการและผู้ใช้บริการ

ผู้ให้บริการ			
ลำดับ	เกณฑ์	ค่าน้ำหนักความสำคัญ	CR
1	ความพึงพอใจต่อการให้บริการ (SE1)	0.356	0.006
2	ผู้ให้บริการมีความรู้เพียงพอต่อการให้คำแนะนำ (SE2)	0.323	
3	ความน่าเชื่อถือของการให้บริการ (SE3)	0.322	
ผู้ให้บริการ			
ลำดับ	เกณฑ์	ค่าน้ำหนักความสำคัญ	CR
1	ความพึงพอใจต่อการให้บริการ (SE1)	0.338	0.027
2	ความน่าเชื่อถือของการให้บริการ (SE3)	0.334	
3	ผู้ให้บริการมีความรู้เพียงพอต่อการให้คำแนะนำ (SE2)	0.328	

จากตารางที่ 28 จะเห็นได้ว่า ค่าความสอดคล้อง $CR \leq 0.05$ ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ของขนาดเมตริก $n \geq 3$ ดังนั้น ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามการเปรียบเทียบระดับความสำคัญของทางเลือกภายใต้เกณฑ์การให้บริการ ได้แก่ ความพึงพอใจต่อการให้บริการ ผู้ให้บริการมีความรู้เพียงพอต่อการให้คำแนะนำ และความน่าเชื่อถือของการให้บริการ มีความสอดคล้องกัน สามารถใช้ข้อมูลดำเนินการวิเคราะห์ขั้นตอนต่อไปได้

5. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความสำคัญของทางเลือกแบบเป็นคู่ ภายใต้เกณฑ์ประโยชน์ ได้แก่ ภาษี การลงทุนการเข้าถึงแหล่งเงินทุน ภาพลักษณ์ของธุรกิจ และสิทธิ หน้าที่ความรับผิดชอบการเป็นนิติบุคคล ดังนั้น ตารางเมตริกขนาด 4x4 ค่า CR ที่ยอมรับได้ จะต้องมิต่ำ ≤ 0.09

ตารางที่ 29 ลำดับความสำคัญของทางเลือกแบบเป็นคู่ ภายใต้เกณฑ์ประโยชน์ ในมุมมองของ
ผู้ให้บริการและผู้ใช้บริการ

ผู้ให้บริการ			
ลำดับ	เกณฑ์	ค่าน้ำหนักความสำคัญ	CR
1	ภาษี (BE1)	0.260	0.012
2	ภาพลักษณ์ของธุรกิจ (BE3)	0.254	
3	การลงทุน การเข้าถึงแหล่งเงินทุน (BE2)	0.243	
	สิทธิ หน้าที่ ความรับผิดชอบของการเป็นนิติบุคคล (BE4)	0.243	
ผู้ให้บริการ			
ลำดับ	เกณฑ์	ค่าน้ำหนักความสำคัญ	CR
1	ภาษี (BE1)	0.279	0.016
2	การลงทุน การเข้าถึงแหล่งเงินทุน (BE2)	0.250	
3	ภาพลักษณ์ของธุรกิจ (BE3)	0.239	
4	สิทธิ หน้าที่ ความรับผิดชอบของการเป็นนิติบุคคล (BE4)	0.232	

จากตารางที่ 29 จะเห็นได้ว่า ค่าความสอดคล้อง $CR \leq 0.09$ ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ของขนาดเมตริก $n \geq 4$ ดังนั้น ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามการเปรียบเทียบระดับความสำคัญของทางเลือกภายใต้เกณฑ์ด้านประโยชน์ ได้แก่ ภาษี การลงทุนการเข้าถึงแหล่งเงินทุน ภาพลักษณ์ของธุรกิจ และสิทธิ หน้าที่ ความรับผิดชอบของการเป็นนิติบุคคล มีความสอดคล้องกัน สามารถใช้ข้อมูลดำเนินการวิเคราะห์ขั้นต่อไปได้

6. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความสำคัญของทางเลือกแบบเป็นคู่ภายใต้เกณฑ์ความเสี่ยง ได้แก่ ความรับผิดชอบในการจัดทำบัญชี และการเสียภาษีอากร ความรับผิดชอบต่อบุคคลภายนอก ความไม่แน่นอนและความคล่องตัวในการดำเนินธุรกิจ และข้อจำกัดในการขยายกิจการ หรือเพิ่มทุน รวมถึงการสนับสนุนช่วยเหลือจากทางภาครัฐ ดังนั้น ตารางเมตริกขนาด 4×4 ค่า CR ที่ยอมรับได้จะต้องมีค่า ≤ 0.09

ตารางที่ 30 ลำดับความสำคัญของทางเลือกแบบเป็นคู่ ภายใต้เกณฑ์ด้านความเสี่ยง ในมุมมองของ
ผู้ให้บริการและผู้ใช้บริการ

ผู้ให้บริการ			
ลำดับ	เกณฑ์	ค่าน้ำหนักความสำคัญ	CR
1	ความรับผิดชอบในการจัดทำบัญชี และการเสียภาษี อากร (RI1)	0.321	0.010
2	ความรับผิดชอบต่อบุคคลภายนอก (RI2)	0.269	
3	ความไม่แน่นอน และความคล่องตัวในการดำเนิน ธุรกิจ (RI3)	0.210	
4	ข้อจำกัดในการขยายกิจการ หรือเพิ่มทุน รวมถึง การสนับสนุนช่วยเหลือจากทางภาครัฐ (RI4)]	0.200	
ผู้ให้บริการ			
ลำดับ	เกณฑ์	ค่าน้ำหนักความสำคัญ	CR
1	ความรับผิดชอบต่อบุคคลภายนอก (RI2)	0.253	0.010
2	ความไม่แน่นอนและความคล่องตัวในการดำเนินธุรกิจ (RI3)	0.250	
	ข้อจำกัดในการขยายกิจการ หรือเพิ่มทุน รวมถึง การสนับสนุนช่วยเหลือจากทางภาครัฐ (RI4)		
3	ความรับผิดชอบในการจัดทำบัญชี และการเสียภาษี อากร (RI1)	0.248	

จากตารางที่ 30 จะเห็นได้ว่าค่าความสอดคล้อง $CR \leq 0.09$ ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้
ของขนาดเมตริก $n \geq 4$ ดังนั้น ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามการเปรียบเทียบระดับความสำคัญ
ของทางเลือกภายใต้เกณฑ์ความเสี่ยง ได้แก่ ความรับผิดชอบในการจัดทำบัญชี และการเสียภาษี
อากร ความรับผิดชอบต่อบุคคลภายนอก ความไม่แน่นอน และความคล่องตัวในการดำเนินธุรกิจ
และข้อจำกัดในการขยายกิจการ หรือเพิ่มทุน รวมถึงการสนับสนุนช่วยเหลือจากทางภาครัฐ
มีความสอดคล้องกัน สามารถใช้ข้อมูลดำเนินการวิเคราะห์ขั้นต่อไปได้

ค่าน้ำหนักความสำคัญของปัจจัย

จากการวิเคราะห์ลำดับชั้นแบบคลุมเครือ Fuzzy Analytic Hierarchy Process (FAHP) โดยตรวจสอบค่าความสอดคล้องของปัจจัยหลัก พบว่า ค่าความสอดคล้องอยู่ที่ ซึ่งค่า $CR \leq 0.01$ แสดงว่า อยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ จึงนำมาวิเคราะห์ลำดับความสำคัญของปัจจัยหลัก (Main criteria) ที่มีผลต่อการตัดสินใจจดทะเบียนนิติบุคคลในมุมมองของหน่วยงานภาครัฐและผู้ประกอบการ ด้านโลจิสติกส์ พบว่า ด้านระยะเวลา เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจจดทะเบียนนิติบุคคล มากที่สุด แสดงผลในตารางที่ 31 แสดงให้เห็นว่า หน่วยงานภาครัฐและผู้ประกอบการ ด้านโลจิสติกส์ ให้ความสำคัญเป็นลำดับแรก เมื่อต้องการจดทะเบียนนิติบุคคล ดังนั้น ผู้ให้บริการ จำเป็นต้องให้ความสำคัญต่อระยะเวลา นอกจากนี้ เพื่อพิจารณาให้ชัดเจนมากขึ้น ในการศึกษา ครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงศึกษาปัจจัยรองที่มีอิทธิพลต่อการเลือกใช้บริการเช่นกัน

ตารางที่ 31 แผนภูมิกำหนดน้ำหนักความสำคัญ

ปัจจัยหลัก	ค่าน้ำหนักความสำคัญ		ปัจจัยรอง	ค่าน้ำหนักความสำคัญ	
	ผู้ให้บริการ	ผู้ใช้บริการ		ผู้ให้บริการ	ผู้ใช้บริการ
ระยะเวลา (TI)	0.178	0.171	ระยะเวลาในการจดทะเบียน (TI1)	0.470	0.351
			ระยะเวลาในการเตรียมเอกสาร (TI2)	0.325	0.328
			ระยะเวลาในการพิจารณาคำขอ (TI3)	0.204	0.32
ความซับซ้อน (CO)	0.169	0.170	เอกสารที่ต้องเตรียม (CO1)	0.346	0.335
			ความรู้ ความเข้าใจในขั้นตอนการจดทะเบียน (CO2)	0.331	0.333
			การปฏิบัติตามข้อกำหนดเมื่อเป็นนิติบุคคล (CO3)	0.323	0.331
ระบบ (SY)	0.163	0.165	ความง่าย ความสะดวกในการใช้ระบบการจดทะเบียนนิติบุคคล (SY1)	0.359	0.362
			ความรู้ ความเข้าใจในการจดทะเบียนนิติบุคคล (SY2)	0.320	0.324
			มีความน่าเชื่อถือในระบบจดทะเบียนนิติบุคคล (SY3)	0.321	0.314

ตารางที่ 31 (ต่อ)

ปัจจัยหลัก	ค่าน้ำหนักความสำคัญ		ปัจจัยรอง	ค่าน้ำหนักความสำคัญ	
	ผู้ให้บริการ	ผู้ใช้บริการ		ผู้ให้บริการ	ผู้ใช้บริการ
การให้บริการ (SE)	0.157	0.164	ความพึงพอใจต่อการให้บริการ (SE1)	0.356	0.338
			ผู้ให้บริการมีความรู้เพียงพอต่อการให้คำแนะนำ (SE2)	0.323	0.328
			ความน่าเชื่อถือของการให้บริการ (SE3)	0.322	0.334
ประโยชน์ (BE)	0.168	0.167	ภาษี (BE1)	0.279	0.260
			การลงทุน การเข้าถึงแหล่งเงินทุน (BE2)	0.250	0.243
			ภาพลักษณ์ของธุรกิจ (BE3)	0.239	0.254
			สิทธิ หน้าที่ ความรับผิดชอบ การเป็นนิติบุคคล (BE4)	0.232	0.243
ความเสี่ยง	0.166	0.163	ความรับผิดชอบในการจัดทำบัญชี และการเสียภาษีอากร (RI1)	0.321	0.248
			ความรับผิดชอบต่อบุคคลภายนอก (RI2)	0.269	0.253
			ความไม่แน่นอนและความคล่องตัวในการดำเนินธุรกิจ (RI3)	0.210	0.250
			ข้อจำกัดในการขยายกิจการ หรือเพิ่มทุน รวมถึงการสนับสนุนช่วยเหลือจากทางภาครัฐ (RI4)	0.200	

ตารางที่ 32 ลำดับค่าน้ำหนักความสำคัญของปัจจัยทางเลือกของผู้ให้บริการ (ปัจจัยรอง)

ผู้ให้บริการ		
ลำดับ	ปัจจัย	ค่าน้ำหนัก ความสำคัญ
1	ระยะเวลาในการจดทะเบียน (TI1)	0.084
2	ความง่าย ความสะดวกในการใช้ระบบการจดทะเบียนนิติบุคคล (SY1)	0.059
3	เอกสารที่ต้องเตรียม (CO1)	0.058
	ระยะเวลาในการเตรียมเอกสาร (TI2)	
4	ความรู้ ความเข้าใจในขั้นตอนการจดทะเบียน (CO2)	0.056
	ความพึงพอใจต่อการให้บริการ (SE1)	
5	การปฏิบัติตามข้อกำหนดเมื่อเป็นนิติบุคคล (CO3)	0.055
6	ความรับผิดชอบในการจัดทำบัญชี และการเสียภาษีอากร (RI1)	0.053
7	มีความน่าเชื่อถือในระบบจดทะเบียนนิติบุคคล (SY3)	0.052
	ความรู้ ความเข้าใจในการจดทะเบียนนิติบุคคล (SY2)	
8	ผู้ให้บริการมีความรู้เพียงพอต่อการให้คำแนะนำ (SE2)	0.051
	ความน่าเชื่อถือของการให้บริการ (SE3)	
9	ภาษี (BE1)	0.047
10	ความรับผิดชอบต่อบุคคลภายนอก (RI2)	0.045
11	การลงทุน การเข้าถึงแหล่งเงินทุน (BE2)	0.042
12	ภาพลักษณ์ของธุรกิจ (BE3)	0.040
13	สิทธิ หน้าที่ ความรับผิดชอบของการเป็นนิติบุคคล (BE4)	0.039
14	ระยะเวลาในการพิจารณาคำขอ (TI3)	0.036
15	ความไม่แน่นอนและความคล่องตัวในการดำเนินธุรกิจ (RI3)	0.035
16	ข้อจำกัดในการขยายกิจการ หรือเพิ่มทุน รวมถึงการสนับสนุนช่วยเหลือจากทางภาครัฐ (RI4)	0.033

ตารางที่ 33 ลำดับค่าน้ำหนักความสำคัญของปัจจัยทางเลือกของผู้ใช้บริการ (ปัจจัยรอง)

ผู้ให้บริการ		
ลำดับ	ปัจจัย	ค่าน้ำหนัก สำคัญ
1	ระยะเวลาในการจดทะเบียน (TI1)	0.060
	ความง่าย ความสะดวกในการใช้ระบบการจดทะเบียนนิติบุคคล (SY1)	
	เอกสารที่ต้องเตรียม (CO1)	
2	ความรู้ ความเข้าใจในขั้นตอนการจดทะเบียน (CO2)	0.057
3	การปฏิบัติตามข้อกำหนดเมื่อเป็นนิติบุคคล (CO3)	0.056
	ระยะเวลาในการเตรียมเอกสาร (TI2)	
4	ความพึงพอใจต่อการให้บริการ (SE1)	0.055
	ความน่าเชื่อถือของการให้บริการ (SE3)	
	ระยะเวลาในการพิจารณาคำขอ (TI3)	
5	ผู้ให้บริการมีความรู้เพียงพอต่อการให้คำแนะนำ (SE2)	0.054
6	ความรู้ ความเข้าใจในการจดทะเบียนนิติบุคคล (SY2)	0.053
7	มีความน่าเชื่อถือในระบบจดทะเบียนนิติบุคคล (SY3)	0.052
8	ภาษี (BE1)	0.043
9	ภาพลักษณ์ของธุรกิจ (BE3)	0.042
10	ความรับผิดชอบต่อบุคคลภายนอก (RI2)	0.041
	ความไม่แน่นอนและความคล่องตัวในการดำเนินธุรกิจ (RI3)	
	ข้อจำกัดในการขยายกิจการ หรือเพิ่มทุน รวมถึงการสนับสนุนช่วยเหลือจากทางภาครัฐ (RI4)	
	การลงทุน การเข้าถึงแหล่งเงินทุน (BE2)	
	สิทธิ หน้าที่ ความรับผิดชอบของการเป็นนิติบุคคล (BE4)	
11	ความรับผิดชอบต่อการจัดทำบัญชี และการเสียภาษีอากร (RI1)	0.040

จากตารางที่ 33 และตารางที่ 34 เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักความสำคัญเกณฑ์ทางเลือกพบว่า ลำดับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจจดทะเบียนนิติบุคคล 3 ลำดับแรก เรียงตามค่าน้ำหนักจากมากไปน้อย ได้แก่ ระยะเวลาในการจดทะเบียน ความง่าย ความสะดวกในการใช้ระบบ

การจดทะเบียนนิติบุคคล เอกสารที่ต้องเตรียม ซึ่งเหมือนกันทั้ง 2 มุมมอง สำหรับลำดับอื่น ๆ จะมีความแตกต่างกัน

จะเห็นว่า การพิจารณาบัญชีที่มีอิทธิพลจากการศึกษาครั้งนี้ เป็นสิ่งที่ทำให้ผู้ให้บริการสามารถทราบความต้องการและเข้าถึงผู้ใช้บริการ ได้ดีขึ้น นอกจากนี้ การตัดสินใจจดทะเบียนนิติบุคคล ทำให้เห็นว่า ระยะเวลาเป็นสิ่งสำคัญต่อการตัดสินใจจดทะเบียนนิติบุคคล ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานภาครัฐ หรือภาคเอกชน ควรให้ความสำคัญกับเรื่องของระยะเวลาในการจดทะเบียนนิติบุคคล



บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

งานวิจัยเรื่องนี้ เป็นการศึกษา เรื่อง การตัดสินใจจดทะเบียนนิติบุคคลในมุมมองของหน่วยงานภาครัฐและผู้ประกอบการด้านโลจิสติกส์ โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการจดทะเบียนนิติบุคคล และการให้บริการจดทะเบียนนิติบุคคลในพื้นที่กรณีศึกษา 2) เพื่อประเมินประสิทธิภาพการบริการของสาขาที่ให้บริการจดทะเบียนนิติบุคคลในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และ 3) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจจดทะเบียนนิติบุคคล ในมุมมองของหน่วยงานภาครัฐและผู้ประกอบการด้าน โลจิสติกส์ โดยศึกษาการตัดสินใจจดทะเบียนนิติบุคคลในพื้นที่ กรุงเทพมหานคร จำนวน 6 สาขา แบ่งตามพื้นที่สำนักงานเขตพัฒนาธุรกิจการค้า เมื่อได้ข้อมูลเกี่ยวกับการให้บริการจดทะเบียนนิติบุคคล และการให้บริการจดทะเบียนนิติบุคคลแล้ว ผู้วิจัยได้นำมาใช้ในการประเมินประสิทธิภาพของแต่ละสาขาด้วยเทคนิค DEA เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพในแต่ละพื้นที่ และวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการจดทะเบียนนิติบุคคลของแต่ละสาขา จากนั้น ทำการศึกษาปัจจัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับการตัดสินใจจดทะเบียนนิติบุคคล ในมุมมองผู้ให้บริการและผู้ใช้บริการ แล้วนำมาวิเคราะห์ด้วยเทคนิคกระบวนการวิเคราะห์ลำดับชั้นแบบคลุมเครือ Fuzzy Analytic Hierarchy Process (FAHP) ประกอบด้วยปัจจัยหลัก ได้แก่ ระยะเวลา ความซับซ้อน ระบบการให้บริการ ประโยชน์และความเสี่ยง และปัจจัยรองอื่น ๆ จำนวน 20 ปัจจัย เพื่อดูลำดับความสำคัญ ที่ทั้ง 2 มุมมองใช้ในการตัดสินใจจดทะเบียนนิติบุคคล ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการศึกษาดังกล่าว ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการจดทะเบียนนิติบุคคล และการให้บริการจดทะเบียนนิติบุคคลในพื้นที่กรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้ให้บริการและผู้ใช้บริการจดทะเบียนนิติบุคคล โดยผู้ให้บริการเดินทางมาใช้บริการที่สำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าทั้ง 6 เขต เริ่มจากการศึกษาข้อมูล เตรียมเอกสาร และเดินทางมายื่นคำขอ ในส่วนผู้ให้บริการ มีการเตรียมความพร้อมในเรื่องต่าง ๆ ได้แก่ การเตรียมพื้นที่ เตรียมเจ้าหน้าที่ จากนั้นทำการพิจารณาคำขอ รวมถึงให้บริการอื่น ๆ แก่ผู้ให้บริการ จากข้อมูลดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยสามารถระบุปัจจัยนำเข้า และปัจจัยผลผลิต เพื่อใช้ในการประเมินประสิทธิภาพของแต่ละพื้นที่ได้

2. ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของแต่ละพื้นที่ในกรุงเทพมหานคร พบว่า สำนักงานเขตพัฒนาธุรกิจการค้า เขต 1 เขต 3 และเขต 5 มีประสิทธิภาพสูงสุด โดยมีค่า Efficiency เท่ากับ 1.000 รองลงมา คือ เขต 4 มีค่า Efficiency เท่ากับ 0.967 และเขต 2 มีค่า Efficiency เท่ากับ 0.920 ส่วนเขตที่น้อยที่สุด คือ เขต 6 มีค่า Efficiency เท่ากับ 0.211 ตามลำดับ พบว่า สำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้า เขต 1 เขต 3 และเขต 5 มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 1.000 ซึ่งสูงที่สุด และสำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้า เขต 6 มีค่าประสิทธิภาพน้อยที่สุด เท่ากับ 0.211

สามารถวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพของแต่ละพื้นที่ได้ว่า เกณฑ์ที่มีค่าน้ำหนักมากที่สุด ที่ส่งผลต่อการประเมินประสิทธิภาพของสำนักงานเขตทั้ง 6 สาขา คือ จำนวนเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีค่ามากที่สุด เท่ากับ 1.000 ในส่วนของค่าน้ำหนักของเกณฑ์ที่มีค่าน้อยที่สุด เท่ากับ 0.000 คือ ระยะทางจากรถไฟฟ้า ค่าเช่าพื้นที่ และค่าขอเป็นธุรกิจด้านโลจิสติกส์นั้น ไม่ได้ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของการประเมินดังกล่าว จากการประเมินประสิทธิภาพที่ได้ ผู้วิจัยได้นำไปศึกษาเพิ่มเติมโดยการหาปัจจัยอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจจดทะเบียนนิติบุคคล โดยเปรียบเทียบลำดับความสำคัญของปัจจัยต่อไปได้

3. ผลการวิเคราะห์ลำดับปัจจัยที่มีผลในการตัดสินใจจดทะเบียนนิติบุคคลในมุมมองของหน่วยงานภาครัฐและผู้ประกอบการด้านโลจิสติกส์ ได้แบ่งผลการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ผลข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบระดับความสำคัญเกณฑ์เป็นคู่ ดังนี้

3.1 ผลข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ให้บริการและผู้ให้บริการ คิดเป็นร้อยละ 50 เท่ากัน มีประสบการณ์ทำงาน 7 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 45.80 ประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 1 ปี และประสบการณ์ทำงาน 1-3ปี คิดเป็นร้อยละ 20.80 เท่ากัน ส่วนประสบการณ์ทำงาน 4-6 ปี คิดเป็นร้อยละ 12.50 เป็นหน่วยงานภาครัฐ ร้อยละ 50 และผู้ประกอบการในธุรกิจด้านโลจิสติกส์ คิดเป็นร้อยละ 50 (แบ่งออกเป็น 2 รหัสธุรกิจ ได้แก่ ธุรกิจด้านการขนส่งและการจัดเก็บสินค้า และธุรกิจด้านการให้คำปรึกษาด้านการจัดการด้านอื่น)

3.2 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบระดับความสำคัญเกณฑ์เป็นคู่ พบว่า ในการศึกษาลำดับความสำคัญของปัจจัย มีการระบุปัจจัยหลักในการพิจารณา จำนวน 6 ปัจจัย พบว่า มีการให้คะแนนลำดับความสำคัญของแต่ละเกณฑ์นั้น ในมุมมองของหน่วยงานภาครัฐและผู้ประกอบการด้านโลจิสติกส์ มีการให้ลำดับความสำคัญที่เหมือนและแตกต่างกันอยู่ ในบางลำดับ สำหรับเกณฑ์ที่ทั้ง 2 มุมมองให้ความสำคัญเหมือนกัน ลำดับแรก คือ ระยะเวลา ลำดับที่ 2 คือ ความซับซ้อน และลำดับที่ 3 คือ ประโยชน์ นอกจากนี้ เกณฑ์ที่ให้ความสำคัญต่างกัน คือ ลำดับที่ 4 ลำดับที่ 5 และลำดับที่ 6 ในส่วนหน่วยงานภาครัฐ จะให้เกณฑ์ความเสี่ยง ระบบ

และการให้บริการตามลำดับ ซึ่งต่างกับผู้ประกอบการด้านโลจิสติกส์ ที่ให้เกณฑ์ระบบ การให้บริการ และความเสถียร ตามลำดับ ซึ่งในแต่ละลำดับมีการให้ค่าน้ำหนักความสำคัญของปัจจัย ดังนี้

ลำดับที่ 1 คือ ระยะเวลา มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจจดทะเบียนนิติบุคคลในมุมมอง ของหน่วยงานภาครัฐและผู้ประกอบการด้านโลจิสติกส์ เป็นอันดับแรก โดยมีค่าน้ำหนัก ความสำคัญของเกณฑ์เท่ากับ 0.178 และ 0.171 ตามลำดับ

ลำดับที่ 2 คือ ความซับซ้อน มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจจดทะเบียนนิติบุคคลในมุมมอง ของหน่วยงานภาครัฐและผู้ประกอบการด้านโลจิสติกส์ เป็นอันดับ 2 โดยมีค่าน้ำหนักความสำคัญ ของเกณฑ์เท่ากับ 0.169 และ 0.170 ตามลำดับ

ลำดับที่ 3 คือ ประโยชน์ มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจจดทะเบียนนิติบุคคลในมุมมอง ของหน่วยงานภาครัฐและผู้ประกอบการด้านโลจิสติกส์ เป็นอันดับ 3 โดยมีค่าน้ำหนักความสำคัญ ของเกณฑ์เท่ากับ 0.168 และ 0.167 ตามลำดับ

ลำดับที่ 4 คือ ความเสี่ยงและระบบ มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจจดทะเบียนนิติบุคคล ในมุมมองของหน่วยงานภาครัฐและผู้ประกอบการด้าน โลจิสติกส์ เป็นอันดับ 4 โดยมีค่าน้ำหนัก ความสำคัญของเกณฑ์เท่ากับ 0.166 และ 0.165 ตามลำดับ

ลำดับที่ 5 คือ ระบบและการให้บริการ มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจจดทะเบียนนิติบุคคล ในมุมมองของหน่วยงานภาครัฐและผู้ประกอบการด้าน โลจิสติกส์ เป็นอันดับ 5 โดยมีค่าน้ำหนัก ความสำคัญของเกณฑ์เท่ากับ 0.163 และ 0.164 ตามลำดับ

ลำดับที่ 6 คือ การให้บริการและความเสถียร มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจจดทะเบียน นิติบุคคล ในมุมมองของหน่วยงานภาครัฐและผู้ประกอบการด้าน โลจิสติกส์ เป็นอันดับสุดท้าย โดยมีค่าน้ำหนักความสำคัญของเกณฑ์เท่ากับ 0.157 และ 0.163 ตามลำดับ

นอกจากนี้ การศึกษาลำดับความสำคัญของปัจจัยรอง พบว่า ผู้ให้บริการให้ความสำคัญ กับปัจจัยระยะเวลาในการจดทะเบียน เป็นลำดับแรก มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.084 และผู้ใช้บริการ ให้ความสำคัญกับปัจจัยระยะเวลาในการจดทะเบียนเป็นลำดับแรก เช่นเดียวกันมีค่าน้ำหนัก 0.060 รวมถึงให้ความสำคัญกับความง่าย ความสะดวกในการใช้ระบบการจดทะเบียนนิติบุคคล เอกสาร ที่ต้องเตรียมเพิ่มเติมด้วย โดยมีค่าน้ำหนักที่เท่ากัน 0.060 เห็นได้ชัดว่า ทั้ง 2 มุมมอง มีการให้ ความสำคัญที่เหมือนกัน แต่ไม่ทั้งหมด โดยผู้ให้บริการต้องการที่จะให้บริการได้อย่างรวดเร็ว เพื่อให้ผู้ใช้บริการพึงพอใจ และตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการ ได้อย่างรวดเร็ว สำหรับ ผู้ใช้บริการก็ต้องการความรวดเร็วในการใช้บริการ และคำนึงถึงความง่าย ความสะดวก ความกังวล ในเรื่องของเอกสารที่ต้องเตรียมด้วย เนื่องจากยังมองว่า เป็นเรื่องที่มีความซับซ้อน

อภิปรายผล

การศึกษาการตัดสินใจจดทะเบียนนิติบุคคลในมุมมองของหน่วยงานภาครัฐ และผู้ประกอบการด้าน โลจิสติกส์ เป็นการศึกษาจากการสำรวจข้อมูล สามารถนำมาอภิปราย ได้ดังนี้

1. ผู้วิจัยทำการศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมถึง เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง จากนั้น นำไปใช้ในการประเมินประสิทธิภาพของพื้นที่ให้บริการ จดทะเบียนนิติบุคคล ด้วยเทคนิค DEA และวิเคราะห์ลำดับความสำคัญของปัจจัยอื่น ๆ ด้วยทฤษฎี กระบวนการวิเคราะห์ลำดับชั้นแบบคลุมเครือ FAHP ซึ่งในการใช้เทคนิค DEA และ FAHP ร่วมกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Luhaniwal (2025) ที่ได้นำ FAHP และ DEA มาใช้แบบบูรณาการ เพื่อประเมินประสิทธิภาพและจัดลำดับความสำคัญของแหล่งพลังงานหมุนเวียนในประเทศอินเดีย สำหรับผลการศึกษการตัดสินใจจดทะเบียนนิติบุคคลในมุมมองของหน่วยงานภาครัฐ และผู้ประกอบการด้าน โลจิสติกส์ พบว่า การประเมินประสิทธิภาพของแต่ละพื้นที่ด้วย DEA พื้นที่ที่มีค่าคะแนนประเมินประสิทธิภาพการบริการจดทะเบียนนิติบุคคลสูงที่สุด เท่ากับ 1.000 คือ สำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้า เขต 1 เขต 3 และ เขต 5 โดยมีค่าคะแนนน้ำหนักของปัจจัยนำเข้า ที่สูงที่สุด คือ จำนวนเจ้าหน้าที่ ซึ่งส่งผลต่อการประเมินประสิทธิภาพมากที่สุด มีค่าเท่ากับ 1.000 ทำให้สรุปได้ว่า จำนวนเจ้าหน้าที่ที่มีผลต่อค่าคะแนนประเมินประสิทธิภาพของพื้นที่ให้บริการ จดทะเบียนนิติบุคคล ซึ่งแสดงว่า จำนวนปัจจัยผลผลิตที่ได้สอดคล้องกับปัจจัยนำเข้า คือ จำนวน ค่าของจดทะเบียนทั้งหมดกับจำนวนเจ้าหน้าที่ของสาขานั้น ๆ สอดคล้องกัน ปริมาณค่าขอที่รับ จดทะเบียนมาก และเจ้าหน้าที่ที่มีเพียงพอต่อการให้บริการจดทะเบียนนิติบุคคล

2. เมื่อศึกษาปัจจัยการตัดสินใจจดทะเบียนนิติบุคคลในมุมมองของผู้ให้บริการ และผู้ใช้บริการด้วย FAHP พบว่า ปัจจัยหลักที่ทั้ง 2 มุมมอง ให้ความสำคัญเป็นลำดับแรก คือ ระยะเวลา ซึ่งมีค่าน้ำหนักสูงที่สุดในฝั่งผู้ให้บริการ เท่ากับ 0.178 และฝั่งผู้ใช้บริการ เท่ากับ 0.171 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ในการประเมินประสิทธิภาพด้วย DEA เนื่องจาก ในการพิจารณา ค่าของจดทะเบียนนิติบุคคลนั้น หากมีจำนวนเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการเพียงพอต่อปริมาณค่าของจดทะเบียน จะทำให้สามารถลดระยะเวลาในการจดทะเบียนนิติบุคคลลงได้ ซึ่งระยะเวลาเป็นเรื่อง สำคัญมากที่สุด ที่ทั้งผู้ให้บริการและผู้ใช้บริการต่างให้ความสำคัญ นอกจากนี้ ปัจจัยรอง ที่ทั้ง 2 มุมมองให้ความสำคัญเหมือนกัน คือ ระยะเวลาในการจดทะเบียน ซึ่งมีค่าน้ำหนัก ให้ความสำคัญ เท่ากับ 0.470 และเท่ากับ 0.351 ทำให้เห็นได้ชัดว่า ระยะเวลา เป็นสิ่งที่ผู้ให้บริการ จะต้องคำนึงถึงเป็นอันดับแรกในการพัฒนาการบริการ เพื่อให้ผู้ใช้บริการมีการตัดสินใจจดทะเบียน มากขึ้น นอกจากนี้ ปัจจัยหลักที่มีการให้ลำดับความสำคัญเหมือนกันอีก 2 ปัจจัย คือ ความซับซ้อน

และประโยชน์ ซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการจดทะเบียน และการให้บริการจดทะเบียนนิติบุคคล ในวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ทำให้เห็นว่า กระบวนการ ในการจดทะเบียนนิติบุคคลยังคงมีความซับซ้อน ทั้งในฝั่งของผู้ให้บริการที่จะต้องมีการศึกษา ข้อมูลและเตรียมเอกสาร และฝั่งผู้ให้บริการที่ต้องศึกษากฎระเบียบในการจดทะเบียนนิติบุคคล นอกจากนี้ เรื่องของประโยชน์ในการจดทะเบียนนิติบุคคล ก็ยังคงมีความสำคัญในการตัดสินใจ จดทะเบียนนิติบุคคลด้วย สำหรับปัจจัยอื่น ๆ ด้านความเสี่ยง ระบบ และการให้บริการ เป็นปัจจัย ที่ทั้ง 2 มุมมอง ไม่ได้ให้ความสำคัญเท่ากัน เช่น ในด้านความเสี่ยง เป็นปัจจัยที่มองเห็นได้ยาก และหากไม่ได้ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการจดทะเบียนนิติบุคคลให้ดี ก็จะไม่สามารถมองเห็นความเสี่ยง ต่าง ๆ ได้

3. ผลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ พูนพงษ์ นัยนาภากรณ์ (2543) ที่ได้ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการจดทะเบียนธุรกิจ ในสำนักงานทะเบียนการค้าจังหวัดชลบุรี พบว่า ปัญหาสำคัญที่มักพบ เมื่อผู้ใช้บริการมาติดต่อขอจดทะเบียน คือ ต้องการได้รับคำแนะนำ จากเจ้าหน้าที่ ซึ่งใช้ระยะเวลาในการรอพอสมควร เนื่องจากอัตราของเจ้าหน้าที่มีเพียง 2 คน ซึ่งไม่เพียงพอต่อความต้องการขอจดทะเบียนธุรกิจ และการศึกษาของ โกมล นมรัศย์ (2564) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาระบบการจดทะเบียนนิติบุคคลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ช่วยให้สามารถแก้ปัญหา การจดทะเบียนนิติบุคคลให้มีความสะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพได้ ทั้งยังเป็นการอำนวยความสะดวก และเพิ่มศักยภาพให้ผู้ประกอบการอีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้ในการวิจัยครั้งนี้

แนวทางการพัฒนาปรับปรุงประสิทธิภาพของผู้ให้บริการในสำนักงานสาขานั้น ผลจากการวิเคราะห์ พบว่า จำนวนเจ้าหน้าที่ที่มีผลต่อประสิทธิภาพมากที่สุด ควรเพิ่มจำนวน เจ้าหน้าที่ให้เพียงพอต่อการให้บริการจดทะเบียนนิติบุคคล ให้สอดคล้องกับปริมาณคำขอ จดทะเบียน เพื่อให้ประสิทธิภาพการจดทะเบียนนิติบุคคลของพื้นที่นั้น ๆ ดีขึ้น นอกจากนี้ สามารถ พิจารณาจากค่าของ Input และ Output ที่ได้ในการประเมินประสิทธิภาพ โดยผู้วิจัยได้สรุป การประเมินประสิทธิภาพและแนวทางการพัฒนาได้ ดังนี้

1. มีการให้ความสำคัญกับปัจจัยหลัก คือ ระยะเวลาเป็นอันดับแรก ทั้งในมุมมอง ผู้ให้บริการและผู้ให้บริการ ในการตัดสินใจจดทะเบียนนิติบุคคล และมีการให้ความสำคัญ ลำดับเดียวกันอีก 2 ปัจจัย คือ ด้านความซับซ้อน และประโยชน์ นอกจากนี้ ปัจจัยรองที่มี การให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกเหมือนกัน คือ ระยะเวลาในการจดทะเบียน เพราะทั้ง 2 มุมมอง

ต้องการใช้เวลาให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด ผู้ให้บริการต้องการตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการ ด้วยการให้บริการที่สะดวก รวดเร็ว ส่วนฝั่งผู้ใช้บริการต้องการความรวดเร็วในการจดทะเบียนนิติบุคคล ในส่วนของผู้ใช้บริการมีการให้ลำดับความสำคัญของปัจจัยรองอีก 2 ปัจจัย เป็นลำดับแรก ในด้านความง่าย ความสะดวกในการใช้ระบบจดทะเบียนนิติบุคคล และเอกสารที่ต้องเตรียมอีก ซึ่งแตกต่างจากผู้ให้บริการ เนื่องจากผู้ใช้บริการนอกจากจะต้องการความรวดเร็วในการใช้บริการแล้ว ยังคำนึงถึงความง่าย ความสะดวกในการใช้บริการ เอกสารที่ต้องเตรียมเมื่อเข้ามาใช้บริการด้วย เพราะมีความกังวลว่า หากมาใช้บริการแล้ว มีขั้นตอน หรือมีสิ่งกีดขวางที่ยุ่งยาก จะสามารถได้รับคำแนะนำเพิ่มเติม เพื่อให้สามารถจดทะเบียนนิติบุคคลได้ถูกต้อง และไม่เสียเวลา

2. ผู้วิจัยขอเสนอแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการให้บริการจดทะเบียนนิติบุคคล โดยนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์ มาสรุปเป็นแนวทางได้ ดังนี้

2.1 สำหรับสาขาที่มีเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอ ควรจัดสรรเจ้าหน้าที่ให้เพียงพอต่อการให้บริการ ขอเสนอแนวทางดังนี้ 1) ควรมีการวางแผนและเก็บข้อมูลผู้มาใช้บริการไว้ สำหรับนำไปวางแผนจัดสรรจำนวนเจ้าหน้าที่ หรือตารางเวลาการทำงานของเจ้าหน้าที่ให้สอดคล้องกับผู้มาใช้บริการ ในช่วงเวลาที่มีผู้มาใช้บริการเป็นจำนวนมาก รวมถึง 2) ส่งเสริมให้มีการอบรมเพื่อพัฒนาความเชี่ยวชาญของเจ้าหน้าที่ เพื่อให้สามารถเพิ่มจำนวนคำขอจดทะเบียนได้ ซึ่งส่งผลต่อการประเมินประสิทธิภาพของผู้ให้บริการ

2.2 ควรมีการนำเทคโนโลยีเข้ามา เพื่อช่วยลดระยะเวลาสำหรับการจดทะเบียนนิติบุคคล โดยหน่วยงานภาครัฐสามารถนำระบบเข้ามาช่วยในการพิจารณาคำขอ รวมถึงลดปริมาณเอกสาร เพื่อให้มีการพิจารณาคำขอที่รวดเร็วยิ่งขึ้น ซึ่งจะช่วยให้ผู้ประกอบการพึงพอใจ และตัดสินใจจดทะเบียนนิติบุคคลมากขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. งานวิจัยครั้งนี้ มุ่งเน้นแต่การศึกษาการประเมินประสิทธิภาพการจดทะเบียนนิติบุคคลของสาขาในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และการศึกษาปัจจัยในการตัดสินใจจดทะเบียนนิติบุคคลของพื้นที่กรณีศึกษาเท่านั้น จึงควรเพิ่มพื้นที่การศึกษาให้กว้างขึ้น หรือศึกษาในพื้นที่อื่น ๆ ด้วย

2. งานวิจัยนี้ จัดทำขึ้นเพื่อบ่งชี้การตัดสินใจจดทะเบียนนิติบุคคลในมุมมองหน่วยงานภาครัฐและผู้ประกอบการด้านโลจิสติกส์เท่านั้น ผู้ที่สนใจพัฒนางานวิจัย อาจพัฒนาโดยคำนึงถึงมุมมองอื่น ๆ ด้วย

บรรณานุกรม

- กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. (2558). *คู่มือเริ่มต้นธุรกิจอย่างมีทิศทาง*. เข้าถึงจาก <https://www.dbd.go.th/data-storage/attachment/c41c9a9ae437e84dd45c41e1.pdf>
- โกมล นมรักย์. (2564). การพัฒนาระบบการจดทะเบียนนิติบุคคลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ. *วารสารรัฐศาสตร์ วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร*, 63(1), 37-55.
- จิตติยา เสรีวัฒน์. (2550). การเปรียบเทียบประสิทธิภาพการดำเนินงานของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมระหว่างประเทศไทยและนิวซีแลนด์ โดยใช้แบบจำลอง *Data Envelopment Analysis: กรณีศึกษาในจังหวัดขอนแก่น*. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การเกษตร, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ฉวีวรรณ ผลาหาญ. (2555). ปัจจัยที่มีผลต่อการยื่นแบบแสดงรายการและชำระภาษีมูลค่าเพิ่มผ่านระบบอินเทอร์เน็ต: กรณีศึกษาผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มในจังหวัดปราจีนบุรี. การค้นคว้าอิสระเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- นัทรชัย เหล่าเขตการณ์. (2561). ตัวแบบเชิงสาเหตุของการบูรณาการโซ่อุปทานที่มีต่อคุณภาพการบริการของโรงพยาบาลในสังกัดสำนักปลัดกระทรวงสาธารณสุข. *Journal of Humanities and Social Sciences Thonburi University*, 12(28), 124-137.
- ณัฐพล สังคมณี และฐิติารีย์ สิริมงคล. (2566). คุณภาพการให้บริการที่ส่งผลต่อภาพลักษณ์ของสำนักงานพาณิชย์จังหวัดกาฬสินธุ์. *วารสารวิชาการและการวิจัย มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*, 13(2), 1-15.
- ณัฐพัชร์ อารีรัชกุลกานต์. (2559). การพัฒนาแบบจำลองการวัดสมรรถนะสวนอุตสาหกรรมเชิงนิเวศในประเทศไทย. *Journal of Engineering*, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 11(2), 75.
- ธเนษฐศักดิ์ เพชรรัตน์. (2554). *การประเมินประสิทธิภาพการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูในภาคใต้* (รายงานวิจัย). สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ธมลวรรณ พวงแก้ว. (2559). การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคกลุ่มร่วมมือแข่งขันควบคู่สื่อความเป็นจริงเสริมเพื่อส่งเสริมการทำงานเป็นทีม เรื่องโลกและการเปลี่ยนแปลง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการเรียนรู้, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- ชัยวดี สุจริตธรรม. (2561). การวิเคราะห์ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการจดทะเบียนธุรกิจอุตสาหกรรม. *วารสารวิชาการพระจอมเกล้าพระนครเหนือ*, 28(1), 229-241.
- นิพัทธ์รา ใจเป็ง. (2560). ปัจจัยที่มีผลต่อการยื่นแบบลงรายการภาษีมูลค่าเพิ่มผ่านระบบอินเทอร์เน็ตของผู้ประกอบการจดทะเบียนในท้องที่ สำนักงานสรรพากรพื้นที่กรุงเทพมหานคร. การศึกษาค้นคว้าอิสระเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ปัทมา ไวทยวงศ์สกุล. (2554). กลยุทธ์การจัดตั้งธุรกิจ SMEs ตามสิทธิประโยชน์ทางภาษีและงบการเงินในแนวคิดหลักเศรษฐกิจพอเพียง. *จุฬาลงกรณ์ธุรกิจปริทัศน์*, 33(129), 55-75.
- ประภา บาร์ด. (2553). เอกสารเกี่ยวกับการพัฒนาโรงพยาบาลชุมชนในประเทศเนปาล. (อัคราเนนา).
- ปิยนันท์ ศรีทองทิม. (2563). ปัญหาการจัดเก็บภาษีเงินได้จากผู้ขายสินค้าออนไลน์ที่ไม่ได้อยู่ในประเทศไทย = Problems on income taxation from non-resident online sellers of Thailand. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต*, 15(1), 11-23.
- พนิดา พรหมสาขา ณ สกลนคร. (2553). การศึกษาประสิทธิภาพการดำเนินงานของธนาคารเกียรติคุณและธนาคารทีสโก้ โดยใช้แบบจำลอง *Data Envelopment Analysis*. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พูนพงษ์ นัยนาภากรณ์. (2543). ปัญหาและอุปสรรคในการจดทะเบียนธุรกิจ: ศึกษากรณีสำนักงานทะเบียนการค้าจังหวัดชลบุรี TDC. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ภัสส์ณิชา กรสลิ. (2561). การคัดเลือกผู้ให้บริการโลจิสติกส์ด้วยวิธี *Fuzzy TOPSIS*: กรณีศึกษาบริษัทผลิตชิ้นส่วนฮาร์ดดิสก์ไครฟ์. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการโซ่อุปทานแบบบูรณาการ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ภิญญา ดิษยารุ่งคุณ. (2564). การแบ่งกลุ่มวิสาหกิจขนาดเล็กลงในยุคดิจิทัล ตามความเสี่ยงของธุรกิจ. *วารสารสถิติประยุกต์และเทคโนโลยีสารสนเทศ*, 6(2), 1-12.
- วชิร คุณทวีเทพ และสวัสดิ์ วรรณรัตน์. (2559). ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการตัดสินใจจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลของ SMEs ไทย. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 36(4), 103-119.
- วรรณรัตน์ การุณยวนิช และปราโมช ธรรมกรณ์. (2566). กฎหมายบริษัทที่ผู้ประกอบการยุคใหม่ควรรู้. *วารสารพัฒนาธุรกิจและอุตสาหกรรม*, 3(2), 96-107.

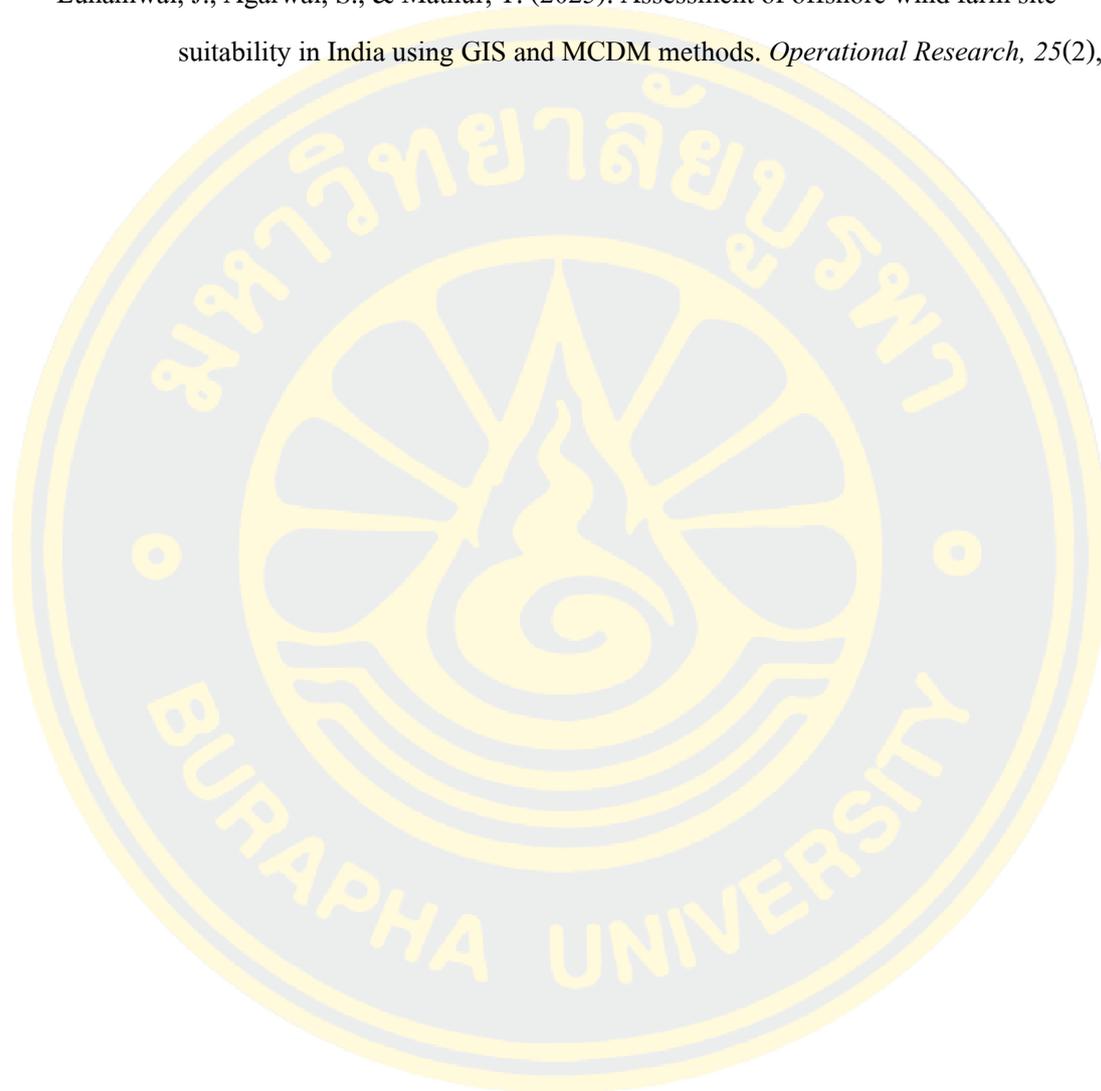
- วิชชกานต์ เมธาวิริยะกุล (2560). การวิเคราะห์ชนิดกระบวนการของข้อคิดเห็นเกี่ยวกับภายใน
บนทวิตเตอร์. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 43(1),
113-129.
- ศศิพร ชินธรรมมิตร. (2556). การศึกษาประสิทธิภาพการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ในอาเซียน
โดยใช้แบบจำลอง *Data envelopment analysis*. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต,
สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ศิริภรณ์ กมลฉันทน์ และสุภชาติ เอี่ยมรัตนกุล. (2559). การวัดประสิทธิภาพการดำเนินงานของ
สาขาศูนย์การค้าเซ็นทรัล พลาซ่า โดยวิธี Data Envelopment Analysis (DEA).
ใน *การประชุมทางวิชาการระดับชาติ สาขาบริหารธุรกิจและการบัญชี ครั้งที่ 4:
เศรษฐกิจไทยในยุคดิจิทัล* (หน้า 1232-1241). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สมศักดิ์ อัสวศรีวรรณนท์, กมลพร กัลยาณมิตร, สติฉัย นียมญาติ และทัศนีย์ ลักษณ์ภิกษินชัช. (2564).
การนำมาตรการเยียวยาช่วยเหลือธุรกิจ SME's ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์
โควิด-19 ไปปฏิบัติ. *วารสารเศรษฐศาสตร์ปริทรรศน์*, 8(3), 201-215.
- สำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนกลาง. (2567). คำสั่งสำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนกลาง ที่ 2/ 2567
เรื่อง จัดตั้งสำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท แต่งตั้งผู้ช่วยนายทะเบียนกลาง
และนายทะเบียน. กรุงเทพฯ: กระทรวงพาณิชย์.
- Chen, L., & Wang, Y.-M. (2025). Efficiency decomposition and frontier projection of two-stage
network DEA under variable returns to scale. *European Journal of Operational
Research*, 322(1), 157-170.
- DBD Datawarehouse. (2025). *Logistic bussiness*. Retrieve form [https://datawarehouse.
dbd.go.th/index](https://datawarehouse.dbd.go.th/index)
- Gupta, S., & Gupta, S. (2024). What drives customers crazy for green vehicles? A fuzzy AHP
approach. *Environment, Development and Sustainability*, 26(9), 23283-23302.
- Kurniawan, F. H., Surarso, B., & Suseno, J. E. (2020). Supplier selection in rank order using
fuzzy AHP and fuzzy MOLP with sensitivity analysis. *Journal of Physics: Conference
Series*, 1524(1), 012094.
- Lahdhiri, M., Jmali, M., Babay, A., Ahlaqqach, M., & Hlyal, M. (2024). Supplier selection
models using fuzzy hybrid methods in the clothing textile industry. *AUTEX Research
Journal*, 24(1).

Loureiro, A. L. D., Oliveira, R., Miguéis, V. L., Costa, Á., & Ferreira, M. (2025).

Efficiency assessment of taxi operations using data envelopment analysis: A case study in Braga, Portugal. *European Transport Research Review*, 17(9), 9.

Luhaniwal, J., Agarwal, S., & Mathur, T. (2025). Assessment of offshore wind farm site

suitability in India using GIS and MCDM methods. *Operational Research*, 25(2), 31.



บรรณานุกรม



ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสาวณัฐนรี หาญเวช
วัน เดือน ปี เกิด	9 ธันวาคม พ.ศ. 2540
สถานที่เกิด	จังหวัดนครราชสีมา
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 9/ 2 หมู่ 12 ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ 36000
ตำแหน่งและประวัติการ ทำงาน	พ.ศ. 2566-ปัจจุบัน นักวิชาการพาณิชย์ปฏิบัติการ กองทะเบียนธุรกิจ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2563 เทคโนโลยีบัณฑิต (การจัดการการบิน) สถาบันการบินพลเรือน
	พ.ศ. 2568 วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการโลจิสติกส์ และโซ่อุปทาน) มหาวิทยาลัยบูรพา

